

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
INSTITUȚIE PUBLICĂ UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI
FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU”

Facultatea Rezidențiat și Secundariat clinic

**CURRICULUM
DE STUDIU POSTUNIVERSITAR PRIN REZIDENȚIAT**

SPECIALITATEA

**REABILITARE MEDICALĂ
MEDICINĂ FIZICĂ**

Chișinău, 2014

COORDONAT
Ministrul Sănătății

Andrei Usatii

„__” _____ 20

APROB
Rector IP USMF
„Nicolae Testemițanu”
Dr.hab.med.,prof.universitar
academician al AȘM
Ion Ababii

„__” _____ 20

Curriculum a fost discutat și aprobat la:

Ședința Consiliului Metodic Central al IP USMF „N. Testemițanu”

din „__” _____, proces verbal nr. ____

Președintele Consiliului Metodic Central

Dr.hab.med. prof. universitar,academician al AȘM _____ I. Ababii

Ședința Comisiei Metodice de Profil „ Neurologie, Neurochirurgie, Psihiatrie,
Neurologie, Psihologie medicală și Neuropediatrie”

Din _____, proces verbal nr.____

Președintele Comisiei Metodice de Profil

Dr.hab.med., prof. universitar, academician al AȘM _____ S. Groppa

Ședința Cursului Reabilitare Medicală Medicină Fizică Terapie Manuală

Din _____, proces verbal nr.____

Șef curs dr.hab. med.,prof. universitar _____ A. Moraru

Curriculum a fost elaborat de colectivul de autori :

D.h.ș.m. prof. universitar, șef curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală
A. Moraru

Asistenții cursului Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală: V.Cihai, A. Tăbîrță,
A. Vîzdoagă, M.Bulai

NOTĂ EXPLICATIVĂ
La Curriculum de studiu postuniversitar prin rezidențiat la specialitatea
”Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”
3 ani studii

Reabilitarea medicală este un domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și profesională prin care urmărește restabilirea cât mai completă a capacității funcționale pierdute de către un individ în urma unei boli sau traumatism. Un scop important al reabilitării medicale rămâne dezvoltarea unor mecanisme compensatorii ce pot asigura individului afectat posibilitatea de muncă, autodeservire, respectiv o viață independentă economic și social.

Reabilitarea medicală este - comparativ cu alte specialități – o specialitate tânără, de actualitate , care folosește pentru realizarea obiectivelor recuperării componente specifice: electroterapia, hidrotermoterapia, kinetoterapia și adesea factori terapeutici naturali: ape minarale, peloide, elemente climatice. Recunoașterea, pe plan mondial, a importanței specialității de Reabilitare, relevă necesitatea elaborării unor modele de testare a ADL-urilor pe profil patologic.

Având în vedere că, indiferent de tipul de patologie, obiectivul final al serviciului de reabilitare medicală îl reprezintă calitatea vieții pacientului în condiții de independență funcțională, medicii din domeniul reabilitării medicale vor avea posibilitatea să-și ridice nivelul cunoștinșelor teoretice și deprinderilor practice, aplicînd ulterior metodele de evaluare clinică și funcțională în scopul ghidării corecte a pacienților.

În baza Ordinului N 432 din 25 05 2011 ”Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Reabilitare medicală și Medicină Fizică din Republica Moldova” și Conceptului Reabilitării Medicale și Medicinii Fizice în Republica Moldova: Reabilitarea Medicală și Medicina Fizică este definită ca specialitate medicală individuală de Uniunea Europeană a Medicilor Specialiști, Secțiunea Medicină Fizică și Reabilitare, Academia Europeană de Reabilitare Medicală, Societatea Europeană de Medicină Fizică și de Reabilitare în „Cartea Albă a specialității de Medicină Fizică și de Reabilitare în Europa” (a.2006), document juridic al specialității aprobat de toate țările membre ale comunității europene; Cartea Albă definește clar specialitatea, scopul și activitățile principale, atribuțiile, modul și durata de pregătire a medicului în Reabilitarea Medicală și Medicina Fizică; Conform Cărții Albe, definiția specialității este următoare: „Reabilitarea Medicală și Medicina Fizică este o specialitate medicală independentă preocupată de promovarea funcționării fizice și cognitive, a activităților (inclusiv comportamentul), a participării (inclusiv calitatea vieții) și modificarea factorilor personali și de mediu. Astfel este responsabilă de prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu afecțiuni dizabilitante și co-morbidități la toate vîrstele”; Scopul principal al Reabilitării Medicale și Medicinii Fizice este îmbunătățirea funcționării fizice și

mentale, precum și a capacității de participare activă în cadrul societății a persoanelor cu dizabilități ca urmare a bolilor sau traumatismelor, prin folosirea unor mecanisme fiziologice (precum reflexele, adaptabilitatea funcțională, neuroplasticitatea), inclusiv și a pregătirii fizice și mentale. Toate acestea activități iau în considerație contextul personal, cultural și ambiental al individului, urmînd principiile Clasificării Internaționale a Funcționării, Dizabilității și Sănătății (OMS, 2001) și necesită o pregătire mai profundă și amplă a viitorilor specialiști timp de 3 ani.

În programă sunt reflectate aspectele fiziologice, anatomo-funcționale, metodice, metodologice și de altă natură ale reabilitării, kinetoterapiei profilactice, terapeutice și de recuperare. Programa cuprinde întrebările reabilitării și medicinei fizice în clinica bolilor interne, neurologie, neurochirurgie, ortopedie și traumatologie, pediatrie etc. Sunt evidențiate întrebările organizatorice ale serviciului de reabilitare medicală și medicinei fizice în sistema de recuperare. Pe larg sunt expuse tehnicile, formele, metodele de aplicare ale medicinei fizice, kinetoterapiei și terapiei manuale în sistema de recuperare. Sunt arătate relațiile interdisciplinare și principiile de asociere ale reabilitării medicale. Sunt arătate relațiile interdisciplinare și principiile de asociere ale reabilitării medicale cu diferite metode balneofizioclimatice ale medicinei tradiționale ca acupunctura, fitoterapia și dietoterapia.

Programa este predestinată instruirii postuniversitare prin rezidențiat (timp de 3 ani) și cicluri de perfecționare (generală și tematică) a medicilor reabilitologi. Programa este alcătuită din blocuri separate, în total 12 module. Acestea sunt alcătuite din compartimente, compartimentele din teme, temele din elemente. Tema conține întrebări teoretice și despre deprinderi practice, care împreună alcătuiesc cerințele cunoștințelor profesionale și deprinderilor practice. Din teme și elemente se alcătuiesc bazele prelegerilor, seminarelor teoretice și lucrărilor practice, chestionarul de control al cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice. Programa prevede instruirea postuniversitară a medicilor rezidenți la facultatea de rezidențiat a USMF "Nicolae Testemițanu".

Scopul instruirii generale constă în aprofundarea cunoștințelor teoretice, deprinderilor practice în problemele actuale ale reabilitării medicale și disciplinelor asociate necesare specialiștilor pentru sporirea eficacității tratamentului.

Tipul de instruire la module este prelegerea, seminarul teoretic, lucrarea practică, pregătirea referatelor, conferințe științifico-practice și lecții practice la diferite are curativo-profilactice și dispensare medico-sportive. Raportul dintre prelegeri și alte tipuri de instruire este de 1:2. Pentru îndeplinirea prevederilor acestei programe de instruire postuniversitară este necesară echiparea catedrei cu materiale didactice (machete, standuri, panouri etc.) mijloacele tehnice de instruire, aparataj de diagnostic și tratament, teste computerizate, etc.

La sfârșitul fiecărui an de studiu verificarea gradului de însușire a informației de către medicii rezidenți se efectuează prin examen promoțional, la sfârșitul anului patru, prin examen de absolvire cu acordarea titlului de specialist în reabilitare medicală, medicină sportivă.

Programului analitic desfășurat pentru rezidențiat la specialitatea ”Reabilitare medicală. Medicină fizică” 3 ani studii a fost alcătuit de:

*Șefa cursului Reabilitare Medicală,
Medicină Fizică și Terapie Manuală,
profesor universitar
asistentii universitari*

Agafia Moraru
Victoria Chihai, Alisa Tăbîrță,
Anatolie Vîzdoagă, Marina Bulai

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală Medicină Fizică”**

Plan tematic
de specializare pentru rezidenți

KINETOTERAPIA

Programul de instruire în rezidențiat La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”

1.Denumirea modulului: Kinetoterapie

2.Numărul total de ore 195 inclusiv:

ore de curs **65**

ore lucrări practice **130**, (inclusiv **45** ore seminare), din care **90** ore contact direct, **40** ore lucru individual

ore pentru activitatea clinică **273**, inclusiv **36** ore gărzi, conferințe clinice

3.Autorii modulului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

4.Cadrele didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vîzdoagă Anatol, Gherman Ana, Bulai Marina.

5.Scopul modulului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul kinetoterapiei.Înșușirea volumului necesar de cunoștințe pentru evaluarea pacientului și stabilirea diagnosticului funcțional, cu aplicarea practică a metodelor kinetoterapeutice în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi și medici sportivi.

6.Obiectivele de formare în cadrul modului

• **la nivel de cunoaștere**

- „Kinetoterapia” ca parte a specialității clinico-terapeutică Reabilitare Medicală, locul și rolul ei în sistemul de reabilitare;

-„Kinetoterapia” ca domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;

- recomandările OMS privind organizarea procesului de reabilitare medicală conform Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (CIF-2005);

- principiile și particularitățile clinico-terapeutice de reabilitare medicală a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital, ambulatoriu, instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare, stațiuni balneare etc.);

- metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului, clinic, funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare cu metode kinetoterapeutice;

-indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de transfer al pacienților în servicii specializate de reabilitare;

- metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare;

- metodele contemporane de tratament complex cu mijloace fiziobalneoterapice speciale și ajutoare în boli cronice;

-să cunoască metodele de profilaxie a deteriorării, dizabilități și infirmității cu mijloace kinetoterapeutice

• **la nivel de aplicare**

- Colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;

- Examinarea clinică, evaluări speciale instrumentale și funcționale ale pacienților pentru tratament kinetoterapic;

- Aprecierea corectă a gradului de disfuncționalitate, dizabilitatei și infirmarea pacienților în diferite afecțiuni cronice;

- Stabilirea diagnosticului clinico-funcțional pentru inițierea în programul de reabilitare medicală
- Aprecieri corectă a restantului funcțional, gradului de dizabilitate, pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;
- Aprecieze eficiența în programul de reabilitare medicală clinică și funcțională
- Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul reabilitării medicale cu factori kinetici.

7. Descrierea modului:

În condițiile actuale de dezvoltare social-economică în țara noastră se prevede efectuarea unor măsuri vaste pentru reabilitarea de lungă durată a pacienților cu diferit grad de dizabilitate sau invaliditate. Realizarea acestor sarcini prezintă cerințe foarte înalte față de pregătirea profesională a medicilor reabilitologi.

Kinetoterapia este o specialitate medicală preocupată de promovarea funcționării fizice și cognitive, a activităților (inclusiv comportamentale), a participării (inclusiv calitatea vieții) și modificarea factorilor personali și de mediu. Astfel este responsabilă de prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu afecțiuni dizabilitante și comorbidități la toate vârstele. Principalele compartimente ale disciplinei „Kinetoterapie” sunt: îmbunătățirea funcționării fiziologice și mentale prin folosirea unor mecanisme fiziologice, electrofiziologice, hidrobalneare, termoterapice, ș.a. (precum reflexele, adaptabilitatea funcțională și neuroplasticitatea) ca și prin folosirea pregătirii fizice și mentale. Toate acestea sunt posibile după un diagnostic funcțional corect prin testare funcțională, ceea ce reprezintă competența specializată a reabilitării medicale.

8. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu”

9. Planul tematic al modulului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
I	Kinetoterapia generală.		
1	Kinetoterapie - disciplină științifică, medicală și de recuperare.	4	
2	Aspectele teoretice ale kinetoterapiei . Bazele fiziologice și fiziopatologice ale mișcării (forțele interne ale locomoției).	4	
3	Aspectele teoretice ale kinetoterapiei. Anatomia funcțională, biomecanica și semiologia aparatului locomotor.	3	
4	Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie. Evaluarea clinico funcțională a sistemelor și organelor: cardiovascular, respirator, digestive, uroexretor, endocrino-metabolic.	4	
5	Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie Evaluarea globală și analitică: bilanțul muscular-articular, evaluarea alinierii și posturii corecte a corpului, evaluarea mersului, evaluarea calității vieții.	4	
6	Metodele de determinare și apreciere a dezvoltării fizice	3	
7	Mijloace fundamentale ale kinetoterapiei-tehnici și metode	4	

8	Exercițiul fizic și metode de facilitare neuroproprioceptive kinetoterapeutice	4	
9	Obiectivele de bază ale kinetoterapiei	4	
II.	Kinetoterapia specială clinică		
	Kinetoterapia în patologiile aparatului osteoarticular		
10	Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale membrului superior și inferior	3	
11	Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale coloanei vertebrale (SAP, scolioze, lombosciatalgi etc.) și după discectomie	2	
12	Kinetoterapia în leziunea țesuturilor moi ale aparatului locomotor, boala arșilor, malformații și deformațiile aparatului locomotor	3	
	Kinetoterapia în clinica de boli interne		
13	Kinetoterapia în bolile cardiovasculare	2	
14	Kinetoterapia în afecțiunile respiratorii.	2	
15	Kinetoterapia în afecțiunile digestive și endocrino- medabolice	2	
	Kinetoterapia în clinica de boli nervoase		
16	Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos central. Sindromul de neuron motor central (SNMC).	2	
17	Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos periferic (SNMP)	3	
18	Particularitățile kinetoterapiei în geriatrie	3	
19	Particularitățile kinetoterapiei în pediatrie	3	
20	Kinetoprofilaxia primară și secundară	3	
21	Kinetoterapia în medicina sportivă și a persoanelor cu dizabilități.	3	
	Total	65	

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
I	Kinetoterapia generală.			
1	Kinetoterapie - disciplină științifică, medicală și de recuperare.		3	
2	Aspectele teoretice ale kinetoterapiei . Bazele fiziologice și fiziopatologice ale mișcării (forțele interne ale locoțiiei).		3	
3	Aspectele teoretice ale kinetoterapiei. Anatomia funcțională, biomecanica și semiologia aparatului locomotor.	4	3	
4	Structura, organizarea și funcționalitatea sistemului neuro-mio-artrokinetic		3	

5	Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie. Evaluarea clinico funcțională a sistemelor și organelor: cardiovascular, respirator, digestive, uroexretor, endocrino-metabolic.	4	3	
6	Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie Evaluarea globală și analitică: bilanțul muscular-articular, evaluarea alinierii și posturii corecte a corpului, evaluarea mersului, evaluarea calității vieții.	4	3	
7	Evaluări,speciale în kinetoterapie:echilibru, coordona-rea, stabilitatea, evaluarea calității -teste, chestionare(QOL, ADL, AP&GO, FIM,VOMAC etc)	4	3	
8	Metodele de determinare și apreciere a dezvoltarii fizice	4		
9	Mijloace fundamentale ale kinetoterapiei-tehnici și metode	4		
10	Tehnici speciale .	4	3	
11	Kinetoterapia de refacere a funcțiilor locomotorii	4	3	
12	Obiectivele de bază ale kinetoterapiei	4		
II	Kinetoterapia specială clinică			
II.1	Kinetoterapia în patologiile aparatului osteoarticular			
13	Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale membrului superior și inferior	3	3	
14	Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale coloanei vertebrale (SAP, scolioze, lombosciatalgi etc..) și după discectomie.	2	2	
15	Kinetoterapia în leziunea țesuturilor moi ale aparatului locomotor, boala arșilor, malformații și deformațiile aparatului locomotor	2	3	
16	Kinetoterapia în consecințele postraumatice ale aparatului osteoarticular	2		
II.2	Kinetoterapia în clinica de boli interne			
17	Kinetoterapia în bolile cardiovasculare.	3	2	
18	Testarea și adaptarea la efort al pacientului cardiac.	3		
19	Kinetoterapia patologiilor vasculare periferice	2		
20.	Kinetoterapia respiratorie.	2		
21	Kinetoterapia patologiilor cu deficit ventlator obstructiv.	2		
22	Kinetoterapia patologiilor cu deficit ventlator restrictiv și mixt	2		
23	Kinetoterapia în afecțiunile digestive	3	2	
24	Kinetoterapia în boli endocrine și medabolice	2	2	
II.3	Kinetoterapia în clinica de boli neuroase			
25	Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos central. Sindromul de neuron motor central (SNMC)	2		
26	Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos periferic(SNMP)	2	2	
27	Kinetoterapia în traume cranio-cerebrale, vertebro-medulare, sistemului nervos periferic		2	
28	Kinetoterapia în obstetrică și ginecologie	2		
29	Kinetoterapia în chirurgie	2		
30	Kinetoterapia în afecțiuni oro-maxilofaciale	2		
32	Particularitățile kinetoterapiei în geriatrie	3		

33	Particularitățile kinetoterapiei în pediatrie	2		
34	Kinetoprofilaxia primară și secundară	2		
36	Kinetoterapia în medicina sportivă și a persoanelor cu dizabilități.	4		
	Total	85	45	130

10. Programul analitic.

Kinetoterapia generală. Noțiuni generale

1. Kinetoterapie - disciplină științifică, medicală și de recuperare.

Kinetoterapie - terminologie, definiție. Ordinul 432. Cartea albă a specialității. Modelul de funcționare al OMS. Dizabilitățile și sănătatea în reabilitare. Calitatea vieții. Obiective generice ale RMF. Definierea termenilor-deteriorare, dizabilitate, handicap, invaliditate. Kinesiologie kinetoterapie-definiții. Componentele kinetoterapiei. Istoric. KT practică și științifică. Aspecte și etapele de dezvoltare. Clasificarea KT după domenii. Organizarea kinetoterapiei în Moldova și în alte țări. Mișcarea (exercițiul fizic) - baza kinetoterapiei. Aspecte etice și deontologice ale kinetoterapiei. Conduita clinică în specialitatea kinetoterapiei. Interacțiune medic-pacient. Echipa multi-profesională. Principiul conștientizării și participării active pacient/specialist (compliance) Specificul, domeniul de lucru și parametrii de activitate a RMF. Competențele specialității și a medicilor specialiști în RMF. Relațiile interdisciplinare medicale. Standarde de pregătire și instruire.

2. Aspectele teoretice ale kinetoterapiei. Bazele fiziologice și fiziopatologice ale mișcării (forțele interne ale locomotiei).

Corpus omenesc ca un tot unitar. Interdependența factorilor morfofuncționali. Interdependența dintre organism și mediul extern. Biomecanica aparatului locomotor. Principiile mecanicii newtoniene. Biodinamica articulară. Statica articulară. Biodinamica și cinematica mișcării. Unitatea motorie la nivel de pericarion, cilindrax, sinapsă. Controlul motricității. Clasificarea pîrghiilor. Forță, sistem de referință, direcție și sens de mișcare, timp și unități de măsură.

3. Aspectele teoretice ale kinetoterapiei. Anatomia funcțională, biomecanica și semiologia aparatului locomotor.

Anatomia aparatului locomotor noțiuni de bază. Osteologie: structura oaselor, clasificarea după structură și formă. Miologie-tipul fibrelor musculare, fiziologia contracției musculare. Artrologie. Structura articulațiilor. Clasificarea articulațiilor după suprafețele articulare și gradele de libertate. Structura nervilor, cujonctiunea mioneuronală. Activarea unității motorii și controlul motricității. Repararea nervului cartilajului, osului.

4. Structura, organizarea și funcționalitatea sistemului neuro-mio-artrokinetic.

Sistemul nervos central (centrii corticali motori). Celula nervoasă. Repararea nervului. Structurile suprasedgmentare și controlul motor. Raportul între patologia nervului și kinetoterapie. Sistemul nervos somatic periferic. Fusul muscular. Organul de tendon (Goldgi). Receptorii articulari. Mecanoreceptorii cutanați. Raportul între patologia receptorilor senzitivi și kinetoterapie. Sistemul nervos vegetativ. Organele senzitive (ocular, auditiv, vestibular). Controlul muscular, coordonarea (incoordonarea, antrenarea, și refacerea coordonării). Echilibrul corpului (cortexul echilibrului și dezechilibrului). Recepția imputurilor senzitivo-senzoriale. Recepția centrală a informației senzitivo-senzorială.

5. Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie.

Evaluarea clinico funcțională a sistemelor și organelor: cardiovascular, respirator, digestive, uroexretor, endocrino-metabolic. Evaluarea – mijloc de bază în stabilirea diagnosticului funcțional. Etapele evaluării. Cadru de analiză a disfuncțiilor (invaliditate, handicap). Condiții generale și specifice ale evaluării. Fazele “aprecierii”. Noțiuni de teste standartizate și nestandardizate. Etapele evaluării subiective și obiective, evidențierea datelor anamnestice. Evaluarea somatoscopică sau examenul general al pacientului. Criterii de reper în examinare. Evaluare cardiorespiratorie-teste specifice și globale. Determinarea frecvenței cardiace optime. Toleranța la efort. Evaluare neurologică-explorarea motilității și a tonusului muscular. Explorarea sensibilității subiective și obiective, superficiale și profunde. Reflexele osteotendinoase și patologice. Determinarea IMC, procentajul țesut adipos. Evaluarea paraclinică: examen de laborator, imagistic și funcțional în dependență de patologii. Interpretarea rezultatelor și modificarea lor în dinamică. Teste screening.

6. Testarea clinico-funcțională și instrumentală în kinetoterapie.

Evaluarea globală și analitică: bilanțul muscular-articular, evaluarea alinierii și posturii corecte a corpului, evaluarea mersului. vieții. Somatoscopia generală și segmentară. Examinarea globală și analitică. Planurile și reperile anatomice de examinat. Examinarea somatoscopică instrumentală a aliniamentului (firul cu plumb, la care raportările se fac doar pe verticală; cadrul antropometric de simetrie (CAS). Evaluarea alinierii și posturii corecte a corpului. Factorii ce determină postura, atitudinea și aliniamentul corpului. Bilanțul articular și muscular. Modalități și sisteme de măsurare și înregistrare a amplitudinii de mișcare și forței musculare. Caracteristica parametrilor mersului. Fazele de mers. Momentele funcționale de bază. Mișcările segmentare ce determină kinematica mersului. Perturbări posibile în timpul mersului. Scale de evaluare. Categoriile de clasificare ale mersului.

7. Evaluări speciale în kinetoterapie

Evaluări speciale în kinetoterapie: echilibru, coordonarea, stabilitatea, evaluarea calității -teste, chestionare (QOL, ADL, AP&GO, FIM, VOMAC etc). Evaluarea globală. Caracteristica evaluărilor globale și analitice. Teste globale ale funcției aparatului neuromioartrokinetic. Metoda de evaluare tip ADL. Caracteristicile scărilor de evaluare. Indicatori de reper al activității vieții zilnice umane ce determină independența sau dependența funcțională. Evaluări mixte analitico-globale. Scale de evaluare a echilibrului, coordonării și stabilității. Condiții.

8. Metodele de determinare și apreciere a dezvoltării fizice.

Metodele de determinare și apreciere a dezvoltării fizice. Normele de dezvoltare conform vârstei, sexului și morfotipului. Metodele de apreciere a dezvoltării fizice. Standardele antropometrice și metode de indexare. Evaluarea globală. Evaluarea alinierii și posturii corecte a corpului. Testarea clinică musculo-articulară. Bilanțul articular. Bilanțul muscular. Evaluarea mersului.

9. Mijloace fundamentale ale kinetoterapiei-tehnici și metode.

Mijloacele și formele kinetoterapiei. Tehnici, exerciții și metode kinetoterapeutice. Clasificarea și caracteristica tehnicilor de bază. Scopul și tipurile de imobilizare și posturare. Condiții și efecte. Tehnici kinetoterapeutice (anakinetici și kinetici). Tehnici anakinetici (imobilizarea, posturile). Tehnici kinetici (dinamici, statici). Definiția exercițiului fizic. Criteriile de clasificarea a exercițiilor fizice. Exercițiul fizic terapeutic. Bazele procedurale ale exercițiului fizic. Poziția și mișcarea. Tipurile de contracții musculare Sistemul unitar ATE. Regulile de descriere a pozițiilor descriere a mișcărilor. Dozarea efortului.

10 Tehnici speciale . Metode kinetice

Tehnici speciale. Metode kinetice- Metoda Kabat. Metoda Bobath. Metode kinetice funcționale și speciale. Metode kinetice speciale. Mecanoterapia. Scriptoterapia. Suspensoterapia. Sistemul Guthsil Smith. Tracțiunile (elongațiile) vertebrale. Facilitarea neuroproprioceptiva și feed-back. Asocierea tehnicilor și metodelor. Metode ajuvante kinetoterapiei.

11. Kinetoterapia de refacere a funcțiilor locomotorii.

Kinetoterapia de refacere a funcțiilor locomotorii. Clasificarea și caracteristica tehnicilor de bază. Scopul și tipurile de imobilizare și posturare. Condiții și efecte. Tehnici kinetice dinamice și statice. Modalități de efectuare. Tehnici de facilitare neuroproprioceptive cu caracter general și specific. Condițiile de efectuare. Elemente „facilitatorii” sau „inhibitorii”. Clasificarea tehnicilor utilizate în diverse etape ale controlului motor. Descrierea tehnicilor în dependență de efecte și feedback. Metode. Clasificare. Bazele fiziologice și tehnice. Descrierea metodei Jacobson, Kabat, Bobath, Williams. Bazele fiziologice ale schemelor de mișcare. Principiile de aplicare a metodelor de relaxare, de educare/reeducare neuromotorie, facilitare neuro-proprioceptivă și reeducare posturală.

12. Obiectivele de bază ale kinetoterapiei.

Obiective generale și speciale. Clasificare. Descrierea obiectivelor: promovarea relaxării, reeducarea sensibilității, corectarea posturii și aliniamentului corpului și a segmentelor sale, reeducarea respiratorie: creșterea antrenamentului la efort, creșterea forței și rezistenței musculare. Stabilirea obiectivelor în dependență de rezultatul scontat (efecte locale / generale, imediate / tardive, trecătoare / de lungă durată, morfogenetice (plastice), fiziologice, educative/reeducative.

Kinetoterapia specială clinică.

Kinetoterapia în patologiile aparatului osteoarticular.

1. Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale membrului superior și inferior. Factorii lezionali provocatori ai traumelor. Manifestările locale și generale ale traumatismelor. Obiectivele și mijloacele kinetoterapeutice în dependență de fazele și etapele postoperatorii și consecințele postraumatice. Afectări articulare și leziuni ale țesuturilor moi. Consecințele mio-osteo-articulare postmobilizatorii. Temenii optimali de inițiere a kinetoterapiei. Kinetoterapia în dependență de etapele postoperatorii. Recuperare funcțională în gonartroza, coxartroză kineroterapia pre- și postoperatorie. Reeducarea mersului. Recuperare funcțională în periartroză scapulohumerală. Reeducarea prehensiunii. Terapia ocupațională. Recuperarea funcțională în luxații. Organizarea programelor kinetoterapeutice. Algoritme.

2. Kinetoterapia de reabilitare în afecțiuni inflamatorii, ortopedice și postraumatice ale coloanei vertebrale (SAP, scolioze, lombosciatalgi etc..) și după discectomie. Dereglări de ținută-clasificare. Recuperarea funcțională în scolioze, cifoze, cifoscolioze. Kinetoterapia în epifizita Scheouermann. Kinetoterapia în osteocondroză. Recuperarea funcțională în dereglări de statică. Kinetoterapia în dependență de fazele patologiei și diagnostic funcțional. Metode pentru creșterea mobilității globale și segmentare a coloanei vertebrale. Tratament postural. Importanța ortezării. Programe de kinetoterapie în dependență de patologii ale coloanei. Recuperarea funcțională în anomalii. Terapia ocupațională, ergoterapia. Ortezarea, protezarea.

3. Kinetoterapia în leziunea țesuturilor moi ale aparatului locomotor, boala arșilor, malformații și deformațiile aparatului locomotor. Clasificarea patologiilor degenerative și inflamatorii ale aparatului osteo-articular. Leziuni de țesuturi moi. Recuperarea funcțională în leziunea țesuturilor moi (tendon, fascie, ligament, mușchi). Obiectivele programelor în dependență de

stadiul clinic și deficitul funcțional instalat. Importanța ortezării. Alternarea optimală ale mijloacelor pasive și active.

4. Recuperarea funcțională în fractura oaselor membrelor (superior, inferior). Kinetoterapia după fracturi de claviculă, humerus, antebraț. Recuperarea după fracturi de femur. Recuperarea după fracturi de calcaneu. Recuperarea după fracturi de coloana vertebrală și bazin. Recuperarea după fracturi intraarticulare de umăr, cot, femur genunchi. Recuperarea după redorile postoperatorii ale cotului. Umărului, mîinei. Recuperarea după redorile postoperatorii șoldului, genunchiului, piciorului. Recuperarea după luxații a humerusului de șold etc (pre- și postoperatorii). Recuperarea funcțională în leziuni de tendon, fascie, ligament, mușchi (m. bicepsul brahial, tendon ahil, m. ischiogambierilor), pre- și postoperatorii. Recuperarea după artroplastie de șold și genunchi. Recuperarea funcțională în amputații. Recuperarea funcțională în combustii și congelații. Recuperarea funcțională în leziuni articulare. Recuperarea funcțională în fracturi de coloană vertebrală și bazin.

Kinetoterapia în clinica de boli interne

1 Kinetoterapia în bolile cardiovasculare. Obiectivele kinetoterapiei în recuperare cardiacă. Criterii de includere a pacienților în programele kinetice. Kinetoterapia în cardiopatia ischemică (CI), infarctul miocardic acut (IMA), hipertensiunea arterială (HTA), hipotensiunea arterială. Definiție. Etiopatogenie, manifestările clinice și funcționale. Metodele de evaluare a deficitului funcțional cardiac. Obiectivele kinetoterapiei. Mijloacele și metodele kinetoterapeutice în dependență de fazele și etapele reabilitării. Argumentarea clinico-fiziologică a programului de kinetoterapie. Dozarea efortului fizic în dependență de deficitul funcțional. Controlul factorilor de risc. Aspecte educaționale.

Aplicarea programelor kinetoterapeutice în:

- cardiopatia ischemică cronică
- hipertonia arterială.
- hipotensiunea arterială.
- ateroscleroză
- infarctul miocardic.
- tratamentul viciilor cardiace (congenitale, dobândite).
- cardiopatii dobândite (miocardite, endocardite, pericardite)

2. Testarea și adaptarea la efort al pacientului cardiac. Testarea clinico-funcțională și instrumentală a sistemului cardiovascular. Testarea inimii (parametrii esențiali prin testarea la efort). Tipurile de probe efort și fără efort. Criteriile de determinare ale testării la efort. Metodele instrumentale de examinare a sistemului cardiovascular. Metodele de examinare a circulației periferice. Probe funcționale aerobe, anaerobe de testare (proba ortostatică, Proba RUFFIER-DICKSON, Martinie, PWC, etc). Teste de sală sau de laborator. Antrenamentul la efort. Monitorizarea. Condiții. Dozarea efortului fizic în dependență de deficitul funcțional .

3. Kinetoterapia patologiilor vasculare periferice. Kinetoterapia în afecțiunea vaselor periferice (endoarteriită, boala varicoasă, tromboflebite, limfostază). Diagnosticul, clinic, paraclinic și funcțional. Indicații. Contraindicații. Mijloace pasive și active de recuperare funcțională. Kinetoterapia vasculară (exerciții după Burger). Monitorizarea în dinamică. Asocierea metodelor adjuvante.

4. Kinetoterapia respiratorie. Evaluarea aparatului respirator-evaluarea clinică, somatoscopică, somatometrică. Evaluarea capacității de efort. Evaluarea paraclinică (imagistică, spirografică etc.). Chestionare teste, scale de evaluare a programului de recuperare pulmonară. Evaluarea funcțională și calității vieții. Integrarea evaluării pacientului respirator în programele de

recuperarea medicală. Kinetoterapia de corectoare și reeducarea respiratorie. Educarea tusei, vorbirii. Terapia ocupațională, ergoterapia.

5. Kinetoterapia patologiilor cu deficit ventilar obstructiv(DVO). Patologiile cu DVO. Efectele obstrucției bronșice. Evaluarea programelor kinetoterapeutice în funcție de reversibilitatea sau ireversibilitatea sindrimului obstructiv. Mijloace și metode. Importanța tratamentului postural. Obiective și mijloace în dependență de deficitul respirator. Programe de kinetoterapie și conduită generală. Definiție DVO. Entități nosologice ale sindromului obstructiv. Recuperarea sindromului obstructiv. Regimurile de activitate. Etapele programului de recuperare în DVO din BPOC. Aplicarea programelor kinetoterapeutice în: Boala obstructivă a căilor mici. Bronșita cronică și emfizemul respirator pulmonar (BPOC) . Bronșita astmatiformă. Astmul bronșic.

6. Kinetoterapia în disfuncția ventilatorie restrictivă (DVR). Definiție. Clasificarea bolilor cu DVR. Fiziopatologia DVR. Recuperarea medicală a DVR în diverse boli. Etapele programului de recuperare. Kinetoterapia în disfuncția ventilatorie mixtă (DVM). Caracteristica clinică a patologiilor cu DVM. Obiective și mijloace în dependență de deficitul respirator. Programe de kinetoterapie și conduită generală. Etapele recuperării medicale a DVM. Aplicarea programelor kinetoterapeutice în: Pneumoconiozele. Sindroamele posttuberculoase.

7. Kinetoterapia în afecțiunile digestive. Etiologia, patogenia bolilor gastro/hepatobiliare și intestinale – ulcer gastroduodenal, gastrite, gastroenterite, enterite, dischinezia intestinală hipohiperchinetică, dischinezia căilor biliare/vezicii biliare hipo-hiperchinetice, pancreatite, organoptoze. Manifestările clinico-funcționale. Indicații, contraindicații. Metodele de evaluare. Obiectivele programului kinetic, asocierea tratamentului curativ, igienodietetic cu mijloace kinetice. Tehnica masajului manual curativ. Asocierea kinetoterapiei cu dieta și fitoterapia.

8. Kinetoterapia în boli endocrine și medabolice. Afecțiuni ale pancreasului glandei tiroide, hipofize, suprarenale etc. Kinetoterapia în diabetul zaharat, tiroidite, obezitate. Definiție. Etiopatogenie, manifestările clinice și funcționale. Metodele de evaluare. Importanța kinetoterapiei în dependență de manifestările clinice. Indicații, contraindicații. Indicarea kinetoterapiei după nivelul glicemiei. Criterii clinice și funcționale de includere în programe de recuperare. Evaluarea și reevaluarea pacientului.

Kinetoterapia în clinica de boli nervoase

1. Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos central. Sindromul de neuron motor central (SNMC). Patologiile SNC ce prezintă obiectivul reabilitării medicale. Evaluarea neurologică. Mijloace și metode kinetoterapice. Principiul continuității și complexității în crearea programelor kinetice. Metoda Bobath, Kabat. Sindromul de neuron motor central (SNMC) -Patologiile componente. Deficitele motorii instalate. Examinarea clinico-funcțională, programe kinetice de durată. Obiective, mijloace și metode de recuperare kinetică în evitarea, corectarea apariției deformărilor, redorilor articulare și atitudinilor vicioase. Teste ADL.

2. Kinetoterapia în afecțiunile sistemului nervos periferic(SNMP). Mijloacele kinetoterapiei în dependență de obiectivele de recuperare: Prevenirea și corectarea deviațiilor, limitărilor de mobilitate articulară, prevenirea și combaterea tulburărilor vasculo-trofice, menținerea forței musculaturii neafectate, creșterea forței musculaturii paralizate, reeducarea abilității și sensibilității. Forme clinice. Decompresii radiculare. Posturări antalgice. Prevenirea și corectarea atitudinilor vicioase. Fazele programului Williams. Particularitățile masajului manual și cu aparate. Asocierea altor metode de tratament. Trațiuni manuale și cu aparate. Ortezarea

3. Aplicarea programelor e kinetoterapeutice în:

boli neruologice – boala cerebro-vasculară complicată cu ictus ischemic/hemo-ragic cerebral. Hemipareză spastică/flască, para/tetraplegie sau paraliză. Discopatii (osteocondroză, spondiliză, discartroză, discite etc.) complicate cu sindroame vertebrale, musculare, radiculare, vasculare, mieloptii, rahialgii. Miopatii. Polineuropatii. Boala poliomieltică. Boli degenerative ale sistemului nervos: boala Alzheimer, Parkinson, afecțiuni ereditare de neuron motor. Boli demielinizante – scleroza în plăci, parapareză spastică etc. Argumentarea clinico-fiziologică a aplicațiilor terapiei cu factori fizici în patologiile neurologice și psihice. Indicații, contraindicații.

4. Kinetoterapia în traume cranio-cerebrale, vertebro-medulare, sistemului nervos periferic
Clasificare. Deficite motorii instalate. Optimizarea programelor kinetice. Tratament postural și de conținție. Tehnici de transfer. Evaluarea și reeducarea mersului. Obținerea unui grad maxim de independență. Accidentele vasculare cerebrale (AVC). Deficitul motor și funcțional instalat. Prevenirea complicațiilor posibile în dependența de etapă. Timpul optim de inițiere a programelor kinetoterapeutice cu mijloace pasive și active. Reeducarea mersului și prehensiunii. Importanța cooperării interdisciplinare. Leziunea nervilor periferici: Prevenirea și corectarea deviațiilor, limitărilor de mobilitate articulară, prevenirea și combaterea tulburărilor vasculo-trofice, menținerea forței musculaturii neafectate, creșterea forței musculaturii paralizate, reeducarea abilității și sensibilității.

Kinetoterapia în obstetrică și ginecologie

1. Kinetoterapia după o naștere normală cu epiziotomi. Kinetoterapia lăuzei cu simfizioloză
Kinetoterapia lăuzei după operație cezariană. Incontinența urinară de efort. Kinetoterapia în sarcina extrauterină postoperator. Mijloace pentru ameliorarea circulației; și antrenarea musculaturii pelviperineale și din jurul centurii pelviene. Recuperarea kinetică după intervenții chirurgicale și inflamatorii în afecțiuni ginecologice: înlăturarea hipotoniei musculaturii planșeului anterior relaxat dar anatomic intact prin gimnastica planșeului pelviperineal; tonizarea progresivă a musculaturii abdominale; tonizarea progresivă a musculaturii perineale, obținerea sau păstrarea unui aliniament corporal corect.

2. Aplicarea programelor e kinetoterapeutice în

- adnexite, endometrite, colpitate etc
- patologii dishormonale (amenore, algomenoree, sterilitate etc.),
- tumori – miom, fibromiom, chistoze ovariene, foliculare,
- în perioada sarcinii și de lăuză

Kinetoterapia în chirurgie

1. Kinetoterapia în perioadele postoperatorii. Diagnostice care necesită intervenție chirurgicală. Deficite postoperatorii. Kinetoterapia și kinetoprofilaxia secundară. Particularitățile masajului manual. Deficite funcționale postoperatorii. Indicațiile mijloacelor kinetoterapeutice în dependență de perioadele postoperatorii. Importanța kinetoterapiei preoperatorii. Principiul precocității tratamentului. Tehnica masajului manual în dependență de particularitățile zonelor de afectare. Masajul punctiform.

2. Aplicarea programelor kinetoterapeutice în boli chirurgicale ale organelor abdominale. Argumentarea clinico-fiziologică a kinetoterapiei în tratamentul și reabilitarea bolnavilor după intervenții chirurgicale ale organelor abdominale – stomac, vezica biliară, intestin subțire/gros, ficat etc. Indicații, contraindicații.

3. Aplicarea programelor e kinetoterapeutice în cardiochirurgie. Argumentarea clinico-fiziologică a tratamentului și reabilitarea bolnavilor după intervenții cardiochirurgicale (valvulopatii, anevrism

de cord sau vascular aortal, revascularizare miocardică prin by-pass, angioplastie coronariană, venoectomii etc.). Indicații, contraindicații.

4. Aplicarea programelor e kinetoterapeutice în neurochirurgie. Argumentarea clinico-fiziologică a kinetoterapiei în tratamentul și reabilitarea bolnavilor după intervenții neurochirurgicale – traume cranio-cerebrale, hematoame cerebrale, anevrisme vasculare cerebrale, tumori, procese supurative (abcese) etc. Indicații, contraindicații.

Kinetoterapia în afecțiuni oro-maxilofaciale.

Patologiile cavității orale și maxillo-faciale – durerea oro-facială, sindromul disfuncțional temporo-mandibular, patologia discului (discul articular cu condilul mandibular), patologia mușchilor masticatori, artrita, artroza, afecțiuni bucale (stomatita herpetică, gingivostomatită herpetică, herpes zoster, paradontite, gingivite etc.). Sindroame algice din teritoriul oro-maxillo-facial – durerea dento-paradontală, durerea osoasă, durerea nevralgică (nevralgia de trigemen). Mușchii regiunii oro-maxilo-faciale. Particularități de indicare și efectuare a kinetoterapiei. Tehnici de terapie ocupațională. Etapele postoperatorii-termeni optimali de inițiere a tratamentului de reabilitare. Indicații, contraindicații.

Particularitățile kinetoterapiei în geriatrie

1. Problematika generală a îmbătrânirii. Teoriile îmbătrânirii. Clasificarea vârstnicilor în funcție de nivelul activității fizice. Categoriile persoanelor vârstnice după tipologie, elaborate de către W. Spirduso, activități de bază, utilitare și de nivel avansat. Probleme ale asistenței kinetice la vârstnici. Kinetoprofilaxia primară și secundară. Particularități de evaluare clinică, paraclinică și funcțională. Modalități de antrenament aerob la vârstnici. Parametrii programului de antrenament. Criterii de alegere a exercițiilor fizice. Importanța monitorizării parametrilor vitali.

2. Particularități de aplicare a kinetoterapiei în patologii :

- Cardiovasculare
- Respiratorii
- Tractului gastro-intestinal
- Sistemului nervos central și periferic
- Sistemului osteo-articular

Particularitățile kinetoterapiei în pediatrie

1. Particularitățile de aplicare a kinetoterapiei în tratamentul și reabilitarea copiilor. Argumentarea clinico-fiziologică a mijloacelor aplicate în tratamentul și reabilitarea copiilor și adolescenților cu:

2. afecțiuni cardiovasculare – distonie vegeto-vasculară, sindroame de deconținere cardio-circulatorii, valvulopatii, cardiopatii, hipertensiune /hipo-tensiune arterială, după tratament cardiochirurgical pe cord, vase, după transplant de cord, vasoplastii. Indicații, contraindicații.

3. în boli respiratorii cu deficit ventilator obstructiv sau restrictiv – bronhopneumoniile acute/cronice, astmul bronșic, emfizemul pulmonar, bronșectazia, fibroze pulmonare, sindroame pleurale, sindromul mediastinal, mucoviscidoză, în tuberculoza pulmonară, sindrom posttuberculos, în scolioze, hemipareze, miopatii, după torocoplastii, rezecții pulmonare etc. Indicații, contraindicații.

4. în boli ale sistemului digestiv – gastrite cronice cu sindrom hiperstenic/hipostenic, ulcer gastric/duodenal, duodenite cronice, dischineziile bilo-duodenale, ale vezicii biliare, hepatite, enterocolite, colite, sindromul colon iritabil, ileita segmentară, constipația cronică habituală. Indicații, contraindicații.

5. în boli musculo-articulare și ale coloanei vertebrale – artrită juvenilă, poliartrită reumatoidă, artrită specifică, distrofie musculară, osteogeneză imperfectă, epifizită juvenilă, cifoză, scolioză,

tulburări de statică, consecințe postraumatice (fracturi, leziuni musculo-ligamentare, luxații, arsuri etc.). Indicații, contraindicații.

6. în bolile sistemului endocrin și metabolic diabetul zaharat, sindroame metabolice/dislipidemie/obezitate. Indicații, contraindicații.

7. în bolile sistemului nervos – paralizia cerebrală cu monohemi- sau tetrapareză spastică sau flască, rahialgii spondilodiscogene, hernie de disc, distrofii musculare, în neuroastenii, stări reactive, statusurile psiho-comportamentale, tulburări psihoendocrine din cadrul pubertăților/adolescenților. Indicații, contraindicații..

8. în boli ortopedice și consecințe postraumatice – displaziile subluxante, luxațiile de umăr, osteocondrita juvenilă, cifo-scoliozele, maladia Scheurmann, rahitism, poliomielifita, durere postraumatică, redoare, contracturi, cicatrice postcombustiale retractile, cheloide, atrofii/retracturi musculo-tendo-ligamento-capsulare, hipotonii/hipotrofii musculare, sindrom de imobilizare, artroze, periartroze/periartrite etc. Indicații, contraindicații.

9. în boli chirurgicale ale organelor abdominale – stomac, vezica biliară, ficat, intestin. Indicații, contraindicații.

Kinetoprofilaxie

Kinetoprofilaxia primară. Noțiuni generale de kinetoprofilaxie de gradul I. Definiția .Clasificarea și importanța ei. Termenul de Sănătatea optimală principiile științei antrenamentului medical. Obiectivele și metodele de evaluare a condiției fizice. Aspecte particulare ale diverselor categorii de pacienți. Consilierea. Kinetoprofilaxia secundară. Noțiuni generale de kinetoprofilaxie de gradul II. Mijloace kinetoterapeutice în dependență de patologii. Recomandările actuale ale sănătății publice privind activitatea fizică în profilaxia secundară în funcție de grupe de vârstă și de patologii. Formele de activitate fizică indicate.

10. Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modulelor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor rezidenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finalizează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, rezidentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

11. Abilități practice/barem de apreciere

- 1 Anamneza 30/rezident
- 2 Examenul somatoscopic a aparatului locomotor. 30/rezident
- 3 Palparea – testarea manuală a pliului cutanat. 30/rezident
- 4 Examenul somatometric 30/rezident
 - 4.1 Testarea clinică musculo-articulară.
 - 4.2 Bilanțul muscular
 - 4.3 Cotarea bilanțului muscular
 - 4.4 Pozițiile de testare musculară
 - 4.5 Tehnica bilanțului muscular manual al umărului, cotului, antebrățului, pumnului, degetelor, șoldului, genunchiului, piciorului, gâtului, trunchiului, bazinului.
 - 4.6 Bilanțul articular
 - 4.7 Metodele de măsurare a amplitudinii de mișcare – goniometria.
 - 4.8 Înregistrarea valorilor goniometrice.
- 5 Tehnicii bilanțului articular.10/rezident
- 6 Testarea articulațiilor membrului superior, inferior, bazinului, coloanei vertebrale, capului, cutiei toracice. 20/rezident
- 7 Testarea mobilității globale ale aparatului articular și muscular. 10/rezident
- 8 Examenul echilibrului corpului. 10/rezident
- 9 Examenul steriotipului dinamic (mersul).
- 10 Tehnici kinetici.
 - Anakinetici (imobilizare, posturarea).
 - Kinetici
 - Statici - izometrici. b) Statici – relaxare.
 - Dinamici activi:
- a) Reflexă
- b) Voluntară – liberă, activo-pasivă; activă cu rezistență.
 - 10.1.1 pasivi:
 - tracțiuni (manuale, cu aparate).
 - sub anestezie
 - pură asistată
 - autopasivă
 - mecanică
 - pasiv-activă
 - prin manipulare
 - Metoda Kabat
 - Metoda Bobath
 - Metoda Vojta
 - Metoda Williams
 - Metoda Jacobson
 - Tehnici de facilitare neuroproprioceptive
 - Tehnici speciale (transfer)
- 11 Masajul manual clasic - terapeutic, de profilaxie. 10/rezident
- 12 Testarea funcțională a cordului (probele de efort și fără efort). 10/rezident
- 13 Testarea funcțională a aparatului respirator. 10/rezident
- 14 Testarea funcțională a sistemului nervos periferic și central. 10/rezident
- 15 Cunoștințe practice de testare și evaluare a durerii (clinic, chestionări, scale, explorări instrumentale – algeziometrie, scala VAS etc.). 10/rezident

16 Examen de laborator,imagic și funcțional în dependență de patologii.Interpretarea rezultatelor și modificarea lor.Teste screening.10/rezident

17 Citirea și interpretarea scalelor ADL,Scale de evaluare gradului de dizabilitate și a calității vieții (QOL,ADL, AP&GO, FIM,VOMAC etc) 10/rezident

18 Posedarea deprinderilor practice de elaborare și aplicare a programelor complexe de tratament kinetoterapic a bolnavilor cu:

a) afecțiuni cardio-respiratorii acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

b) afecțiuni gastrointestinale acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

c) boli infecțioase acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

d) boli endocrino-metabolice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament kinetoterapic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

e) boli ale sistemului nervos central și periferic (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

f) în traumatisme și boli ortopedice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

g) în cadiochirurgie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

h) în chirurgia abdominală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament kinetoterapic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

i) în neurochirurgie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

k) în chirurgia toracală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de aplicare în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

l) în stomatologie și chirurgia maxillo-facială (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament kinetoterapic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii.

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

Plan tematic
de specializare pentru rezidenți
FIZIOBALNEOTERAPIA

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

1. Denumirea modului: **Fiziobalneoterapie**
2. Numărul total de ore **195** inclusiv:
ore de curs **65**
ore lucrări practice **130**, (inclusiv **45** ore seminare), din care **90** ore contact direct, **40** ore lucru individual
ore pentru activitatea clinică **273**, inclusiv **36** ore gărzi, conferințe clinice

3. Autorii modului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

4. Cadrele didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vîzdoagă Anatol, Ghrman Ana, Bulai Marina

5. Scopul modului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul fiziobalneoterapiei. Însușirea volumului necesar de cunoștințe teoretice și deprinderilor practice de aplicare a metodelor electroterapeutice, termoterapice, hidrobalneoterapice și control medical în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi și medici sportivi.

6. Obiectivele de formare în cadrul modului

a. la nivel de cunoaștere

- „Fiziobalneoterapia” ca parte a specialității clinico-terapeutice Reabilitare Medicală, locul și rolul ei în sistemul de sănătate;
- „Fiziobalneoterapia” ca domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și de altă natură a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;
- recomandările OMS privind organizarea procesului de reabilitare medicală conform Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (CIF-2005);
- principiile și particularitățile clinico-terapeutice de reabilitare medicală cu metode fiziobalneoterapice a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital, ambulatoriu, instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare, stațiuni balneare etc.);
- metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului, clinic, funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare cu metode fiziobalneoterapice;
- indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de transfer al pacienților în servicii specializate de reabilitare;
- metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare prin metode fiziobalneoterapice;
- metodele contemporane de tratament complex cu mijloace fiziobalneoterapice speciale și ajutoare în boli cronice;
- să cunoască metodele de profilaxie a deteriorării, dizabilității și infirmității cu mijloace fiziobalneoterapice;

b. la nivel de aplicare

- Planificarea și implementarea strategiilor regionale europene privind fiziobalneoterapia în reabilitarea medicală;
- Colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;
- Examinarea clinică, evaluări speciale instrumentale și funcționale ale pacienților pentru tratament fiziobalneoterapic;
- Aprecierea corectă a gradului de disfuncționalitate, dizabilitate și infirmitate a pacienților în diferite afecțiuni cronice;

- Stabilirea diagnosticului clinico-funcțional pentru inițierea în programul de reabilitare medicală a metodelor fiziobalneoterapice;
- Aprecieri corectă a restantului funcțional, gradului de dizabilitate, pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;
- Aprecieze eficiența în programul de reabilitare medicală clinică și funcțională a metodelor fiziobalneoterapice;
- Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul reabilitării medicale cu factori fiziobalneoterapici;
- Cercetarea și introducerea noilor metode și tehnologii, noilor programe de recuperare fiziobalneoterapică în tratamentul bolilor cronice;

7. Descrierea modului:

În condițiile actuale de dezvoltare social-economică în țara noastră se prevede efectuarea unor măsuri vaste pentru reabilitarea de lungă durată a pacienților cu diferit grad de dizabilitate sau invaliditate. Realizarea acestor sarcini prezintă cerințe foarte înalte față de pregătirea profesională a medicilor reabilitologi.

În cadrul modului „Fiziobalneoterapie” se vor studia problemele reabilitării medicale ponderent prin metode fiziobalneoterapice. În legătură cu aceasta principalele compartimente ale disciplinei sunt: îmbunătățirea funcționării fiziologice și mentale prin folosirea unor mecanisme fiziologice, electrofiziologice, hidrobalneare, termoterapice, ș.a. (precum reflexele, adaptabilitatea funcțională și neuroplasticitatea) ca și prin folosirea pregătirii fizice și mentale. Toate acestea sunt posibile după un diagnostic funcțional corect prin testare funcțională, ceea ce reprezintă competența specializată a reabilitării medicale. Fiziobalneoterapia este o specialitate medicală preocupată de promovarea funcționării fizice și cognitive, a activităților (inclusiv comportamentale), a participării (inclusiv calitatea vieții) și modificarea factorilor personali și de mediu. Astfel este responsabilă de prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu afecțiuni dizabilitante și co-morbidități la toate vârstele.

8. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu

9. Planul tematic al modului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
I	Fizioterapie și balneologia generală.		
1	Reabilitarea medicală - știință, disciplină medicală, activitate practică, scurt istoric. Medicul reabilitolog. Echipa de reabilitare. Principiile reabilitării medicale. Clasificarea factorilor fizici.	4	
2	Organizarea serviciului fiziobalneoterapeutic. Organizarea cabinetului de fizioterapie. Aparatura fizioterapeutică	4	
3	Bazele teoretice ale fizioterapiei și balneoterapiei.	3	
4	Electroterapia. Bazele fiziologice generale ale electroterapiei.	3	
5	Curentul galvanic (continuu). Curentul pulsativ. Curentul alternativ de frecvență și tensiune înaltă. Curenții alternativi de	4	

	frecvență medie.		
6	Curenții alternativi de frecvență medie. Câmpurile magnetice de frecvență joasă. Câmpurile electric, magnetic și electromagnetic de înaltă frecvență	4	
7	Aeroionoterapia și franclinizarea. Fototerapia. Tratamentul cu energie mecanică. Vibroterapia. Baroterapia. Ultrasonoterapia.	4	
8	Aerosoloterapia și electroaerosoloterapia, haloterapia, aromoterapia. Hidroterapia. Termo- și crioterapia.	4	
9	Balneoterapia. Climatologia medicală și climatoterapia. Masajul. Fizioprofilaxia.	4	
II.	Fizioterapie și balneologia specială clinică.		
	Fizioterapie și balneoterapie în afecțiunile bolilor interne		
10	Fizioterapie bolilor sistemului cardiovascular.	3	
11	Fizioterapie bolilor sistemului respirator. Fizioterapie în tuberculoză.	2	
12	Fizioterapie bolilor sistemului digestiv. Fizioterapie bolilor sistemului endocrin-metabolic. Fizioterapie bolilor infecțioase ale sistemului digestiv.	3	
13	Fizioterapie bolilor renale și căilor excretorii.	2	
14	Fizioterapie în bolile aparatului locomotor.	2	
15	Fizioterapie în boli nervoase și psihice.	2	
16	Fizioterapie în boli de piele. Fizioterapie în boli profesionale. Fizioterapie în oncologie.	2	
	Fizioterapie și balneoterapie bolnavilor de profil chirurgical.		
17	Fizioterapie în obstetrică și ginecologie. Fizioterapie în urologie. Fizioterapie în oftalmologie.	3	
18	F Fizioterapie în cardiologie. Fizioterapie bolilor ORL. Fizioterapie bolilor orale și maxilo-faciale.	3	
19	Fizioterapie în boli chirurgicale ale organelor abdominale. Fizioterapie în traumatologie și ortopedie. Fizioterapie în neurochirurgie.	3	
	Fizioterapie la copii și adolescenți.		
20	Particularitățile fizioterapiei în pediatrie. Bolilor sistemului cardiovascular. Bolilor sistemului respirator. Bolilor sistemului digestiv.	3	
21	Particularitățile fizioterapiei în pediatrie. Bolilor sistemului nervos. Bolilor infecțioase. Bolilor dermatologice.	3	
	Total	65	

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
I	Fizioterapia și balneologia generală.			
1	Reabilitarea medicală - știință, disciplină medicală, activitate practică, scurt istoric. Medicul reabilitolog. Echipa de reabilitare. Principiile reabilitării medicale. Clasificarea f.f.		3	
2	Organizarea serviciului fiziobalneoterapeutic. Organizarea cabinetului de fizioterapie. Aparatura fizioterapeutică		3	
3	Bazele teoretice ale fizioterapiei și balneoterapiei.	4	3	
4	Electroterapia. Bazele fiziologice generale ale electroterapiei.		3	
5	Curentul galvanic (continuu). Curentul pulsativ.	4	3	
6	Cîmpurile electric, magnetic și electromagnetic de înaltă frecvență	4	3	
7	Tratamentul cu energie mecanică.	4		
8	Vibroterapia. Ultrasonoterapia. Baroterapia.	4		
9	Aerosoloterapia și electroaerosoloterapia, haloterapia, aromoterapia.	4	3	
10	Hidroterapia. Termo- și crioterapia.	4	3	
11	Balneoterapia. Climatologia medicală și climatoterapia.	4	3	
12	Masajul medical. Fizioprofilaxia.	4		
II	Fizioterapia și balneologia specială clinică			
	Fizioterapia și balneoterapia în afecțiunile bolilor interne			
13	Fizioterapia bolilor sistemului cardiovascular.	3	3	
14	Fizioterapia bolilor sistemului respirator. Fizioterapia în tuberculoză.	2	2	
15	Fizioterapia bolilor sistemului digestiv. Fizioterapia bolilor infecțioase ale sistemului digestiv. Fizioterapia bolilor sistemului endocrin-metabolic.	2	3	
16	Fizioterapia bolilor renale și căilor excretorii.	2		
17	Fizioterapia în bolile aparatului locomotor.	3	2	
18	Fizioterapia în boli nervoase și psihice.	3		
19	Fizioterapia în boli de piele. Fizioterapia în boli profesionale. Fizioterapia în oncologie.	2		
II.2	Fizioterapia și balneoterapia bolnavilor de profil chirurgical.			
20.	Fizioterapia în obstetrică și ginecologie. Fizioterapia în urologie.	2		
21	Fizioterapia în oftalmologie.	2		
22	Fizioterapia bolilor ORL. Fizioterapia bolilor orale și maxilo-faciale.	2		

23	Fizioterapiea în traumatologie și ortopedie.	3	2	
24	Fizioterapiea în boli chirurgicale ale organelor abdominale.	2	2	
25	Fizioterapiea în cardiologie.	2		
26	Fizioterapiea în neurochirurgie.	2	2	
II.3	Fizioterapiea la copii și adolescenți.			
27	Particularitățile fizioterapiei în pediatrie.		2	
28	Bolilor sistemului cardiovascular.	2		
29	Bolilor sistemului respirator.	2		
30	Bolilor sistemului digestiv. Bolilor renale și urogenitale.	2		
32	Bolilor musculo-articulare și ale coloanei vertebrale.	3		
33	Bolilor sistemului nervos. Bolilor sistemului endocrin și metabolic.	2		
34	Bolilor otorinolaringologice. Bolilor infecțioase. Bolilor dermatologice. Bolilor oftalmologice.	2		
36	Bolilor ginecologice. Bolilor chirurgicale ale organelor abdominale.	2		
37	Bolilor orale și maxilofaciale. Bolile ortopedice și consecințe posttraumatice.	2		
	Total	85	45	130

10. Programul analitic

Fizioterapie și balneologia generală. Noțiuni generale despre fizioterapie și balneologie.

Reabilitarea medicală - știință, disciplină medicală, activitate practică, scurt istoric. Medicul reabilitolog. Echipa de reabilitare. Principiile reabilitării medicale. Clasificarea factorilor fizici.

Reabilitarea medicală-știință, disciplină medicală, activitate practică. Istoric. Reabilitarea medicală și Medicina fizică: definirea concepției de reabilitare conform modelul Reabilitării OMS-2005. Evaluarea. Medicul reabilitolog. Echipa de reabilitare. Principiile reabilitării. Clasificarea mijloacelor reabilitării fizice-funcționale: kinetoterapia, fiziobalneoterapia, terapia ocupațională, terapia manuală, logopedia, psihoterapia etc. Principiile de asociere a mijloacelor fizice în programul de recuperare. Clasificarea factorilor fizici preformați și naturali. Posibilitățile fiziobalneoclimatoterapiei curative, profilactice, de reabilitare și diagnostice. Fizioterapie în reabilitarea bolnavilor și invalizilor.

Organizarea serviciului fiziobalneoterapeutic. Organizarea cabinetului de fizioterapie. Aparatura fizioterapeutică

Organizarea cabinetului de balneologie, fizioterapie. Echipamentul și utilajul în balneologie. Aparatura fizioterapeutică. Tehnica securității în cabinetul de fizioterapie, balneologie și în timpul aplicării procedurilor. Educația sanitară. Drepturile pacientului

Bazele teoretice ale fizioterapiei și balneoterapiei

Bazele teoretice ale fizioterapiei și balneoterapiei. Mecanismul de acțiune a factorilor fizici preformați și naturali. Principiile generale de aplicare a factorilor fizici. Fizioproflaxia primară, secundară și terțiară în sistemul ocrotirii sănătății.

Electroterapia. Bazele fiziologice generale ale electroterapiei

Electroterapia. Bazele fiziologice generale ale electroterapiei: potențialul de membrană, de acțiune (depolarizarea, repolarizarea, restituția), stimularea și excitabilitatea, electrotonusul. Legea excitabilității polare, atingerea pragului critic al membranei celulare, acomodarea, panta impulsului de excitație, frecvența stimulilor, modificări ale excitabilității, transmiterea și conducerea excitației, transmiterea neuromusculară.

Curentul galvanic (continuu). Curentul pulsativ. Curentul alternativ de frecvență și tensiune înaltă. Curenții alternativi de frecvență medie

Curentul galvanic (continuu). Proprietăți fizice, metode de producere a curentului continuu (metode chimice, mecanice, termoelectrice). Aparatura pentru curent continuu. Acțiunile biologice și efectele biologice ale curentului galvanic. Modalități de aplicare ale galvanizărilor – galvanizarea simplă, tehnica de aplicare. Băile galvanice – patru celulare, generale (Stanger). Ionoforeza (ionogalvanizările), tehnicile de aplicare. Indicațiile și contraindicațiile galvanoterapiei.

Curenții alternativi de frecvență medie. Câmpurile magnetice de frecvență joasă. Câmpurile electric, magnetic și electromagnetic de înaltă frecvență

Curentul pulsativ. Curentul de joasă frecvență – generalități, proprietăți fizice. Metode de tratament. Stimularea contracției musculaturii striate normoinervate (mod de acțiune, forme de curent utilizate, forme de aplicare, tehnici de aplicare, indicații). Terapia musculaturii total denervate – mod de acțiune, forme de curenți, electrodiagnosticul, tehnica de aplicare a electrostimulării. Terapia musculaturii spastice – principiul de aplicare, indicațiile metodei, tehnica de lucru. Stimularea musculaturii netede. Aplicații cu scop analgetic ale curenților de frecvență joasă (mod de acțiune) – metode analgetice ”convenționale”, din domeniul frecvențelor joase (curenții diadinamici, trauber, stohastici, SNET/TENS. Electropunctura. Aparatura generatoare de impulsuri de frecvență joasă. Electromiografia de detecție. Riscuri, contraindicații în aplicațiile curenților de frecvență joasă. Somnul electrogen (efecte fiziologice, curative). Aparatura, tehnica și metoda de aplicare. Indicații, contraindicații.

Darsovalizarea. Ultrasonoterapia

Darsovalizarea locală – caracterizarea fizică și biofizică a metodei, acțiunea fiziologică și curativă, aparatura, tehnica de lucru și metoda darsovalizării, indicații, contraindicații. Ultrasonoterapia – mecanismele de acțiune, aparatura, tehnica de lucru și metoda de aplicare, indicații, contraindicații.

Curenții alternativi

Curenții alternativi (de frecvență medie – MF) – acțiunile biologice, efectele fiziologice. Posibilitățile de aplicare a curenților de MF – în scop diagnostic, terapeutic. Curent de MF modulată, interferențial. Aparatură de curenți interferențiali. Principii de aplicare, indicațiile, contraindicațiile terapeutice ale curenților interferențiali. Tehnici de aplicare, tipuri de electrozi. Fluctuorizarea. Caracterizarea factorului, mecanismul de acțiune, aparatura, tehnica de lucru și metoda de aplicare a fluctuorizării, indicații, contraindicații.

Câmpurile magnetice de frecvență joasă și câmpurile magnetice în impulsuri

Câmpurile magnetice de frecvență joasă și câmpurile magnetice în impulsuri. Acțiunea câmpurilor magnetice – mecanismul biofizic, fiziologic ale terapiei cu câmpuri magnetice. Modalități de aplicare. Tehnici, reguli de lucru cu magnetodiaflux și alte aparate. Indicații, contraindicații. Magnetoterapia locală. Magnetoterapia și patologia oncologică.

Cîmpurile electric, magnetic și electromagnetice

Cîmpurile electric, magnetic și electromagnetice (terapia cu înaltă frecvență – undele decimetrice de 69 cm și microundele de 12,25 cm cu frecvențe peste 300 kHz). Modul de producere a curenților de înaltă frecvență (CÎF). Aparatele de unde scurte. Proprietățile fizice și fiziologice ale CÎF (modul de acțiune, acțiunea fiziologică, modul de aplicare). Tehnica și metodologia terapiei de frecvență înaltă. Undele scurte. Proprietățile fiziologice. Modalități de acțiune. Tehnica și metodologia terapiei cu unde scurte. Indicațiile, contraindicațiile terapiei cu unde scurte. Terapia cu înaltă frecvență pulsatilă – modul de acțiune, efecte pe verigi fiziopatologice, indicațiile terapeutice. Metodologii de aplicare și avantaje ale utilizării terapeutice a aparatului diapulse. Undele decimetrice (UD) – acțiunea, efectele biologice și fiziologice ale UD (modele de emițătoare). Tehnica de aplicare, indicații, contraindicații. Inductotermia – baza fizică și biofizică a metodei, efectele fiziologice și curative, aparatul, tehnica și metoda de aplicare, indicații, contraindicații.

Aeroionoterapia și franclinizarea

Aeroionoterapia și franclinizarea – bazele biofizice ale metodei, efectele fiziologice și curative, aparatul, tehnica de lucru și metoda de aplicare, indicații, contraindicații

Fototerapia

Fototerapia. Proprietăți fizice. Proprietăți fundamentale ale luminii. Acțiunea fizico-chimică a luminii (efectul termic, absorbția, reflexia și refracția, efecte fotoelectrice, fotochimice). Fotoactivarea. Efectele fiziologice ale radiațiilor infraroșii, luminoase și ultraviolete (acțiunea asupra metabolismului, elementelor sângelui, circulației, respirației, aparatului digestiv, glandelor endocrine, sistemului nervos). Efectele biologice ale luminii (acțiunea asupra proteinelor, aminoacizilor, sterolilor, organismelor monocelulare și a bacteriilor, tegumentelor). Radiațiile ultraviolete și cancerul cutanat. Mecanisme de acțiune, metodologia de aplicare, efecte terapeutice, indicații și contraindicații. Biostimularea cu radiație laser: mecanismul de acțiune, biofizica, metodologia de aplicare, indicații și contraindicații. Aparatură, tehnica și metoda laserterapiei. Helioterapia. Folosirea curativo-profilactică a razelor de lumină: infraroșii (băile de lumină, Sollux etc.), vizibile(cromoterapia), ultraviolete și laser, terapia cu lumină polarizată.

Tratamentul cu energie mecanică.

Tratamentul cu energie mecanică. Terapia cu ultrasunete și unde ultrasonore. Efectele fizico-chimice, fiziologice și biologice ale ultrasunetelor. Forme de ultrasunete utilizate în terapie (câmp continuu, câmp discontinuu). Aparatură de producere a undelor ultrasonore. Efectele terapeutice ale undelor ultrasonore și energiei ultrasonore penetrante, metodologia de aplicare, dozarea intensității, principii de dozare, indicații și contraindicații. Terapia combinată ultrasunet diadinamic și vibroterapia.

Baroterapia

Baroterapia – mecanismele fiziologice și curative ale baroterapiei. Caracterizarea tehnicii/aparaturii din dotarea serviciului de baroterapie. Condițiile de organizare a cabinetului/secției de baroterapie. Cerințele de exploatare a aparaturii/tehnicii speciale aplicate în baroterapie. Regulile de securitate în exploatarea tehnicii utilizate în baroterapie. Metodologia și metoda de aplicare a tratamentului baroterapeutic. Indicații, contraindicații. Riscurile posibile în timpul tratamentului baroterapeutic.

Aerosoloterapia. Electroaerosoloterapia. Haloterapia. Aromoterapia

Aerosoloterapia și electroaerosoloterapia, haloterapia, aromoterapia. Definiții. Caracterizarea generală a aerosolilor. Acțiunea fiziologică și curativă a aerosolului. Aparatura pentru inhalare. Tipurile de inhalatii (cu aburi, umede-încălzite, umede, uleioase, uscate, aeriene, ultrasonore). Reguli de inhalatii, indicații, contraindicații. Haloterapia. Definiție. Acțiunea fiziologică și curativă a haloterapiei. Aparatura, tehnica de lucru și metodică de aplicare a haloterapiei. Indicații, contraindicații. Aerofitoterapia. Acțiunea biologică a uleiurilor eterice. Indicații, contraindicații.

Hidroterapia

Hidroterapia. Scurt istoric. Definiție. Proprietățile fizice ale factorului hidric. Mecanismele de acțiune ale hidroterapiei asupra sistemelor și organelor. Efectele și beneficiile hidroterapiei. Indicații, contraindicații. Clasificarea hidroterapiei. Clasificarea hidroterapiei după temperatura de aplicare. Tehnica și metodică de aplicare a hidroterapiei (aplicații generale, locale, de cald, de rece). Aplicații generale: băi – generale simple, de aburi, medicinale, cu CO₂, în piscină, cu bule, vârtog, ascendente (Hauffe), cu aer cald – saună. Dușuri – de ploaie, ascendent – descendent, descendent, Șarco, scoțian, circular, de veer, subacvatic. Băile de contrast. Indicații, contraindicații. Băi cu conifere, salvie, valeriană, băi fierbinți, cu schipidar, cu aer, aburi, curative cu extracte de flori. Indicații, contraindicații. Hidrocolonterapia (lavajul intestinal). Indicații, contraindicații. Scăldatul. Baia – sauna. Acțiunea fiziologică și curativă a băii. Tipurile de saună – cu aburi și aer uscat. Metodica procedurii. Indicații în scop profilactic și curativ pentru baie-saună. Contraindicații relative și absolute pentru baie și saună.

Termoterapia. Crioterapia. Talasoterapia.

Termo- și crioterapia. Termoterapia – termoreglarea. Aspecte fiziologice ale termoreglării necesare pentru înțelegerea efectelor și mecanismelor de acțiune ale aplicațiilor de factor termic cald și rece. Particularitățile fiziologice ale circulației periferice (factorul fiziologic al schimburilor de căldură). Efectele și modul de acțiune al factorilor hidrotermoterapeutici asupra diferitor funcții ale organismului în stare normală și patologică (mecanisme circulatorii, efecte asupra compartimentelor calorice ale organismului, efecte asupra musculaturii, mecanismele reflexe și neurovegetative, efecte asupra unor funcții respiratorii, ale cordului, digestive și renale). Hipertermia. Efectele terapeutice și mecanismele de acțiune, indicații și contraindicații. Terapia cu parafină și ozocherită. Crioterapia – efecte terapeutice și mecanisme de acțiune, indicații și contraindicații. Terapia Kneipp – actualizarea metodologiei terapiei cu contraste termice, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații. Talasoterapia – definiție, efecte terapeutice și mecanisme de acțiune, metodologie, indicații și contraindicații. Tehnici de hidrotermoterapie generală (băi simple, băi minerale, băi gazoase, băi hiperterme, băi de abur sau aer cald, băi de lumină generală, saună, împachetări uscate și împachetări umede complete, împachetări cu nămol): prescriere, aplicații, efecte terapeutice, indicații, contraindicații. Tehnici de hidrotermoterapie parțială și locală (băi parțiale calde sau reci, alternante și ascendente, afuziuni, împachetări parțiale cu nămol și parafină, băi de lumină parțială, aplicații de crioterapie): prescriere, aplicare, efecte terapeutice, metodologia de aplicare, indicații și contraindicații.

Balneoterapia

Balneoterapia. Istoria balneologiei. Organizarea stațiunilor balneare în Republica Moldova. Principiile generale de trimitere și tratare la stațiunile balneare. Descrierea stațiunilor balneare. Factorii balneoterapeutici de bază, proveniența și clasificarea lor. Tehnica balneară și serviciul hidrologic la stațiunile balneare. Principii generale de acțiune a terapiei balneare. Cura balneară. Balneatia externă și crenoterapia, alte categorii de aplicații cu ape minerale terapeutice. Reacția balneară, triajul balnear. Originea apelor minerale: clasificarea apelor minerale în funcție de compoziția lor fizico-chimică. Zonele hidrogeologice din Moldova și distribuția apelor minerale și a nămolurilor în țara noastră. Crenoterapia. Definiție, locul și importanța crenoterapiei în cadrul tratamentului complex din stațiunile balneare și la domiciliu în diferite afecțiuni. Mecanisme de acțiune în crenoterapie. Date de fiziologie a apei minerale terapeutice (structura, proprietățile biologice și de circulație a apei în organism, rolul plastic și funcțional al sărurilor minerale în organism, rolul oligoelementelor). Efectele crenoterapiei cu ape minerale asupra echilibrului hidroelectrolitic și acido-bazic al organismului. Date farmacodinamice, clinice și experimentale ale apelor minerale din Moldova, România, Ucraina de diferite tipuri. Apele minerale: definiția, clasificarea, compoziția chimică, izvoarele reprezentative, efectele fiziologice și terapeutice, indicații și contraindicații. Apele oligominerale, apele carbogazoase, apele alcaline și alcalino-pământoase, apele clorurate sodice și iodurate, apele sulfuroase, ape arsenicale, feruginoase, sulfatate, apele radioactive (radonoterapia), apele minerale îmbuteliate, alte categorii de ape minerale; efecte terapeutice, mecanisme de acțiune, metodologie de utilizare, indicații și contraindicații. Apele minerale de uz intern (băut). Mecanismele fiziologice și curative de acțiune, indicații, contraindicații. Nămolurile terapeutice (peloidoterapia). Definiția, modul de formare, clasificarea. Compoziția fizico-chimică, proprietățile biologice ale nămolurilor. Tipurile și metodologia de aplicare. Efecte și mecanisme de acțiune. Indicații și contraindicații. Terapia cu extracte de nămol, indicații și contraindicații. Gazele terapeutice – mofete, solfatări: originea, clasificarea, modul de acțiune, efectele terapeutice, indicații și contraindicații. Elemente de tehnică balneară privind protecția surselor de ape minerale, nămoluri și gaze terapeutice, perimetre de protecție. Protecția stațiunilor balneare. Principii de funcționare a stațiunilor balneare. Normative. Elemente de balneotehnică privind captarea, transportul.

Climatologia medicală. Climatoterapia

Climatologia medicală și climatoterapia. Definiți. Principalii factori metereologoci și acțiunea lor biologică asupra organismului. Problema meteorosensibilității și meteoropatologiei. Psamoterapia. Clasificarea biologică și terapeutică a tipurilor de climinată din Moldova. Climatoterapia: efecte fiziologice și terapeutice, mecanisme de acțiune, metodologia climatoterapiei, indicații și contraindicații. Helioterapia. Talacoterapia. Spelioterapia. Caracterizarea generală a factorilor climatici și zonelor naturale de bază din Moldova, Ucraina, România. Acțiunea fiziologică și curativă a factorilor climatici. Tipuri de climatoterapie aeroterapia, helioterapia, talasoterapia, spelioterapia. Aeroterapia—acțiunea fiziologică și curativă, metoda de aplicare și dozarea aeroterapiei, indicații, contraindicații. Helioterapia – acțiunea fiziologică, curativă și profilactică a radiațiilor solare, metoda de aplicare și dozarea helioterapiei. Talasoterapia – acțiunea fiziologică și curativă, metoda de aplicare și dozarea talasoterapiei, indicații. Spelioterapia – acțiunea fiziologică și curativă, metoda de aplicare și dozarea spelioterapiei, indicații, contraindicații. Talasoterapia – acțiunea fiziologică și curativă, metoda de aplicare și dozarea a talasoterapiei, indicații.

Masajul medical

Masajul. Definiția, clasificarea (masaj clasic, reflux, de drenaj veno-limfatic, alte forme de masaj), modul de acțiune, metodologia de efectuare, efecte terapeutice, indicații și contraindicații. Prescrierea rețetei pentru cursul de masaj (unități, zonă, timp, durată, tipul de masaj), completarea Formei nr.44

Fizioprofilaxia

Fizioprofilaxia. Definiția. Factorii fizici naturali și preformați aplicați în procesul de călire a organismului. Factorii fizici naturali și preformați indicați în profilaxia primară, secundară și terțiară a maladiilor și stărilor funcționale.

Fizioterapie și balneologia specială clinică.

Fizioterapie și balneoterapie bolnavilor cu afecțiuni de profil terapeutic.

- 1.** În bolile cardiovasculare – valvulopatii mitrale/tricuspidale aortice și pulmonare, cardiopatia ischemică (infarctul miocardic), ateroscleroza, bolile degenerative arteriale, cardiopatiile congenitale ale adultului, cardita reumatică, bolile miocardului, hipertensiunea arterială esențială și secundară, hipotensiunea arterială, arteriopatii, venopatii, boli reumatismale asociate (reumatism articular). Indicații, contraindicații, riscuri, complicații.
- 2.** În bolile respiratorii – bronșită acută/cronică, astmul bronșic, emfizemul pulmonar, bronșectazia, pneumonii, infarct pulmonar, fibroze pulmonare, sindroame pleurale, sindromul mediastinal, în tuberculoza pulmonară etc. Indicații, contraindicații.
- 3.** În boli digestive – etiologia, patogenia bolilor gastro/hepatobiliare și intestinale – ulcer gastroduodenal, gastrite, gastroenterite, enterite, dischinezia intestinală hipohiperchinetică, dischinezia căilor biliare/vezicii biliare hipo-hiperchinetice, pancreatite, organoptoze. Manifestările clinico-funcționale. Indicații, contraindicații.
- 4.** În bolile renale și ale căilor uroexcretorii – nefrite, pielonefrite, glomerulonefrite, sindromul nefrotic, nefropatii interstițiale, vasculare, tubulare, cistită, uretrită, prostatită, tuberculoză renală, alte infecții, boala calculoasă renală (colica renală), afecțiuni ale vezicii urinare, enureză, nefroptoză etc. Indicații, contraindicații.
- 5.** În bolile aparatului locomotor – afecțiuni musculo-ocleo-articulare: osteoartroze – gonartroză, coxartroză, artroză scapulo-humerală, periartrite, miozite, sindroame mio-fasciale, celulite, tendinite, ligamentite, spodilodiscopatii și (osteocondroză, spondiloză, spondilodiscoză/dicită, artroză vertebrală, etc.), spondilita anchilopoietică, boala scoliotică, cifo-scoliotică, tubspondilită și alte afecțiuni. Indicații, contraindicații.
- 6.** În bolile sistemului endocrin-metabolic – afecțiuni ale pancreasului glandei tiroide, hipofize, suprarenale etc. Fiziobalneoterapia în diabetul zaharat, tiroidite, obezitate. Indicații, contraindicații.
- 7.** În boli nervoase și psihice – boala cerebro-vasculară complicată cu ictus ischemic/hemo-ragic cerebral. Hemipareză spastică/flască, para/tetraplegie sau paraliză. Discopatii (osteocondroză, spondiliză, discartroză, discite etc.) complicate cu sindroame vertebrale, musculare, radiculare, vasculare, mieloptii, rahialgii. Miopatii. Polineuropatii. Boala poliomielitică. Boli degenerative ale sistemului nervos: boala Alzheimer, Parkinson, afecțiuni ereditare de neuron motor. Boli demielinizante – scleroza în plăci, parapareză spastică etc. Afecțiuni psihice – neuroze, sindroame – neuroastenic, anxios. Tulburări de somn. Epilepsie etc. Argumentarea clinico-fiziologică a aplicațiilor terapiei cu factori fizici în patologii neurologice și psihice. Indicații, contraindicații.
- 8.** În boli infecțioase ale sistemului digestiv: boli virotice, VIC-infecția, hepatite virale, consecințe post-dezinterie și alte infecții intestinale. Indicații, contraindicații.

9. În tuberculoză (TBC) – tuberculoza pulmonară, sindroamele post-tuberculoase (bronșită cronică posttuberculoasă, bronșiectazie posttuberculoasă, de scleroză cicatricială, pleurale și pleurogene, de insuficiență pulmonară cronică, de cord pulmonar cronic), TBC al organelor interne, ochi TBC osteo-articulară, a coloanei vertebrale. Indicații, contraindicații.

10. În boli de piele – dermatite, eczeme, afecțiuni alergice, piodermii, psoriazis etc. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratament fizio-balneoclimatoterapic. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații. Fizioprofilaxia în bolile dermatologice la copii și adulți.

11. În boli profesionale – definiție, clasificare, etiopatogenie, metodele de diagnostic clinic, biologic, biochimic, paraclinic funcțional. Caracterizarea maladiilor profesionale: pneumoconiozele, afecțiuni musculo-scheletale, boala actinică etc. Argumentarea clinico-fiziologică a tratamentului fizio-balneoclimatologic în terapia și reabilitarea bolilor profesionale. Indicații, contraindicații. Fizioprofilaxia în bolile profesionale. Tratamentul balneosanatorial în profilaxia bolilor profesionale.

12. În oncologie – etiopatogenia, clasificarea bolilor oncologice, manifestările clinice ale tumorilor benigne și maligne. Diagnosticul clinic, paraclinic, biologic, biochimic, citologic, funcțional, psihologic. Argumentarea clinico-fiziologică a tratamentului fizio-balneoterapeutic în terapia și reabilitarea bolnavilor cu patologii oncologice pulmonologică, gastro-hepatointestinală, a capului și gâtului, a glandei mamare după mastoectomie complicată cu limfoidemă, redori articulare, contracturi miogene, ale aparatului locomotor (amputații, exarticulații etc.), stări după radioterapie și chimioterapie. Tratamentul hidro- și climatoterapeutic în profilaxia și reabilitarea statusului psihofuncțional al pacienților cu patologii și consecințe ale bolilor oncologice. Indicații, contraindicații.

Fizioterapie și balneoterapie bolnavilor de profil chirurgical

1. În obstetrică și ginecologie afecțiuni inflamatorii (adnexite, endometrite, colpitate etc), dishormonale (amenore, algomenoree, sterilitate etc.), tumori – miom, fibromiom, chistoze ovariene, foliculare, stări patologice în perioada sarcinii (toxicoza gravidei) și de lăuză. Metode de fizioprofilaxie a bolilor ginecologice. Balneoclimatoterapia în tratamentul și reabilitarea cu afecțiuni ginecologice. Fizioterapie în tratamentul și reabilitarea pacientelor după intervenții chirurgicale și operații reconstructive-plastice ale organelor reproductive și genitale. Indicații, contraindicații.

2. În boli oftalmologice – clasificarea bolilor oftalmologice. Etiologia și patogenia bolilor. Fizioterapie în diverse tulburări de adaptare a văzului, boli de ochi (cataractă, glaucomă). Manifestările clinice și funcționale în pleopite, conjunctivite, infecții virale sau alergice. Indicații, contraindicații. Fizio-balneoterapie în reabilitarea bolnavilor cu dereglări de văz și a nevvăzătorilor.

3. În boli ORL– infecții virale acute nasolaringofaringotraheene, sinusită, frontită, amigdalită, malformații ale căilor respiratorii superioare, boli inflamatorii și supurative ale urechii, hipoacuzii secundare simptomatice, după intervenții chirurgicale la nas, urechei etc. Fiziobalneoterapie în reabilitarea surzilor. Indicații, contraindicații.

4. În boli orale și maxillo-faciale – durerea oro-facială, sindromul disfuncțional temporo-mandibular, patologia discului (discul articular cu condilul mandibular), patologia mușchilor masticatori, artrita, artroza, afecțiuni bucale (stomatita herpetică, gingivostomatită herpetică, herpes zoster, paradontite, gingivite etc.). Sindroame algice din teritoriul oro-maxillo-facial – durerea dento-paradontală, durerea osoasă, durerea nevralgică (nevralgia de trigemen). Indicații, contraindicații.

5. În traumatologie și ortopedie. Fiziobalneoterapie în tratamentul și reabilitarea traumatizațiilor – fracturi ale oaselor membrelor superioare/inferioare, ale coloanei vertebrale, oaselor bazinului, în luxații, leziuni ale țesuturilor moi (mușchi, tendoane, ligamente, fascii, menisc etc.), nervi, în

arsuri, după intervenții chirurgicale, în imobilizare, în sindroame algice postoperatorii. Indicații, contraindicații.

6. În boli chirurgicale ale organelor abdominale. Argumentarea clinico-fiziologică a fiziobalneoterapiei în tratamentul și reabilitarea bolnavilor după intervenții chirurgicale ale organelor abdominale – stomac, vezica biliară, intestin subțire/gros, ficat etc. Indicații, contraindicații.

7. În cardiochirurgie. Argumentarea clinico-fiziologică a fizioterapiei în tratamentul și reabilitarea bolnavilor după intervenții cardiochirurgicale (valvulopatii, anevrism de cord sau vasculr aortal, revascularizare miocardică prin by-pass, angioplastie coronariană, venoectomii etc.). Indicații, contraindicații.

8. În neurochirurgie. Argumentarea clinico-fiziologică a fiziobalneoterapiei în tratamentul și reabilitarea bolnavilor după intervenții neurochirurgicale – traume cranio-cerebrale, hematoame cerebrale, anevrisme vasculare cerebrale, tumori, procese supurative (abcese) etc. Indicații, contraindicații.

9. În bolile urologice. Clasificarea patologiilor urologice. Fiziobalneoterapia în tratamentul și reabilitarea bolnavilor cu boli inflamatorii și infecțioase ale rinichilor, vezicii urinare, uretrei, oganelor sexuale, după adenomectomia prostatei, intervenții chirurgicale asupra vezicii urinare, după transplant renal, operații vasorenale, varicocele, boli oncologice, etc. Indicații, contraindicații.

Fiziobalneoclimatoterapia la copii și adolescenți

1. Particularitățile de aplicare a fiziobalneoclimatoterapei în tratamentul și reabilitarea copiilor și adolescenților (pediatrie). Argumentarea clinico-fiziologică a fiziobalneo-climato-terapiei aplicate în tratamentul și reabilitarea copiilor și adolescenților cu:

2. afecțiuni cardiovasculare – distonie vegeto-vasculară, sindroame de deconținere cardio-circulatorii, valvulopatii, cardiopatii, hipertensiune /hipo-tensiune arterială, după tratament cardiocirurgical pe cord, vase, după transplant de cord, vasoplastii. Indicații, contraindicații.

3. în boli respiratorii cu deficit ventilator obstructiv sau restrictiv – bronhopneumiile acute/cronice, astmul bronșic, emfizemul pulmonar, bronșectazia, fibroze pulmonare, sindroame pleurale, sindromul mediastinal, mucoviscidoză, în tuberculoza pulmonară, sindrom posttuberculos, în scolioze, hemipareze, miopatii, după torocoplastii, rezecții pulmonare etc. Indicații, contraindicații.

4. în boli ale sistemului digestiv – gastrite cronice cu sindrom hiperstenic/hipostenic, ulcer gastric/duodenal, duodenite cronice, dischineziile bilo-duodenale, ale vezicii biliare, hepatite, enterocolite, colite, sindromul colon iritabil, ileita segmentară, constipația cronică habituală. Indicații, contraindicații.

5. în boli renale și urogenitale – litiaze renale cu calculi mici și eliminabili, enureză, pielonefrită, glomerulonefrită, cistită, uretrită, după dializă, după operații plastice vaso-renale, transplant de rinichi, după hemodializă. Indicații, contraindicații.

6. în boli musculo-articulare și ale coloanei vertebrale – artrită juvenilă, poliartrită reumatoidă, artrită specifică, distrofie musculară, osteogeneză imperfectă, epifizită juvenilă, cifoză, scolioză, tulburări de statică, consecințe postraumatice (fracturi, leziuni musculo-ligamentare, luxații, arsuri etc.). Indicații, contraindicații.

7. în bolile sistemului endocrin și metabolic diabetul zaharat, sindroame metabolice/dislipidemie/obezitate. Indicații, contraindicații.

8. în bolile sistemului nervos – paralizia cerebrală cu monohemi- sau tetrapareză spastică sau flască, rahialgii spondilodiscogene, hernie de disc, distrofii musculare, în neuroastenii, stări reactive, statusurile psiho-comportamentale, tulburări psihoendocrine din cadrul pubertăților/adolescenților. Indicații, contraindicații.

9. în boli infecțioase – hepatite virale, consecințele neuroinfecției meningococice, botulinice, infecții gastrointestinale, disbacterioză etc. Indicații, contraindicații.

10. în bolile dermatologice – psoriasis, eczeme, neurodermite, dermatoze genetice/autoimune (vitiligo), piodermie/acnee juvenilă, micoze. Indicații, contraindicații.
11. în boli otorinolaringologice – afecțiuni ale căilor aeriene superioare (sinusite, laringite, faringite, rinite, rino-faringite, laringo-traheite, amigdalite), după intervenții chirurgicale la nas, laringe, faringe, sept nasal. Indicații, contraindicații.
12. în oftalmologie – ametropii (miopie, astigmatism, anizometropie), afecțiuni ale retinei, procese infectoase/inflamatorii (conjunctivite, afecțiunea nervului optic etc.), sindrom postoperator, posttraumatic. Tulburări de vedere (strabism), paralizie oculo-motorie. Indicații, contraindicații.
13. în boli ginecologice – disfuncții hormonale, algomenoree. Procese de tip infecțios/inflamator acut sau cronic al uterului și al anexelor (anexite, perimetroanexite, parametrite), consecințe postoperatorii (boala aderentă, dureri viscerale etc.). Indicații, contraindicații.
14. în boli orale și maxillo-faciale. Afecțiuni bucale virale/infectioase: stomatite, aftoze, ulcerații cronice, herpes. Afecțiuni inflamatorii parodontale, gingivale, periostale, ganglionare. Sindrom disfuncțional temporo-mandibular, sindroame algice de diferite etiologii (nevralgii trigeminale, dureri faciale atipice, dureri dentare, postoperator sau posttraumatic), în chirurgia estetică/de corecție în malformații maxillo-faciale. Indicații, contraindicații.
15. în boli ortopedice și consecințe posttraumatice – displaziile subluxante, luxațiile de umăr, osteocondrita juvenilă, cifo-scoliozele, maladia Scheurmann, rahitism, poliomielita, durere posttraumatică, redoare, contracturi, cicatrice postcombustiale retractile, cheloide, atrofi/retracturi musculo-tendo-ligamento-capsulare, hipotonii/hipotrofii musculare, sindrom de imobilizare, artroze, periartroze/periartrite etc. Indicații, contraindicații.
16. în boli chirurgicale ale organelor abdominale – stomac, vezica biliară, ficat, intestin. Indicații, contraindicații.

11. Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modulelor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor studenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finalizează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

12. Abilități practice/barem de apreciere

1. Abilități de examinare clinică și paraclinică a bolnavului. 30/rezident
2. Abilități de evaluare și apreciere clinico-funcțională a sistemului cardiorespirator, digestiv, uro-excretor, endocrin, neuro-mio-osteo-articular (copii, adulți, vârstnici). 30/rezident
3. Cunoștințe practice de testare și evaluare a durerii (clinic, chestionări, scale, explorări instrumentale – algeziometrie, scala VAS etc.). 30/rezident
4. Abilități în electrodiagnostică (electromiografie etc.). 30/rezident
5. Abilități practice în utilizarea tehnicii fizioterapeutice (aparater) și metodicilor de aplicare ale electroterapiei, mecanoterapiei, termoterapiei, fototerapiei, hidroterapiei, baneoterapiei, aerosoloterapiei. 30/rezident
6. Cunoașterea indicațiilor, contraindicațiilor, riscurilor și complicațiilor posibile în timpul tratamentului fizioterapeutic. 30/rezident
7. Abilități practice de prescrierea rețetelor de tratament fizio-balneoterapeutic în diverse patologii, stări și sindroame prin completarea Formei nr. 44. 30/rezident
8. Cunoștințe practice în selectarea, indicarea și utilizarea factorilor fizici, balneari și climatici în patologia cardio-vasculară, bronhopulmonară, hepato-gastrointestinală, neurolocomotorie, ginecologico-obstetricală etc. 30/rezident
9. Abilități practice în aplicarea masajului (tehnicilor de bază și derivate ale masajului) – masaj curativ, segmentar, sportiv, reflexogen, punctiform. 30/rezident
10. Abilități practice de aplicare a masajului cu aparate și dispozitive – vacuummasaj, vibromasaj. Completarea fișei de tratament cu masaj, Forma nr. 44. 30/rezident
11. Posedarea deprinderilor practice de elaborare și aplicare a programelor complexe de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic a bolnavilor cu:
 - a) afecțiuni cardiorespiratorii acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

b) afecțiuni gastrointestinale acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

c) boli infecțioase acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

d) boli endocrino-metabolice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

e) boli ale sistemului nervos central și periferic (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

f) în traumatisme și boli ortopedice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

g) în cardiologie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

h) în chirurgia abdominală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

i) în neurochirurgie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

k) în chirurgia toracală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;

l) în stomatologie și chirurgia maxillo-facială (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fizio-balneo-climatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii.

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

Plan tematic
de specializare pentru rezidenți

TERAPIA MANUALA

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

1. Denumirea modulului: Terapie manuală

1. Numărul total de ore 195 inclusiv:

ore de curs **65**

ore lucrări practice **130**, (inclusiv **45** ore seminare), din care **90** ore contact direct, **40** ore lucru individual

ore pentru activitatea clinică **273**, inclusiv **36** ore gărzi, conferințe clinice

2. Autorii modulului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

3. Cadrele didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vizdoagă Anatol, Ghrman Ana, Bulai Marina

4. Scopul modulului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul terapiei manuale. Însușirea volumului necesar de cunoștințe teoretice și deprinderilor practice de aplicare a metodelor osteopatice și kiropractice în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi și medici sportivi.

5. Obiectivele de formare în cadrul modulului

a) la nivel de cunoaștere

- „Terapia manuală” ca parte a specialității clinico-terapeutice Reabilitare Medicală, locul și rolul ei în sistemul de sănătate;

- „Terapia manuală” ca domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și de altă natură a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;

- recomandările OMS privind organizarea procesului de reabilitare medicală conform Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (CIF-2005);

- principiile și particularitățile clinico-terapeutice de reabilitare medicală cu metode din terapie manuală a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital, ambulatoriu, instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare, stațiuni balneare etc.);

- metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului, clinic, funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare cu metode din terapia manuală;

- indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de transfer al pacienților în servicii specializate de reabilitare;

- metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare prin metode din terapia manuală;

b) la nivel de aplicare

- Planificarea și implementarea strategiilor regionale europene privind terapia manuală în reabilitarea medicală;

- Colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;

- Examinarea clinică, evaluări speciale instrumentale și funcționale ale pacienților pentru tratament cu terapia manuală;

- Aprecierea corectă a gradului de disfuncționalitate, dizabilitate și infirmarea pacienților în diferite afecțiuni cronice;

- Stabilirea diagnosticului clinico-funcțional pentru inițierea în programul de reabilitare medicală a metodelor terapiei manuale;

- Aprecierea corectă a restantului funcțional, gradului de dizabilitate, pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;

- Aprecieze eficiența în programul de reabilitare medicală clinică și funcțională a metodelor terapiei manuale;
- Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul reabilitării medicale cu metodele terapiei manuale;
- Cercetarea și introducerea noilor metode și tehnologii, noilor programe de recuperare manualistic;

6. Descrierea modului:

Menținerea sănătății fizice, dezvoltării normale și armonioase a corpului este prerogativa multor discipline și în particular a medicinei manuale. Ca ramură terapeutică terapia manuală ocupă un important loc în recuperarea și profilaxia durerii, disfuncțiilor neurolocomotorii, sindroamelor vertebro-neurologice, vertebro-viscerale și refacerea stării fizio-funcționale, stimularea și recuperarea capacității de muncă, restabilirii independenței în viața socială de aceea, cere o pregătire cât mai complexă postuniversitară a medicilor în această disciplină. Fiind o importantă metodă de tratament și recuperare, terapia manuală necesită o cunoaștere profundă a realizărilor științei moderne în domeniul respectiv, a bazelor teoretice și practice a prescripțiilor terapeutice în diferite afecțiuni și stări ale organismului. Într-o rezolvare a problemelor de terapie funcțională medicii rezidenți sunt obligați să cunoască bine patologiile, metodele și metodologiile medicinei manuale, metodele de diagnostic clinic, biochimic, imunologic, anatomo-funcțional și structural, manual special modern (osteopatic, chiropractic), biologic, structural, radiografic, diferențial etc.

În programă modulului sunt reflectate aspectele fiziologice, anatomo-funcționale, metodice, metodologice și de altă natură ale terapiei manuale. Programa cuprinde întrebările de clinică bolilor interne, neurologie, neurochirurgie, ortopedie și traumatologie, pediatrie etc. Sunt evidențiate întrebările organizatorice ale serviciului de terapie manuală în sistemul de recuperare. Pe larg sunt expuse tehnicile, formele, metodele de aplicare ale terapiei manuale în sistemul de recuperare. Sunt arătate relațiile interdisciplinare și principiile de asociere ale terapiei manuale cu diferite metode balneofizioclimatice ale medicinei tradiționale ca acupunctura, fitoterapia și dietoterapia, kinetoterapie, etc. În condițiile actuale de dezvoltare social-economică în țara noastră se prevede efectuarea unor măsuri vaste pentru reabilitarea de lungă durată a pacienților cu diferit grad de dizabilitate sau invaliditate. Realizarea acestor sarcini prezintă cerințe foarte înalte față de pregătirea profesională a medicilor reabilitologi.

7. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu

8. Planul tematic al modului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
1	Introducere. Generalizări. Medicina manuală. (terapia manuală (TM) Definiția. Istoria terapiei manuale. Bazele științifice ale terapiei manuale. Organizarea medicinei manuale în Moldova și alte țări. Baza legislativă.	4	
2	Bazele generale ale terapiei manuale. Mecanismele terapiei manuale. Concepțiile științifice. Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei manuale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei manuale.	4	
3	Bazele fiziologice și anatomice ale locomoției. Mecanismele fiziologice interne ale locomoției. Mecanismele exterioare ale locomoției.	3	
4	Caracteristica generală a patologiei funcționale a aparatului locomotor (stereotipului motor)	3	
5	Diagnosticul special modern în terapia manuală.	4	
6	Metodele, tehnicile și manevrele terapiei manuale.	4	
7	Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament.	4	
8	Terapia manuală în patologia aparatului locomotor (ortopedic).	4	
9	Durere. Definiție. Structura sindramului algic. Durerea musculară. Durerea articulară.	4	
10	Terapia manuală în algiile vertebrale. Clasificarea	3	
11	Terapia manuală în sindroame verebro-neurologice (cervicalgie, torocalgie, dorsago., lombalgie, lumbago).	2	
12	Terapia manuală în tratamentul afecțiunilor sistemului nervos periferic.	3	
13	Terapia manuală în sindroamele musculare. Clasificarea	2	
14	Terapia manuală în patologia sistemului nervos vegetativ.	2	
15	Terapia manuală în tratamentul sindroamelor neuro-vasculare.	2	
16	Terapia manuală în hernia de disc	2	
17	Terapia manuală în corectarea și performarea stereotipului dinamic.	3	
18	Terapia manuală în afecțiunile degenerativo-distrofice a coloanei vertebrale, cervicale, lombare, toracale, sacrale, cocigiene (osteochondroză, artroză interapofizară și articulațiile intervertebrale, spondiloză diformată, spondilopatia hormonală, necroza aseptică).	3	
19	Terapia manuală în afecțiuni degenerative a articulațiilor periferice și a țesuturilor moi (tendomioze, periartroze, fibromialgii, artrită, gonartroză, coxartroză, epicondiloza etc.).	3	
20	Terapia manuală în patologia zonei tranzitorii, lombosacrale, și a bazinului (blocada articulației sacro-iliacă, bazin strâmb – rotat, coccigogenia, durerea ligamentară).	3	
21	Terapia manuală în afecțiunile vertebro-viscerale. Complicațiile terapiei manuale. Profilaxia tulburărilor funcționale ale	3	

	aparaturii locomotor (tulburărilor vertebrogene musculoarticulare)		
	Total	65	

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
1	Medicina manuală – știință, obiect de studiu, activitate practică. Organizarea medicinei manuale în Moldova și alte țări. Baza legislativă. Relațiile interdisciplinare ale terapiei manuale moderne.		3	
2	Locul terapiei manuale în tratamentul afecțiunilor aparatului locomotor, inclusiv și a coloanei vertebrale.		3	
3	Mecanismele terapiei manuale. Concepțiile științifice Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei manuale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei manuale.	4	3	
4	Funcțiile de barieră a structurilor sistemii locomotorii (mușchi, articulații, fascii, ligamente, piele).		3	
5	Mecanismele fiziologice interne ale locomoției. Mecanismele exterioare ale locomoției. Organizarea mișcării. Stereotipul motor. Definiție. Anatomia funcțională și biomecanica structurilor aparatului locomotor.	4	3	
6	Anatomia funcțională și biomecanica coloanei vertebrale și capului. Anatomia funcțională și biomecanica membrului inferior. Anatomia funcțională și biomecanica membrului superior.	4	3	
7	Anatomia funcțională și biomecanica toracelui. Anatomia funcțională și biomecanica bazinului.	4		
8	Metodologia și metodele examinării stereotipului motor Patologia stereotipului motor. Stereotipul respirator.	4		
9	Principiile de diagnostic în terapia manuală. Diagnosticul clinic. Diagnosticul static și kineto-funcțional al aparatului locomotor. Diagnosticul manual modern al țesutului cutano-conjunctiv, tendino-fascio-muscular, ligamentaro-capsular, aparatului articular, (palpare, întinderea, testarea manuală musculară, “jocul articular”, palparea articulațiilor după Țiriac). Proba prin 2 cîntare, etc	4	3	
10	Diagnosticul imagistic. Diagnosticul instrumental-funcțional (electromiografia, miotonometria, algeziometria, termografia, ultra-sonografia, etc). Diagnosticul clinico-funcțional al sistemelor: nervos central și periferic, respirator, circulator, endocrin, ș.a.	4	3	
11	Caracteristica metodelor blînde ale terapiei manuale. Indicații, contraindicații. Tehnicile și metodele de aplicare. Relaxarea postizometrică musculară (R.P.I.M). Definiție. Mecanismul de acțiune. .P.I.M. a mușchilor membrului	4	3	

	superior și inferior.R.P.I.M. a musculaturii capului și gâtului și coloanei vertebrale.			
12	Mobilizarea complexului osteo-articular. Definiție. Indicații, contraindicații. Principii. Mecanismul de acțiune.Clasificarea tehnicilor și manevrelor de mobilizare.Mobilizarea complexului articular al membrului superior. Tehnicile de aplicare.	4		
13	Mobilizarea articulațiilor membrului inferior. Tehnica de aplicare.Mobilizarea coloanei vertebrale (SDV), regiunea cervicală, SDD, toracală, lombo-sacrală. Tehnica de aplicare. Mobilizarea articulațiilor coccigiene, sacroiliacă, bazinului. Tehnica de aplicare	3	3	
14	Manipularea. Definiție. Mecanismul de acțiune. Principiile și condițiile de aplicare a manipulărilor. Indicații, contraindicații, complicații.Manipulările la nivelul coloanei vertebrale (cervicală, toracală, lombară, lombo-sacrală, coccigiană).	2	2	
15	Asocierea terapiei manuale cu metodele din fizio-balneoterapie. Asociere cu kinetoterapie. Asociere cu masajul tradițional (presopunctură) clasic și vibromasaj. Asociere cu fitoterapie și farmacoterapie homeopatic.Asociere cu dietoterapie.Infiltrații, blocaje.	2	3	
16	Terapia manuală în anomaliile aparatului locomotor. Anomaliile coloanei vertebrale (cervicale, toracale, lombare). Clasificarea.Anomaliile cutiei toracice și bazinului. Anomaliile membrelor.	2		
17	Diagnosticul clinic, ortopedic, manual special, imagistic. Particularitățile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicarea terapie manuală.Indicații, contraindicații, precauție, posibile complicații ale terapiei manuale	3	2	
18	Terapia manuală în tratamentul tulburărilor de statica vertebrală și algii vertebrale (atitudine scoliotică, scolioză, cifoza, hiperlordoza.Etiopatogenie, manifestările clinice, particularitățile de evoluție.Diagnosticul clinico-ortopedic, kineto-funcțional, manual, instrumental.Indicații de aplicare a terapiei manuale, principiile de selectare a metodelor și tehnicilor.	3		
19	Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor terapiei manuale. Algoritme de terapie manuală. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia tulburărilor de statică vertebrală.	2		
20.	Sindromul fibro-mialgic (tendomiopatia generalizată) deficitul de constricție și efectuarea mișcării. Durerea discogenă. Zonele hiperalgice cutanate.	2		
21	Durerea de spate. Durerea sacrată. Algia statodinamică sacrată. Algiile procesului spinal și transversal al vertebrei, celulo-periostoalgia.	2		
22	Terapia manuală în sindroame verebro-neurologice.Diagnosticul manual, diferențial, clinic, paraclinic al sindroamelor vertebrogene.Etiopatogenie, manifestări clinice, particularități de evoluție. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de	2		

	selectare a metodelor terapiei manuale.			
23	Terapia manuală în tratamentul afecțiunilor sistemului nervos periferic. Diagnosticul manual diferențiat, clinico-neurologic, ortopedic, paraclinic.Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor terapiei manuale.Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament.	3	2	
24	Terapia manuală în sindroamele musculare. Diagnosticul manual diferențiat, clinico-neurologic, paraclinic. Electromiografia.Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale.Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale	2	2	
25	Terapia manuală în patologia sistemului nervos vegetativ. Diagnosticul manual, clinic neurologic, instrumental, diagnosticul diferențiat.Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale.Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale.	2		
26	Terapia manuală în tratamentul sindroamelor neuro-vasculare. Diagnosticul manual, clinico-neurologic, instrumental.Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale.Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale.	2	2	
27	Clasificarea herniilor de disc.Etiopatogenia manifestărilor clinice. Particularitățile de evoluție.Diagnosticul clinico-neurologic, ortopedic, manual, imagistic, instrumental (termografia, potențialele evocate, electrodiagnostic, EMG).		2	
28	Metodologia evaluării stereotipului motor.Patofiziologia stereotipului dinamic patologic.Principiile generale de corectare a stereotipului dinamic, patologic.Metodele terapiei manuale de activare selectivă a unor mușchi flaxi. Metoda de activare sensomotorie	2		
29	Terapia manuală în afecțiunile degenerativo-distro-fice a coloanei vertebrale, cervicale, lombare, tora-cale, sacrale, cocigiene (osteocondroză, artroză interapofizară și rticulațiile intervertebrale, spondiloză diformată, spon-dilopatia hormonală, necroza aseptică).	2		
30	Terapia manuală în afecțiuni degenerative a articulațiilor periferice și a țesuturilor moi (tendomioze, periartroze, fibromialgii, artrită, gonortroză, coxartroză, epicondiloza etc.).	2		
32	Terapia manuală în patologia zonei tranzitorii, lombosacrale, și a bazinului (blokada articulației sacro-iliacă, bazin strîmb – rotat, coccigenia, durerea ligamentară).	3		
33	Terapia manuală în afecțiunile vertebro-viscerale.	2		
34	Terapia manuală în clinica durerii cronice.Cefalea Gutman. Boala Miniera. Cefalea de încordare.Torticolisul miospastic Migrena	2		
36	Complicațiile terapiei manuale.Sistema musculară. Structurile fascio-ligamentare.Aparatul osteo-articular.	2		
37	Profilaxia tulburărilor funcționale ale aparatului locomotor (tulburărilor vertebrogene musculoarticulare). Principiile de bază și particularitățile profilaxiei.	2		

Total	85	45	130
-------	----	----	-----

10. Programul analitic.

Medicina manuală. (terapia manuală (TM) Definiția. Istoria terapiei manuale.

Medicina manuală. (terapia manuală (TM) Definiția. Istoria terapiei manuale.

Bazele științifice ale terapiei manuale. Medicina manuală – știință, obiect de studiu, activitate practică. Organizarea medicinei manuale în Moldova și alte țări. Baza legislativă. Relațiile interdisciplinare ale terapiei manuale moderne. Locul terapiei manuale în tratamentul afecțiunilor aparatului locomotor, inclusiv și a coloanei vertebrale.

Bazele generale ale terapiei manuale.

Mecanismele terapiei manuale. Concepțiile științifice. Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei manuale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei manuale. Funcțiile de barieră a sistemului locomotorii (mușchi, articulații, fascii, ligamente, piele).

Bazele fiziologice și anatomice ale locomoției.

Mecanismele fiziologice interne ale locomoției. Mecanismele exterioare ale locomoției.

Organizarea mișcării. Stereotipul motor. Definiție. Anatomia funcțională și biomecanica structurilor aparatului locomotor. Anatomia funcțională și biomecanica coloanei vertebrale și capului. Anatomia funcțională și biomecanica membrului inferior. Anatomia funcțională și biomecanica membrului superior. Anatomia funcțională și biomecanica toracelui. Anatomia funcțională și biomecanica bazinului.

Caracteristica generală a patologiei funcționale a aparatului locomotor (stereotipului motor)

Metodologia și metodele examinării stereotipului motor. Patologia stereotipului motor. Stereotipul respirator.

Diagnosticul special modern în terapia manuală

Diagnosticul clinic. Principiile de diagnostic în terapia manuală. Diagnosticul static și kinezo-funcțional al aparatului locomotor. Diagnosticul manual modern al țesutului cutano-conjunctiv, tendino-fascio-muscular, ligamentar-capsular, aparatului articular, (palpare, întinderea, testarea manuală musculară, "jocul articular", palparea articulațiilor după Tiriak). Proba prin două cântare, etc. Diagnosticul imagistic. Diagnosticul instrumental-funcțional (electromiografia, miotonometria, algeziometria, termografa, ultrasonografia, etc). Diagnosticul clinicofuncțional al sistemelor: nervos central și periferic, respirator, circulator, endocrin, ș. a.

Metodele, tehnicile și manevrele terapiei manuale

Caracteristica metodelor blânde ale terapiei manuale. Indicații, contraindicații. Tehnicile și metodele de aplicare. Relaxarea postizometrică musculară (R.P.I.M). Definiție. R.P.I.M. a mușchilor membrului superior și inferior. R.P.I.M. a musculaturii capului și gâtului și coloanei vertebrale. Mobilizarea complexului osteo-articular. Definiție. Indicații, contraindicații. Principii. Mobilizarea complexului articular al membrului superior. Tehnicile de aplicare. Mobilizarea articulațiilor membrului inferior. Tehnica de aplicare. Mobilizarea coloanei vertebrale (SDV), regiunea cervicală, SDD, toracală, lombo-sacrală. Tehnica de aplicare. Mobilizarea articulațiilor coccigiene, sacroiliacă, bazinului. Tehnica de aplicare. Manipularea. Definiție. Principiile și condițiile de aplicare a manipulărilor. Indicații, contraindicații, complicații. Manipulările la nivelul coloanei vertebrale (cervicală, toracală, lombară, lombo-sacrală, coccigiană).

Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament.

Asociere cu fizio-balneoterapie. Asociere cu kinetoterapie. Asociere cu acupunctura. Asociere cu masajul tradițional (presopunctură) clasic și vibromasaj. Asociere cu fitoterapie și farmacoterapie homeopatic. Asociere cu dietoterapie. Infiltrații, blocaje.

Terapia manuală în patologia aparatului locomotor.

Terapia manuală în anomaliile aparatului locomotor. Anomaliile coloanei vertebrale (cervicale, toracale, lombare). Anomaliile cutiei toracice și bazinului. Anomaliile membrelor. Diagnosticul clinic, ortopedic, manual special, imagistic. Particularitățile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare terapie manuală. Indicații, contraindicații, precauție, posibile complicații ale terapiei manuale. Terapia manuală în tratamentul tulburărilor de statica vertebrală și algii vertebrale (atitudine scoliotică, scolioză, cifoză, hiperlordoza. Etiopatogenie, manifestările clinice, particularitățile de evoluție. Indicații de aplicare a terapiei manuale, principiile de selectare a metodelor și tehnicilor. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor terapiei manuale. Algoritme de terapie manuală. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia tulburărilor de statică vertebrală. Diagnosticul clinico-ortopedic, kineto-funcțional, manual, instrumental

Durere. Noțiune

Structura sindromului algic. Durerea musculară. Durerea articulară. Durerea fascio-ligamentară. Sindromul fibro-mialgic (tendomiopatia generalizată) deficitul de construcție și efectuarea mișcării. Durerea discogenă. Zonele hiperalgice cutanate. Aspectele neurofiziologice a durerii vertebro-viscerale. Mecanismele corelațiilor neuroreflectorii. Mecanismele reflectorii a durerii vertebro-viceale.

Terapia manuală în algii vertebrale. Clasificarea

Durerea de spate. Durerea sacrată. Algia stadinamică sacrată. Algiile procesului spinal și transversal al vertebrei, celulo-periostoalgia. Cocsalgia funcțională. Bazin strâmb. Blocada vertebrelor lombare. Dureri în coccis. Tulburări asociate.

Terapia manuală în sindroame vertebro-neurologice (cervicalgie, torocalgie, dorsago, lombalgie, lumbago).

Etiopatogenie, manifestări clinice, particularități de evoluție. Diagnosticul manual, diferențial, clinic, paraclinic al sindroamelor vertebrogene. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor terapiei manuale. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în profilaxia și recuperarea sindroamelor vertebrogene.

Terapia manuală în tratamentul afecțiunilor sistemului nervos periferic.

Etiopatogenie, manifestări clinice, particularitățile evoluției. Diagnosticul manual diferențiat, clinico-neurologic, ortopedic, paraclinic. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor terapiei manuale. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia sindroamelor neurale, periferice.

Terapia manuală în sindroamele musculare. Clasificarea

Etiopatogenie, manifestări clinice, particularitățile evoluției. Diagnosticul manual diferențiat, clinico-neurologic, paraclinic. Electromiografia. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale.

Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia sindroamelor musculare.

Terapia manuală în patologia sistemului nervos vegetativ.

Etiopatogenie, manifestări clinice, particularități de etiologie. Diagnosticul manual, clinic neurologic, instrumental, diagnosticul diferențiat. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia sindroamelor neuro-vegetative.

Terapia manuală în tratamentul sindroamelor neuro-vasculare.

Etiopatogenie, manifestări clinice, particularitățile evoluției. Diagnosticul manual, clinico-neurologic, instrumental. Indicațiile, contraindicațiile de aplicare a terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de aplicare a terapiei manuale.

Terapia manuală în hernia de disc

Clasificarea herniilor de disc. Etiopatogenia manifestărilor clinice. Particularitățile de evoluție. Diagnosticul clinico-neurologic, ortopedic, manual, imagistic, instrumental (termografia, potențialele evocate, electrodiagnostic, EMG). Indicații, contraindicații pentru aplicarea terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de terapie manuală. Algoritme de programe terapeutice. Metodele speciale de tratament – tracțiunile, tratament postura. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în tratamentul herniilor operate. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia herniilor de disc și afecțiunilor dege-nerative a coloanei vertebrale.

Terapia manuală în corectarea și performarea stereotipului dinamic.

Metodologia aprecierii stereotipului motor. Patofiziologia tulburărilor stereotipului dinamic. Principiile generale de corectare a stereotipului dinamic, patologic. Metodele terapiei manuale de activare selectivă a unor mușchi flaxi. Metoda de activare sensomotorie.

Terapia manuală în afecțiunile degenerativo-distro-fice a coloanei vertebrale, cervicale, lombare, tora-cale, sacrale, cocigiene (osteocondroză, artroză, art., intervertebrale, spondiloză diformată, spon-dilopatia hormonală, necroza aseptică).

Etiopatogenie, particularitățile de evoluție, manifestări clinice. Diagnosticul clinic general, diagnosticul special manual, funcțional, imagistic, in-strumental, Diagnosticul diferențiat. Indicații, contraindicații pentru aplicarea terapiei manuale. Principiile de selectare a metodelor și tehnicilor de tratament manual. Algoritme de programe. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia afecțiunilor degenerativ-vertebrale.

Terapia manuală în afecțiuni degenerative a articulațiilor periferice și a țesuturilor moi (tendomioze, periartroze, fibromialgii, artroze, gonortroză, coxartroză, epicondiloza etc.).

Etiopatogenia, manifestările clinice, particularitățile de evoluție. Diagnosticul clinic ortopedic, kineto-funcțional, biologic, imunologic, biochimic, imagistic, scintigrafia osoasă. Diagnosticul specific manual. Indicații, contraindicații pentru tratamentul manual. Particularitățile de selectare a metodelor și tehnicilor de terapie manuală. Pre-cauțiile terapiei manuale. Algoritme de programe terapeutice manuale. Asocierea terapiei manuale cu alte metode de tratament. Terapia manuală în recuperarea și profilaxia afecțiunilor articulare și ale țesuturilor moi. Kinetoterapia, hidrokinetoterapia în afecțiunile articulare.

Terapia manuală în patologia zonei tranzitorii, lombosacrale, și a bazinului (blocaja articulației sacro-iliacă, bazin strâmb – rotat, coccicodenia, durerea ligamentară).

Etiopatogenia manifestărilor clinice, particularitățile de evoluție. Indicații, contraindicații pentru aplicarea terapiei manuale. Diagnosticul clinic, ortopedic, funcțional, manual, special. Particularitățile de selectare a metodelor și tehnicilor de terapie manuală. Algoritme de programe. Metode de automobilizare a bazinului.

Terapia manuală în afecțiunile vertebro-viscerale.

Cardiologie. Pseudocardialgia. Sindromul cutiei toracice anterioare. Sindromul Tita. Boala Behterev. Pulmonologia. Afecțiunile cronice obstructive pulmonare. Otolaringologia. Hipoacuzie cervicală. Distonia funcțională, amețelile. Gastroenteropatia – abdomeno – algia sindromul colopului iritat. Oftalmologia, miopia. Stomatologia. Disfuncția articulației temporo-mandibulare. Diagnosticul manual special. Particularitățile de selectare a metodelor și tehnicilor speciale de aplicare a terapiei manuale în complexe de tratament a afecțiunilor vertebro-viscerale.

Terapia manuală în clinica neurologică și durerea cronică.

Cefalea Gutman. Boala Miniera. Cefalea de încordare. Torticolisul miospastic. Migrena

Complicațiile terapiei manuale.

Sistema musculară. Structurile fascio-ligamentare. Aparatul osteo-articular.

Profilaxia tulburărilor funcționale ale aparatului locomotor (tulburărilor vertebrogene musculoarticulare)

Principiile de bază și particularitățile profilaxiei. Modul de viață. Expertiza capacității de muncă.

1. Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modulelor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor studenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finisează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

2. Abilități practice/baremul de apreciere

1. Anamneza (particularitățile anamnezei în terapia manuală). 30/rezident
2. Evaluarea somatoscopică a aparatului locomotor (vizualizarea). 30/rezident
3. Palparea – testarea manuală a pliului cutanat. 30/rezident
4. Evaluarea somatometrică (cartograma corpului). 30/rezident
5. Testarea clinică manuală musculo-articulară. 30/rezident
6. Bilanțul muscular (global, analitic). 30/rezident
7. Cotarea bilanțului muscular (în repaos, mișcare, cu rezistență). 30/rezident
8. Pozițiile de testare musculară (bipedă, șezut, decubit, mers). 30/rezident
9. Tehnica bilanțului muscular manual al umărului, cotului, antebrațului, pumnului, degetelor, șoldului, genunchiului, piciorului, gâtului, trunchiului, bazinului (vizualizarea, palparea, presarea, întinderea etc.).
10. Bilanțul articular (global, analitic). 30/rezident

11. Metodele de măsurare a amplitudinii de mișcare – goniometria. 30/rezident
12. nregistrarea valorilor ganiometrice (metode de înregistrare). 30/rezident
13. Tehnicii bilanțului articular manual. 30/rezident
14. Testarea articulațiilor membrului superior, inferior, bazinului, coloanei vertebrale, capului, cutiei toracice. 30/rezident
15. Testarea mobilității globale ale aparatului osteoarticular și muscular. 30/rezident
16. Examenul echilibrului corpului. 30/rezident
17. Evaluarea steriotipului dinamic (miostatica, miodinamica). 30/rezident
18. Testarea funcțională a sistemului cardiovascular. 30/rezident
19. Testarea funcțională a aparatului respirator. Evaluarea steriotipului respirator. 30/rezident
20. Testarea funcțională a sistemului nervos periferic și central. 30/rezident
21. Testarea analizatorilor motori (oculomotor, vestibulo-motor, kinestezic, olfomotor). 30/rezident
22. Tehnici și manevre ale terapiei manuale (demonstrarea practică). 30/rezident
23. Tehnici ale terapiei manuale blânde (mioterapia, metoda Kibler, Țirax, Travel, Greenman). 30/rezident
24. Relaxarea postizometrică musculară (R.P.I.M.). Mecanismul de acțiune a R.P.I.M. 30/rezident
26. R.P.I.M. a mușchilor rotatorii a capului și gâtului. 30/rezident
27. R.P.I.M. a mușchilor extensori a capului și gâtului. 30/rezident
28. R.P.I.M. a mușchilor flexori a capului și gâtului. 30/rezident
29. R.P.I.M. a m. trapezoid. 30/rezident
30. R.P.I.M. a m. supraspinatum. 30/rezident
31. R.P.I.M. a m. deltoid. 30/rezident
32. R.P.I.M. a m. infraspinatum. 30/rezident
33. R.P.I.M. a m. subscapularis. 30/rezident
34. R.P.I.M. a m. levator scapulae. 30/rezident
35. R.P.I.M. a mm. pectoral. 30/rezident
36. R.P.I.M. a mușchilor membrului superior. 30/rezident
37. R.P.I.M. a m. latisimus dorsi. 30/rezident
38. R.P.I.M. a m. quadratum lumborum. 30/rezident
39. R.P.I.M. a rotatorilor coloanei. 30/rezident
40. R.P.I.M. a m. iliopsoas. 30/rezident
41. R.P.I.M. a m. piriform. 30/rezident
42. R.P.I.M. a mușchilor membrului inferior. 30/rezident
43. R.P.I.M. a mușchilor fesieri pelvieni. 30/rezident
44. R.P.I.M. fascia lata. 30/rezident
45. R.P.I.M. a m. cvadriceps. 30/rezident

- 46.R.P.I.M. a mușchilor flexori coapsei, gambei, piciorului. 30/rezident
- 47.R.P.I.M. a mușchilor abductori a coapsei. 30/rezident
- 48.R.P.I.M. a mușchilor extensori a membrului inferior. 30/rezident
- 49.R.P.I.M. a musculaturii abdominale. 30/rezident
- 50.Mobilizarea complexului osteo-articular. 30/rezident
- 51.Indicații, contraindicații, complicații. 30/rezident
- 52.Tehnica mobilizării osteo-articulare30/rezident
- 53.Principiile mobilizării articulare. 30/rezident
- 54.Mobilizarea articulațiilor membrului superior (scapula, umărul, cotul, mâina). 30/rezident
- 55.Mobilizarea articulației membrului inferior. 30/rezident
- 56.Mobilizarea genunchiului, coxofemorale. 30/rezident
- 57.Mobilizarea articulației gleznei și articulațiile piciorului. 30/rezident
- 58.Mobilizarea coloanei vertebrale. Principiile generale30/rezident
- 60.Tehnica mobilizării segmentului disco-vertebral (SDV).
- 61.Mobilizarea segmentului OC-C1 și coloanei cervicale. 30/rezident
- 62.Mobilizarea coloanei toracale și articulațiilor costovertebrale. 30/rezident
- 63.Mobilizarea coloanei lombare și sacrale. 30/rezident
- 64.Mobilizarea articulațiilor coccigiene sacroiliace și bazinului. 30/rezident
- 65.Manipularea. 30/rezident
- 66.Principiile de bază ale manipulării. 30/rezident
- 67.Tipurile de manipulari (directe, indirecte, semiindirecte). 30/rezident
- 70.Manipulările la nivelul coloanei vertebrale (SDV). 30/rezident
- 75.Masajul manual clasic - terapeutic, de profilaxie. 30/rezident
- 76.Alcătuirea programelor terapiei manuale în diverse afecțiuni ale aparatului locomotor (muscular, osteoarticular), cardiovascular, respirator în bolile endocrino-metabolice etc. 30/rezident
- 77.Posedarea deprinderilor de evaluarea funcțional-structurală a coloanei vertebrale pe radiograme, tomograme, tomografii prin rezonanță magnetică, termigrafii. 30/rezident
- 78.Posedarea analizei EMG, EcoEG, reografiei, potențialelor evocate etc. 30/rezident

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

Plan tematic
de specializare pentru rezidenți

Terapie ocupațională, ortezare, protezare

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

1. Denumirea modulului: Terapie ocupațională, ortezare, protezare

1. Numărul total de ore **60** inclusiv:

ore de curs **10**

ore lucrări practice **50**, (inclusiv **15** ore seminare), din care **35** ore contact direct, **15** ore lucru individual

ore pentru activitatea clinică **156**, inclusiv **24** ore gărzi, conferințe clinice

2. Autorii modulului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

3. Cadrele didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vîzdoagă Anatol, Ghrman Ana, Bulai Marina

4. Scopul modulului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul terapiei ocupaționale. Însușirea volumului necesar de cunoștințe teoretice și deprinderilor practice de aplicare a metodelor de ortezare și protezare în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi și medici sportivi. Educația terapiei ocupaționale presupune: cunoștințe în domeniul științelor sociale, psihologice, ocupaționale, biologice și medicale, raționament clinic, deprinderi și metode profesionale.

5. Obiectivele de formare în cadrul modulului

a) la nivel de cunoaștere

- „Terapia ocupațională, ortezare, protezare” ca parte a specialității clinico-terapeutice Reabilitare Medicală, locul și rolul ei în sistemul de sănătate;

- „Terapia ocupațională, ortezare, protezare” ca domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și de altă natură a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;

- recomandările OMS privind organizarea procesului de reabilitare medicală conform Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (CIF-2005);

- principiile și particularitățile clinico-terapeutice de reabilitare medicală cu metode din terapie ocupațională a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital, ambulatoriu, instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare, stațiuni balneare etc.) și aplicarea ortezelor și protezelor;

- metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului, clinic, funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare cu metode din terapia ocupațională și aplicarea ortezelor și protezelor;

- indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de ortezare/protezare al pacienților în servicii specializate de reabilitare;

- metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare prin metode din terapia ocupațională;

b) la nivel de aplicare

- Planificarea și implementarea strategiilor regionale europene privind terapia ocupațională, ortezare/protezare în reabilitarea medicală;

- Colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;

- Examinarea clinică, evaluări speciale instrumentale și funcționale ale pacienților pentru tratament cu terapia ocupațională;

- Aprecierea corectă a gradului de disfuncționalitate, dizabilitate și infirmarea pacienților în diferite afecțiuni cronice pentru aplicarea ortezelor/protezelor;

- Stabilirea diagnosticului clinico-funcțional pentru inițierea în programul de reabilitare medicală a metodelor terapiei ocupaționale;
- Aprecierea corectă a restantului funcțional, gradului de dizabilitate,pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;
- Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul reabilitării medicale cu metodele terapiei ocupaționale;
- Cercetarea și introducerea noilor metode și tehnologii, noilor programe de recuperare ocupațională, ortezare/protezare;

6. Descrierea modului:

Terapia ocupațională este o profesie din domeniul sănătății, care se bazează pe ideea că activitățile semnificative sunt în măsură să promoveze sănătatea și starea de bine în toate aspectele vieții cotidiene. Obiectivele terapiei ocupaționale sunt promovarea, dezvoltarea refacerea și menținerea abilităților necesare desfășurării activităților zilnice în societate. Programele sunt concepute pentru a facilita participarea maximă a individului în mediul profesional, social, personal și domestic. Caracteristica esențială a terapiei ocupaționale este implicarea activă a individului în procesul terapeutic. Educația terapiei ocupaționale presupune cunoștințe în domeniul științelor sociale, psihologice, ocupaționale, biologice și medicale, raționament clinic, deprinderi și metode profesionale. Stagiile practice fac parte, de asemenea din pregătirea profesională. Scopul principal al terapiei ocupaționale este acela de a facilita participarea indivizilor în executarea activităților zilnice care sunt în măsură să le optimizeze capacitatea de a « participa » cât și prin modificarea/adaptarea mediului înconjurător.

În terapia ocupațională se lucrează cu toate grupele de vârstă, cu o largă varietate de suferințe fizice, psihice și sociale. Locurile de muncă ale acestora sunt în spitale, clinici, centre de zi, centre de recuperare, programe de asistență la domiciliu, școli speciale, întreprinderi private. Totodată pot să lucreze în cabinete particulare, ca educatori sau consilieri. Pacienții sunt implicați activ în procesul terapeutic, iar rezultatele terapiei ocupaționale sunt diverse, centrate pe pacient și măsurabile în termenii participării sau satisfacției derivate din participare. În programă modulului sunt reflectate aspectele fiziologice, anatomo-funcționale, metodice, metodologice și de altă natură ale terapiei manuale. Programa cuprinde întrebările de clinică bolilor interne, neurologie, neurochirurgie, ortopedie și traumatologie, pediatrie etc. Sunt evidențiate întrebările organizatorice ale serviciului de terapie ocupațională în sistemul de recuperare. Pe larg sunt expuse tehnicile, formele, metodele de aplicare ale terapiei ocupaționale în sistemul de recuperare. Sunt arătate relațiile interdisciplinare și principiile de asociere ale terapiei ocupaționale cu diferite metode balneofizioclimatice ale medicinei tradiționale ca acupunctura, fitoterapia și dietoterapia, kinetoterapie, etc. În condițiile actuale de dezvoltare social-economică în țara noastră se prevede efectuarea unor măsuri vaste pentru reabilitarea de lungă durată a pacienților cu diferit grad de dizabilitate sau invaliditate. Realizarea acestor sarcini prezintă cerințe foarte înalte față de pregătirea profesională a medicilor reabilitologi.

7. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu

8. Planul tematic al modului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
1	Introducere. Generalizări. Terapie ocupațională. (terapia ocupațională (TO) Definiția. Istoria terapiei ocupaționale. Bazele științifice ale terapiei ocupaționale. Organizarea terapiei ocupaționale în R. Moldova.	2	
2	Principii în terapia ocupațională. Concepțiile științifice. Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei ocupaționale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei ocupaționale.	2	
3	Metodologia de lucru în terapia ocupațională. Oretezele, protezele.	2	
4	Terapia prin muncă. Munca tranzițională.	2	
5	Activitățile vieții zilnice. (ADL)	2	
	Total	10	

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
1	Terapie ocupațională. (terapia ocupațională (TO) Definiția. Istoria terapiei ocupaționale. Bazele științifice ale terapiei ocupaționale. Organizarea terapiei ocupaționale în R. Moldova.		3	
2	Principii în terapia ocupațională. Concepțiile științifice. Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei ocupaționale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei ocupaționale.		3	
3	Metodologia de lucru în terapia ocupațională.	4	3	
4	Ortezele, protezele.	3	3	
5	Terapia prin muncă.	4		
6	Munca tranzițională.	4		
7	Activitățile vieții zilnice. (ADL)	4		
8	Terapie ocupațională la vârstnici.	4		
9	Transferul pacienților.	4	3	
10	Terapie ocupațională în școli.	4		
11	Terapie prin muzică. (Mieloterapia)	4		
	Total	35	15	50

10. Programul analitic.

Terapia ocupațională. Definiția. Istoria terapiei ocupaționale. Bazele științifice ale terapiei ocupaționale.Organizarea terapiei ocupaționale în R.Moldova.

Terapia ocupațională ca formă de tratament. Activitățile și metodele specifice ale terapiei ocupaționale, metode de dezvoltare, ameliorare sau refacere capacităților de desfășurare activităților necesare vieții individului. Bazele terapiei ocupaționale pentru compensarea disfuncției și diminuarea deficienței fizice. Direcțiile terapiei ocupaționale de a promova independența funcțională prin utilizarea activităților vieții zilnice și/sau modificând echipamentul sau mediul când este necesar pentru același scop. Promotorii terapiei ocupaționale (de la începutul secolului XIX până în prezent). Terapia ocupațională în Europa, primele școli de terapie ocupațională. Serviciul de terapie ocupațională în spitalele din Republica Moldova.

Principii în terapia ocupațională. Concepțiile științifice. Evoluția concepțiilor asupra mecanismelor terapiei ocupaționale. Concepțiile moderne despre eficiența terapeutică a terapiei ocupaționale.

Activitățile ocupaționale preluate de terapia ocupațională, preocupările esențiale ale terapiei ocupaționale: evaluarea, tratamentul, consultanța. Etapele de asistență în terapia ocupațională: etapa 1 – primul contact cu bolnavul, primirea bolnavului și evaluarea lui; etapa 2 – de asistență propriu zisă cu alcătuirea planului de asistență, implementarea planului de lucru, descărcarea sa continuarea programului de lucru. Conceptul european (francez) de ergoterapie (TO). Tipurile de ergoterapii (TO): ergoterapia (TO) specifică, adresată direct deficitului funcțional și ergoterapia (TO) nespecifică, globală, adresată prin diverse ocupații întregului organism. Clasificarea tehnicilor terapiei ocupaționale: tehnici de bază, tehnici complementare, tehnici de readaptare, tehnici de exprimare, tehnici recreative, tehnici sportive.

Metodologia de lucru în terapia ocupațională. Ortezare, protezare.

Metodele de lucru în terapia ocupațională modernă: metode esențiale (semnificative), metode neesențiale (nesemnificative), metode ajutătoare. Condițiile de alegere ale activităților în TO. Ortezarea (atelarea) ca metodă ajutătoare în terapia ocupațională. Clasificarea ortezelor: atele restrictive, atele de imobilizare, atele de mobilizare (orteze de tracțiune statică, orteze de tracțiune dinamică). Conținutul realizat de orteze: rigide, suple (adezive, neadezive). Etajarea metodologiei de lucru în TO: determinarea "scopului final" pe termen lung, identificarea "ariei de performanță"- domeniul în care pacientul își realizează scopul final, identificarea deficitelor din "Componenta de performanță" care determină deficiențe sau incapacitate de a realiza scopul din aria de performanță. Componentele de performanță: componenta senzomotorie, componenta cognitivă, componenta psihosocială.

Terapia prin muncă. Munca tranzițională.

Munca, o componentă importantă terapeutică a TO. Urmările negative a pierderii capacității de muncă: schimbarea stilului de viață, introducerea senzației de dependență, depresia, scăderea resurselor economice, dezadaptarea socială, izolarea, pierderea stimei proprii. Noțiune de "Work - Hardening" și "work – hardening- guidelines" cu descrierea structurilor de bază a diverselor munci și servicii ca și programe multidisciplinare din cadrul TO. Etapele de

organizare a work-hardeningului: analiza meseriei (muncii), stabilirea toleranței la muncă, alcătuirea planului WH individual, implementarea planului WH. Scopurile WH. Munca tranzițională, definiție. Avantajele muncii tranziționale. Noțiune de "Work Conditioning"- o componentă de bază a TO.

Activitățile vieții zilnice.(ADL)

Definiția Activității vieții zilnice - Activities of Daily Living (ADL). Tipurile de ADL-uri: de autoîngrijire, de mobilitate, de comunicare, de manipulare. Rolul ADL-ui în TO: mijloc de evaluare, mijloc terapeutic. Analiza ADL-urilor. Mijloace ajutătoare pentru ADL: ajustări ale diverselor obiecte casnice, de îmbrăcăminte, de mâncă, gătit, igiena personală; obiecte de ajutor, mici instrumente sau scule cu care pacienții pot să-și desfășoare activitățile mai ușor. ADL în dependență de modificările mediului ambiant.

Terapia ocupațională la vârstnici.

Importanța TO acordate persoanelor vârstnice în dependență de vârstă și cumularile incapacităților la nivel de aparat locomotor, organe de simț, aparatului cardiorespirator, sechelele posttraumatice. Acțiunile terapistului în evaluarea pacientului vârstnic, aprecierea categoriei pacientului: persoane vârstnice sănătoase cu incapacități funcționale fizice și psihice determinate de sindromul de dezadaptare prin pierderea treptată a activităților fizice și psihice; persoane vârstnice relativ active cu independență conservată care fac o boală cu caracter disfuncțional; persoane vârstnice care poartă o încărcătură disfuncțională cumulativă. Noțiune de Nursing home.

Transferul pacienților.

Evaluarea capacității de transfer a pacienților și corectarea deficitului de transfer. Tipuri de tehnici pentru transfer: transferurile independente, transferurile asistate, transferuri prin liftare. Transfer din scaun cu rotile în scaun obișnuit, transfer de scaun cu rotile pe pat, transfer din scaun cu rotile în scaun obișnuit cu ajutorul scândurii, ajutor cu priză de pelvis, ajutor cu priză de antebraț.

Terapia ocupațională în școli.

Organizarea terapiei ocupaționale în școli speciale și școli obișnuite. Organizarea atelierelor pentru terapia ocupațională în școli. Elaborarea programelor de TO pentru școlarii de diferite vârste. Rolul cadrelor profesorial – didactice și conducerea școlii în schimbarea mediului ambiant (condițiile din clasă, materialul didactic) pentru asigurarea facilităților de participare la viața de școlar a pacienților cu handicap.

Terapia prin muzică. (Mieloterapia)

Definiția mieloterapiei – modalitatea terapeutică ideală pentru TO, după Mac Rae. Efectele muzicii asupra organismului uman: efecte de relaxare generală, scădere de tonus muscular, efecte psihologice individuale prin influențarea dispoziției, efecte cognitive, efecte sociale, prin modificări ai comportamentului. Obiectivele mieloterapiei: creșterea schemelor ritmice de mișcare, realizarea decontractării, relaxarea generală psiho-somatică, socializarea individului, reechilibrarea psihică, scăderea anxietății și a depresiei.

11. Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modulelor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor studenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finalizează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

12. Abilități practice/barem de apreciere

- Să mențină documentația terapiei ocupaționale cu privire la referințe, evaluări, intervenție și rezultate ; 20/rezident
- Să pregătească, să mențină, să revadă și să se ocupe de înregistrările audio în vederea susținerii serviciilor de terapie ocupațională ; 20/rezident
- Să satisfacă politicile și procedurile locale /regionale/naționale/ Europene, standardele profesionale și regulile de angajare ; 20/rezident
- Să demonstreze continuitate în procesul învățării pentru a îmbunătăți practica terapiei ocupaționale ; 20/rezident
- Să aibă un rol activ în dezvoltarea personală și profesională a sa și a celorlalți ; 20/rezident
- Să dezbată complexitatea aplicării practice bazată pe evidența în contextul naturii schimbătoare a terapiei ocupaționale ; 20/rezident
- Să practice profesia în mod etic, cu respect față de clienți și luând în considerare codul de conduită profesională pentru terapeuții ocupaționali ; 20/rezident
- Să dovedească încredere în propriul său management, propria sa conștiință și cunoașterea propriilor sale limite. 20/rezident
- Să identifice nevoia de cercetare pe problemele performanței ocupaționale, terapiei ocupaționale și/sau științei ocupaționale ; 20/rezident
- Să formuleze întrebări relevante pentru cercetare ; 20/rezident
- Să demonstreze abilități în cercetarea independentă, examinarea critică și integrarea literaturii științifice; 20/rezident
- Să înțeleagă, să selecteze și să apere planul corect și metodologia pentru cercetare; 20/rezident
- Să discute critic metodologia cercetării; 20/rezident
- Să interpreteze, analizeze, sintetizeze și să critice rezultatele cercetării ; 20/rezident
- Să utilizeze tehnologia informației în procesul cercetării, incluzând evaluarea informației și diseminarea; 20/rezident
- Să demonstreze inventivitate și evidență a implicării critice avansate în dezvoltarea metodelor și proceselor terapiei ocupaționale, informându-se din cercetarea contemporană și /sau teorie20/rezident
- Să disemineze rezultatul cercetărilor responsabililor relevanți. 20/rezident
- Să determine și să stabilească prioritățile serviciilor de terapie ocupațională în concordanță cu nevoile clientului ; 20/rezident
- Să identifice nevoile participării active în promovarea serviciilor de terapie ocupațională ; 20/rezident
- Să stabilească protocolul terapiei ocupaționale în cadrul unor servicii protocolare mai ample ; 20/rezident
- Să înțeleagă și să implementeze principiile bugetare în vederea asigurării unor costuri eficiente ale serviciilor de terapie ocupațională ; 20/rezident
- Să preia supravegherea studenților la terapie ocupațională, asistenților, voluntarilor și altora ; 20/rezident
- Să se implice într-un proces continuu de evaluare și îmbunătățire a calității serviciilor de terapie ocupațională ; 20/rezident
- Să comunice rezultatele serviciului de evaluare, persoanelor relevante din domeniu ; 20/rezident
- Să înțeleagă și să aplice principiile managementului la serviciile de terapie ocupațională, fie lucrând independent și ca angajat ; 20/rezident
- Să identifice, să discute și să influențeze dezvoltarea îngrijirii sănătății sociale, a societății și legislației la nivel internațional, național și local ce influențează pregătirea serviciilor de terapie ocupațională. 20/rezident

**Programul de instruire în rezidențiat
La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”**

Plan tematic
de specializare pentru rezidenți

Reabilitare – evaluare - apreciere

Programul de instruire în rezidențiat La specialitatea „Reabilitare Medicală. Medicină Fizică”

1. Denumirea modulului: Reabilitare – evaluare - apreciere

1. Numărul total de ore 30 inclusiv:

ore de curs **4**

ore lucrări practice **26**, (inclusiv **10** ore seminare), din care **18** ore contact direct, **8** ore lucru individual

ore pentru activitatea clinică **72**, inclusiv **6** ore gărzi, conferințe clinice

2. Autorii modulului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

3. Cadrele didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vizdoagă Anatol, Ghrman Ana, Bulai Marina

4. Scopul modulului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul reabilitării medicale și anume, aspectul evaluării pacientului la diferite etape și aprecierea și interpretarea corectă a rezultatelor primite. Însușirea volumului necesar de cunoștințe teoretice și deprinderilor practice de aplicare a metodelor și testelor de evaluare în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi și medici sportivi.

5. Obiectivele de formare în cadrul modulului

a) la nivel de cunoaștere

- „Reabilitare - evaluate - apreciere” ca parte a specialității clinico-terapeutică Reabilitare Medicală, locul și rolul ei în sistemul de sănătate;

- „Reabilitare - evaluate - apreciere” ca parte componentă în domeniul de activitate de apreciere complexă medicală, educațională, socială și de altă natură a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;

- principiile și particularitățile evaluării clinico-terapeutice de reabilitare medicală a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital, ambulatoriu, instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare, stațiuni balneare etc.);

- metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului, clinic, funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare;

- indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de transfer al pacienților în servicii specializate de reabilitare;

- metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare.

b) la nivel de aplicare

- Planificarea și implementarea strategiilor regionale europene privind evaluarea și aprecierea în reabilitarea medicală;

- Colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;

- Examinarea clinică, evaluări speciale instrumentale și funcționale ale pacienților pentru tratament;

- Aprecierea corectă a gradului de disfuncționalitate, dizabilitate și infirmarea pacienților în diferite afecțiuni cronice;

- Stabilirea diagnosticului clinico-funcțional pentru inițierea în programul de reabilitare medicală;

- Aprecierea corectă a restanțelor funcționale, gradului de dizabilitate, pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;

- Aprecierea eficienței în programul de reabilitare medicală clinică și funcțională;

6. Descrierea modului:

Reabilitarea medicală este un domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și profesională prin care urmărește restabilirea cât mai completă a capacității funcționale pierdute de către un individ în urma unei boli sau traumatism. Un scop important al reabilitării medicale rămâne dezvoltarea unor mecanisme compensatorii ce pot asigura individului afectat posibilitatea de muncă, autodeservire, respectiv o viață independentă economic și social.

Reabilitarea medicală este - comparativ cu alte specialități – o specialitate tânără, de actualitate, care folosește pentru realizarea obiectivelor recuperării componente specifice: electroterapia, hidrotermoterapia, kinetoterapia și adesea factori terapeutici naturali: ape minerale, peloide, elemente climatice. Aplicarea timpurie acestor metode necesită o evaluare și apreciere complexă a stării pacientului, care este repetată și pe parcursul tratamentului. Recunoașterea, pe plan mondial, a importanței specialității de Reabilitare, relevă necesitatea elaborării unor modele de testare a ADL-urilor pe profil patologic.

Având în vedere că, indiferent de tipul de patologie, obiectivul final al serviciului de reabilitare medicală îl reprezintă calitatea vieții pacientului în condiții de independență funcțională, medicii rezidenți din domeniul reabilitării medicale necesită un nivel înalt al cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice, aplicând ulterior metodele de evaluare clinică și funcțională în scopul ghidării corecte a pacienților.

7. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Reabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu

8. Planul tematic al modului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
1.	Noțiuni generale. Recuperare – Evaluare – Apreciere. Scale – noțiuni fundamentale. Elaborarea întrebărilor unei scale. Formularea întrebărilor. Codarea. Culegerea datelor. Caracteristicile scalelor. Exactitatea și	2	
2.	Evaluarea calității vieții. Complexitatea scalelor de evaluare în bolile reumatismale. Scala HAQ. Evaluarea calității vieții la pacienții cu afecțiunile coloanei vertebrale. Scala LBP – Module, chestionarul Oswestry, scala Dallas.	2	
	Total	4	

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
1	Evaluarea aparatului locomotor. Motivația evaluării pacientului cu patologie a aparatului locomotor pentru teabilitatea medicală complexă. Evaluarea clinică a pacientului cu patologie a aparatului locomotor. Examenul clinic obiectiv al pacientului cu patologie a aparatului locomotor.Examenul clinic general.	4	2	
2	Evaluarea forței și rezistenței musculare. Teste pentru capacitatea de ridicare. Evaluarea forței musculare. Evaluarea rezistenței musculare Evaluarea capacității de efort aerobe. Evaluarea capacității funcționale globale.	4	4	
3	Evaluarea clinico – funcțională a mersului. Elemente complexe ale evaluării mersului. Evaluarea prehensiunii. Aspecte kinetice de reabilitare ale parametrilor aparatului locomotor: amplitudinea de mișcare, forța musculară, rezistența musculară.	4	2	
4	Aprecierea statusului clinico –funcțional și a calității vieții la pacienții cu spondilită anchilopoietică. Aprecierea statusului clinico –funcțional și a calității vieții la pacienții cu boala artrozică. Evaluarea paraclinică a pacientului cu patologie neurologică	4	2	
	Total	16	10	26

10.Programul analitic.

Noțiuni generale. Reabilitare – Evaluare – Apreciere. Scale – noțiuni fundamentale.

Elaborarea întrebărilor unei scale. Formularea întrebărilor. Codarea. Culegerea datelor.

Caracteristicile scalelor. Exactitatea și reproductibilitatea.

Noțiune și definiția de reabilitare, evaluare și apreciere. Scopurile unei scări. Părțile componente ale scalei. Aplicarea practică a scalei. Tipurile de întrebări din scală: deschise, semideschise și închise. Coordonarea cuvintelor din scală cu vocabularul de bază al limbii. Etapele culegerii datelor. Aspectele validității.

Evaluarea aparatului locomotor. Motivația evaluării pacientului cu patologie a aparatului locomotor pentru teabilitatea medicală complexă.

Componentele evaluării. Examenul clinic general (inspecția, palparea, percuția). Examenul analitic al aparatului locomotor (bilanțul articular, flexibilitatea, forța musculară, rezistența musculară, examenul global și funcțional, rezistența la efort, prehensiunea, bipedalismul și mersul) .

Evaluarea clinică a pacientului cu patologie a aparatului locomotor.

Anamneza: elementele corelate cu suferința osoasă, cu suferința musculară, cu suferința reumatismală. Principalele simptome generale și locale.

Examenul clinic obiectiv al pacientului cu patologie a aparatului locomotor. Examenul clinic general.

Obiectivele și scopul inspecției, palpării. Elementele definitorii ale forței musculare. Etepele conduitei corecte la examenul clinic general. Elementele evaluării clinice a sistemului mio- artro-kinetic. Sindromul monoarticular. Sindromul poliarticular. Evaluarea paraclinică a aparatului locomotor. Explorările paraclinice ale patologiei osoase. Principalele explorări paraclinice în patologia mușchilor scheletici. Principalele explorări paraclinice în suferințele articulare (reumatismale).

Evaluarea clinică a coloanei vertebrale.

Componentele principale ale anamnezei. Inspecția coloanei vertebrale cervicale (CVC). Inspecția coloanei vertebrale dorso-lombare (CVD-L). Entitățile patologice ale coloanei.

Evaluarea amplitudinii de mișcare și a flexibilității.

Considerentele importante pentru evaluarea amplitudinii de mișcare. Parametrii de evaluare ai aparatului locomotor. Teste pentru aprecierea amplitudei de mișcare și a flexibilității. Aspectele fundamentale ale evaluării mobilității.

Evaluarea forței musculare. Evaluarea rezistenței musculare. Teste pentru capacitatea de ridicare.

Criteriile de justificare pentru determinarea forței musculare în reabilitarea medicală. Examenul obiectiv și măsurarea forțelor musculare la nivelul membrelor. Categoriile sistemelor de evaluare a forței și rezistenței musculare: psihofizice, pentru evaluarea izoinerțială progresivă, izotonice, izokinetic.

Evaluarea clinico – funcțională a mersului. Elemente complexe ale evaluării mersului.

Elementele ale evaluării mersului. Clasificarea timpilor mersului după Marey (în plan sagital, frontal și orizontal) și după Ducroquet. Aprecierea vizuală a mersului. Factorii determinanți și variabilele schemei de mers: parametrii și aspectele definitorii. Perturbarea schemei de mers și cauzele probabile. Principalele tipuri de mers patologic.

Evaluarea prehensiunii.

Tipuri de prehensiune, descrierea lor și musculatura efectorie. Exemple și tipuri de prehensiune. Testul de determinare a amplitudinii opoziției (după Cl. Baciu)

Evaluarea capacității de efort aerobe. Evaluarea capacității funcționale globale.

Testele pentru aprecierea capacității aerobe a trenului superior. Rezistența generală (anduranța) – nivelele în raport cu diferite grupe de vârstă.

Evaluarea calității vieții. Complexitatea scalelor de evaluare în bolile reumatismale. Scala HAQ. Evaluarea calității vieții la pacienții cu afecțiunilor coloanei vertebrale. Scala LBP – Module, chestionarul Oswestry, scala Dallas.

Importanța evaluării calității vieții. Necesitatea scalelor pentru aprecierea calității vieții. Dimensiunile structurale ale scalei Health Assessment Questionnaire - HAQ. Aplicarea scalei Low-Back-Pain Module pentru aprecierea calității vieții la pacienții cu afecțiunile dolore ale coloanei vertebrale. Utilizarea chestionarului Oswestry în aprecierea calității vieții la pacienții cu disfuncționalitate determinată de durerea lombară joasă. Aplicarea scalei Dallas în evaluarea durerii vertebrale cronice.

Aprecierea statusului clinico –funcțional și a calității vieții la pacienții cu spondilită anchilopoietică.

Aplicarea scalei sau indexului de activitate BATH (BASDAI) în evaluarea statusului clinico – funcțional și a calității vieții la pacienții cu spondilită anchilopoietică. Chestionarul HAQ pentru pacientul spondilitic.

Aprecierea statusului clinico –funcțional și a calității vieții la pacienții cu boala artrozică.

Aplicarea saclei Western Ontario MacMaster University (WOMAC) pentru aprecierea statusului clinico –funcțional și a calității vieții la pacienții cu boala artrozică. Utilizarea indexului funcțional Dreisser și LEQUESNE.

Aspecte kinetice de reabilitare ale parametrilor aparatului locomotor: amplitudinea de mișcare, forța musculară, rezistența musculară.

Modalități kinetice pentru refacerea amplitudinii de mișcare: strechin-gul, inhibiția activă, mobilizări, manipulări. Modalități de refacere a forței musculare perturbate. Modul de prescriere a exercițiului fizic pentru refacerea forței și rezistenței musculare.

Evaluarea clinică a pacientului cu patologie neurologică

Elemente esențiale ale anamnezei pacientului neurologic. Examinarea clinică. Aplicarea scalei Glasgow Outcome Scale pentru răspuns motor , verbal. Determinarea funcției cognitive. Modificări ale reflexelor osteotendinoase. Aspecte semiologice ale tonusului muscular. Probele screening. Probe de laborator țintite. Metodele imagistice. Evaluarea amplitudinii de mișcare, parametrilor activității musculare voluntare. Evaluarea sensibilității. Testarea echilibrului, compartimentului senzorial. Scala de echilibru BERG.

11.Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modurilor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor studenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finalizează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variantea „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

12. Abilități practice/baremul de apreciere

1. Anamneza 20/rezident
2. Evaluarea somatoscopică a aparatului locomotor (vizualizarea). 20/rezident
3. Palparea – testarea manuală a pliului cutanat. 20/rezident
4. Evaluarea somatometrică (cartograma corpului). 20/rezident
5. Testarea clinică manuală musculo-articulară. 20/rezident
6. Bilanțul muscular (global, analitic). 20/rezident
7. Cotarea bilanțului muscular (în repaos, mișcare, cu rezistență). 20/rezident
8. Pozițiile de testare musculară (bipedă, șezut, decubit, mers). 20/rezident
9. Tehnica bilanțului muscular manual al umărului, cotului, antebrațului, pumnului, degetelor, șoldului, genunchiului, piciorului, gâtului, trunchiului, bazinului (vizualizarea, palparea, presarea, întinderea etc.). 20/rezident
11. Metodele de măsurare a amplitudinii de mișcare – goniometria. 20/rezident
12. Tipuri de prehensiune. Testarea prehensiunii. 20/rezident
13. Evaluarea aliniamentului vertebral și a posturii corecte a corpului. 20/rezident
14. Testarea articulară și musculară a articulației temporo-mandibulare 20/rezident
15. Evaluarea mersului. 20/rezident
16. Testarea articulară și musculară a coloanei vertebrale. 20/rezident
17. Testarea articulară și musculară a piciorului. 20/rezident
18. Testarea articulară și musculară a antebrațului. 20/rezident
19. Testarea articulară și musculară a cotului. 20/rezident
20. Testarea articulară și musculară a genunchiului. 20/rezident
21. Testarea articulară și musculară a gleznei. 20/rezident
22. Testarea articulară și musculară a policelui. 20/rezident
23. Testarea articulară și musculară a pumnului. 20/rezident
24. Testarea articulară și musculară a șoldului. 20/rezident
25. Testarea articulară și musculară a mâinii. 20/rezident
26. Testarea articulației scapulohumerale și a centurii scapulare. 20/rezident

Structura stagiilor

- I.** Anatomia funcțională- 1 săptămână
- II.** Anatomie topografică ,clinică- 1 săptămână
- III.** Boli interne (reumatologice, respiratorii, hepato-gastro-intestinale, boli renale)- 4 săptămâni
- IV.** Boli gerontologice. - 1 săptămână
- V** Neurologie:Boli ale sistemului nervos și periferic și neurochirurgicale(maturi, copii) - 5 săptămâni.
- VI** Traumatologia și ortopedia. - 5 săptămâni
- VII** Boli pediatrice. -1 săptămână
- VIII** Chirurgia. Oncologia - 2 săptămâni
- IX** Boli cardio-vasculare. - 2 săptămâni
- X** Endocrinologie. - 2 săptămâni
- XI** Terapia intensivă. - 1 săptămână
- XI** Reabilitarea medicală – 8 săptămâni

I. Anatomia funcțională

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1) Anatomia funcțională a coloanei cervicale
- 2) Anatomia funcțională a coloanei toracale și lombare
- 3) Anatomia funcțională a membrului superior
- 4) Anatomia funcțională a membrului inferior
- 5) Anatomia funcțională a organelor interne

II. Anatomie topografică, clinică

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1) Anatomia topografică a regiunii cefalice
- 2) Anatomia topografică a coloanei cervicale
- 3) Anatomia topografică a coloanei toracale și lombare
- 4) Anatomia topografică a membrului superior
- 5) Anatomia topografică a membrului inferior

III Boli interne

3.1 Stagiul bolile reumatice

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Țesutul conjunctiv (biochimie, structură și funcții, fiziopatologie);
2. Inflamația și imunologia bolilor reumatice
3. Farmacologie clinică: medicația antireumatică, AINS, corticoterapia, imunomodulatoare, hipouremice, terapia, intraarticulară
4. Artritele reumatoide (diagnostic și tratament medicamentos)
5. Spondilartritele seronegative: SA, artrita psoriazică, boala Reiter, artritele enteropatice, artritele reactive (diagnostic și tratament medicamentos)
6. Tulburări inflamatorii ale țesutului conjunctiv: lupus eritematos sistemic, polimiozite și dermatomiozite, vasculite, polimialgia reumatică și artritele cu celule gigantice, scleroza sistemică, sindromul Sjogren
7. Alte forme de artrite: secundare, tulburări ereditare, din bolile sanguine, etc
8. Afecțiunile reumatice degenerative articulare și abarticulare – forme clinice și topografice (diagnostic și tratament medicamentos)
9. Bolile metabolice osteo articulare: artropatia gutoasă, artropatii din ocrinoză, hemocromatoză și boala Wilson, artropatie pirofosfatică, artropatii endocrine osteoporozile (diagnostic și tratament medicamentos)
10. Boli reumatice ale copilului: RA, artrita cronică juvenilă

Baremul activităților practice.

- 1) Buletine de analize inflamatorii, imunologice și reumatice 20/rezident,
- 2) Tehnici terapeutice infiltrative articulare și periarticulare și aplicații 5/ rezident,
- 3) Explorări imagistice osteo articulare 5/rezident, radiologice 5/rezident, scintigrafice 5/rezident, RMN 5/rezident, artroscopie 2/rezident
- 4) Teste funcționale neuro-musculare: EMG 5/rezident, viteză de conducere, curbă I/t 5/rezident.

3.2 Stagiul de gastroenterologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1) Explorarea tubului digestiv, valoare endoscopiei
- 2) Gastritele (gastrită acută hemoragică medicamentoasă și alte forme de gastrită)
- 3) Ulcerul gastric și duodenal, rolul antiinflamatoarelor nesteroidiene și al glucocorticoizilor
- 4) Suferințele stomacului operat
- 5) Patologia esofagului, hernia gastrică .
- 6) Tulburări funcționale digestive: colon iritabil, dispepsia funcțională, diskinezii digestive, Vărsături psihogene, aerofagia, etc
- 7) Constipația cronică, sindromul diareic cronic, malabsorbția
- 8) Boala Crohn, colita ulcerativă (manifestări reumatice și alte manifestări extradigestive)
- 9) Hepatita cronică: manifestări extrahepatice imunologice în hepatita cronică activă
- 10) Pancreatita cronică
- 11) Patologia colecistului: colica biliară, colecistita acută și cronică, sindrom Postcolecistectomie
- 12) Neoplasmele gastrice ale intestinului subțire, colonului, hepatice și pancreatice
- 13) Afectarea digestivă în bolile de colagen și bolile reumatismale
- 14) Alergia alimentară: suferințe digestive iatrogene (ale tubului digestiv, hepatotoxicitate medicamentoasă)

Baremul activităților practice

- 1). Teste funcționale hepatice 5/ rezident
- 2). Examen de laborator 5/rezident , chimism gastric 5/rezident, sondaj duodenal minimal 5/rezident, sediment biliar 5/rezident,
- 3). Explorări imagistice digestive: radiologie 5/rezident, endoscopice 5/rezident, ecografice 5/rezident, scintigrafice 5/rezident, RMN 5/rezident (interpretare)

3.3 Stagiul de nefrologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1). Litiaza urinară
- 2). Clasificarea glomerulonefritelor
- 3). Nefropatii interstițiale
- 4). Infecții urinare
- 5). Insuficiența renală acută și cronică
- 6). Rinichiul din cadrul suferinței altor organe
- 7). Bolile renale la bătrâni
- 8). Rinichiul și medicamentele
- 9). Explorarea paraclinică reno-urinară

Baremul activităților practice

- 1). Teste funcționale renale-interpretare: 20 buletine/ rezident
- 2). Interpretarea radiologică reno-urinară 20 buletine/ rezident
- 3). Buletine de analiză a urinei-interpretare: 20 buletine/ rezident

3.4 Stagiul de pulmonologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Astmul bronșic
2. BPOC
3. Bronșiectazia
4. Tuberculoza pulmonară și sindroamele sechelare bronho pulmonare post-TBC
5. Alergoze- penumoconioze
6. Particularitățile morfo-funcționale patologice și farmacoterapeutice la vârstnici
7. Bolile peretelui toracic
8. Manifestările bronho-pulmonare în cadrul altor patologii
9. Terapia respiratorie
10. Explorări în pneumofiziologie

Baremul activităților practice

1. Teste funcționale pulmonare- interpretare buletine: 20
2. Interpretarea radiologică bronho-pulmonară
3. Participarea la efectuarea de scintigrafii pulmonare și bronhoscopii
4. Participarea la efectuarea de teste alergologice: interpretare
5. Examen de spută-interpretare: 20 buletine

IV Stagiul de geriatrie și gerontologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1). Procesul de îmbătrânire: teorii și principii generale, îmbătrânirea țesutului conjunctiv, procesele imunologice la vârstnici, ateroscleroza și procesele metabolice lipidice
- 2). Patologia cardio-vasculară la vârstnici: tulburări ischemice ale miocardului, tulburările de ritm, hipertensiunea arterială, tulburările balbulare, insuficiența cardiacă, arteriopatiile periferice, tulburările trombotice.
- 3). Patologia respiratorie la vârstnici: fiziopatologia, infecțiile respiratorii, embolismul pulmonar, fibroziile difuze interstițiale, tumorile pulmonare, tuberculoza pulmonară.
- 4). Patologia digestivă la vârstnici
- 5). Tulburările de nutriție la vârstnici
- 6). Patologia nefro-urologică și genitală a vârstnicilor: rinichiul, vezica urinară, prostata, tulburările ginecologice și sexualitate la vârstnici.
- 7). Tulburările endocrine la vârstnici: tiroida, corticosuprarenală, paratiroida, diabetul vârstnicilor.
- 8). Ostioporoză, osteomalacia și boala Paget
- 9). Tulburările sanguine la vârstnici
- 10). Pielea vârstnicilor: modificări involutive și patologice. Escarle
- 11). Problemele neurologice ale vârstnicilor: circulația cerebrală, AVC, hemiplegia, boala Parkinson și parkinsonismul, epilepsia, tulburările de transmisie neuro-musculară, neuropatii periferice, tulburările medulare și radiculare

Baremul activităților practice

- 1). Activitate de asistență a bolnavilor vârstnici 10/rezident
- 2). Program de consultație în ambulator: 1 zi/săptămână

3). Efectuarea și interpretarea testelor pentru aprecierea memorii MMS –test -5/ rezident

V Stagiul de neurologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1).Aspecte de fiziologie a nervilor periferice, sinapse și transmiterea sinaptică
- 2).Patologia pericarionului neuronal
- 3).Patologia fibrei nervoase periferice
- 4).Sindromul de neuron motor periferic
- 5).Bazele neurofiziologice ale sistemului nervos central
- 6).Sindroame medulare: vasculare, degenerative, compresive, secundare modificărilor degenerative vertebrale
- 7).Sindroamele de trunchi cerebral
- 8).Sindromul cerebelos
- 9).Sindroame diencefalice
- 10).Sindroame extrapiramidale
- 11).Sindromul piramidal
- 12).Sindroame corticale
- 13). Sindroame vegetative
- 14). Patologia substanței reticulare
- 15).Boli cerebrovasculare: particularități morfofuncționale, ale circulației cerebrale, eschemia cerebrală, insuficiența circulatorie cerebrală cronică, hemoragiile cerebrale, tromboflebitele cerebrale, tromboembolismul cerebral.
- 16).Hemiplegia și paraplegia
- 17).Scleroza multiplă (în plăci)
- 18). Boala Parkinson și sindroamele parkinsoniene
- 19).Epilepsia
- 20).Cefaleea și sindroamele migrenoase
- 21).Patologia neuro-musculară: distrofii musculare progresive, polimiozite, sindromul miastenic, diskaliemii
- 22).Tipuri anatomo-clinice de nevralgia Arnold, nevralgia cervico-brahială, intercostală, lombară și sciatică, femurală, meraglia parestezică
- 23).Neuropatii ale nervilor cranieni: nervule trigemen și facial
- 24).Neuropatii periferice cu topografie diferită: paralizie de nerv circumflex, radial, median, cubital, crural, sciatic, sciatic popliteu intern și extern.
- 25).Polineuropatii cu diferite eziologii: infecțioase, alergice, toxice, metabolice, vasculare, paraneoplazice, prin agenți fizici.
- 26).Neuropatii senzitive.
- 27).Tumori cerebrale și medulare.
- 28).Sindroame neurologice posttraumatice, sechelare, craniocerebrale și vertebro-medulare.

Baremul activităților practice.

Activitate de asistență a bolnavilor sportivi în clinica cu responsabilitate directă, zilnic.

Activitate de asistență în ambulator, 1 lună

Activitate de contra-vizită, 2 zile/săptămână.

Prezentări de cazuri clinice, 4/rezident

Referate din literatura de specialitate, 1 /rezident

Tehnici de explorare clinică funcțională și biologică a aparatului locomotor:

a) clinice-bilanț articular și testing muscular, regiune topografică 5/rezident

- b) paraclinice -EMG explorări, ecografii - 4/rezident
 - c) tehnici imagistice-radiologie 10/rezident de explorări, scintigrafice 2/rezident, RMN 5/rezident, CT 2/rezident
 - d) analize de laborator- interpretarea a 10 de buletine /rezident (test de inflamație, imunologice, metabolice)
- Efectuarea electromiografiei avizate de îndrumătorul de specialitate 2/rezident,
Interpretarea a 10 de buletine de EMG/rezident

Neuropediatrie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Evaluarea dezvoltării copilului: dezvoltarea psihomotorie, mobilitatea, dezvoltarea senzorială și cognitivă. Testarea și evaluarea stadiilor de dezvoltare.
2. Fiziopatologia în dezvoltarea sistemului locomotor. Interacțiuni între creștere și anomalii din structurile musculo-scheletice și ale articulațiilor.
3. Neuropediatrie, paralizie cerebrală (IMC), spina bifida și mielomeningocel. Amiotrofii spinale infantile. Consecințele neuro-ortopedice ale tulburărilor neurologice, prevenire, tratament și monitorizare.
4. Malformații congenitale ale sistemului musculo-scheletic (coloana vertebrală, membre, agenezie scheletică, aplazie și displazie congenitală, displazie de șold, picior strâmb, alte malformații ale piciorului).
5. Tulburări de creștere.
6. Inegalități ale membrelor inferioare.
7. Scolioze idiopatice, congenitale și secundare.
8. Traumatismele infantile: o apreciere generală a traumatismelor și recuperării la copii; amputații la copii.

Baremul activităților practice

- 1). Activitate de asistență a copiilor 10/rezident
- 2). Program de consultație în ambulator: 1 zi/săptămână
- 3). Efectuarea și interpretarea rezultatelor investigațiilor neurologice ale copilului. -5/rezident

Neurochirurgie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1) Traumatisme cranio-cerebrale
- 2) Traumatisme vertebro-medulare
- 3) Henrii discale
- 4) Procese expansive intracraniene
- 5) Procese expansive intrarahidiene
- 6) Politraumatisme cu interesare cranio-cerebrală și vertebro-medulală
- 7) Diganosticul și tratamentul comelor

Baremul activităților practice

- 1) Imagistica neuro-chirurgicală – 20 imagini
- 2) Puncții rahidiene: lombare și suboccipitale – 10

VI Stagiul de ortopedie-traumatologie.

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1) Traumatismele umărului: luxații, rupturi musculotendinoase și capsulare, fracturi, semnificația funcțională a diversilor atitudini terapeutice ortopedico-chirurgicale.
- 2) Complicațiile imediate și tardive în traumatismele umărului.
- 3) Traumatismele cotului: luxații, fracturi-tablou clinic, semnificația funcțională a diferitelor procedee ortopedico-chirurgicale, complicațiile imediate și tardive.
- 4) Traumatisme la nivelul pumnului-implicații terapeutice și funcționale ale tratamentului ortopedico-chirurgical.
- 5) Traumatismele mâinii: entorse, luxații, fracturi, rupturi de tendoane. Afectare vasculo-nervoasă, semnificația funcțională a tratamentului ortopedico-chirurgical, complicații imediate și tardive.
- 6) Traumatisme ale oaselor lungi la nivelul membrelor- atitudine terapeuțico-chirurgicală în funcție de topografice, de gravitatea leziunilor și evoluția funcțională.
- 7) Traumatismele bazinului: disjuncții, luxații, fracturi, semnificația terapiei conservatoare ortopedice și a indicațiilor chirurgicale.
- 8) Traumatismele șoldului: luxații, fracturi, rupturi musculo-tendinocapsulare – aspecte clinice și semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice.
- 9) Osteonecroza aseptică de cap femural.
- 10) Șoldul operat și protezat.
- 11) Traumatismele de genunchi: luxații, entorse, leziuni meniscale, fracturi- semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale.
- 12) Genunchiul operat și protezat.
- 13) Traumatismele de gleznă: entorse, luxații, rupturi de tendon achilean, fracturi-aspecte clinice, semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale.
- 14) Intervenții ortopedice corective pentru deviații axiale de tipul: coxa vara, coxa valga, genu valg, genu var, genu recurvatum, tulburări de statică plantară și deviații ale degetelor.
- 15) Scoliozele.
- 16) Cifozele.
- 17) Hernia de disc lombară operată.
- 18) Traumatismele coloanei vertebrale: fără leziuni neurologice/ cu leziuni neurologice.
- 19) Algoneurodistrofia – cu diferite topografii.
- 20) Amputațiile.
- 21) Protezarea.

Baremul activităților practice.

- 1) Reducerea luxațiilor 10/ rezident.
- 2) Reducerea fracturilor și imobilizare în aparat gipsat 10/rezident.
- 3) Montarea extensiei continue transscheletice (supracondiliana, transcalcaneana) 10/rezident.

Traumatologie și ortopedie pediatrică.

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Scolioza .Cifoza. Maladia Scheuermann
2. Lordoza. Toracele înfundat (Pectus excavatum)
3. Displazia luxantă coxo-femurală (DCF) . Luxația coxo-femurală (LCF)
4. Genu valgum. Genu varum
5. Piciorul plat . Piciorul strâmb congenital

Baremul activităților practice

- 1). Activitate de asistență a copiilor cu afecțiuni ortopedice. 10/rezident
- 2). Program de consultație în ambulator: 1 zi/săptămână
- 3). Efectuarea și interpretarea rezultatelor ortezării/ protezării copilului. -5/ rezident

VII Stagiul de pediatrie.

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Evaluarea dezvoltării copilului: dezvoltarea psihomotorie, mobilitatea, dezvoltarea senzorială și cognitivă. Testarea și evaluarea stadiilor de dezvoltare.
2. Fiziopatologia în dezvoltarea sistemului locomotor. Interacțiuni între creștere și anomalii din structurile musculo-scheletice și ale articulațiilor.
3. Tulburări de creștere.
4. Inegalități ale membrilor inferioare.
5. Scolioze idiopatice, congenitale și secundare.
6. Traumatismele infantile: o apreciere generală a traumatismelor și recuperării la copii; amputații la copii.

Baremul activităților practice

- 1). Activitate de asistență a copiilor 10/rezident
- 2). Program de consultație în ambulator: 1 zi/săptămână
- 3). Efectuarea și interpretarea rezultatelor evaluării copilului. -5/ rezident

VIII Stagiul Chirurgie. Oncologie.

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Boli chirurgicale ale sistemului pulmonar
2. Boli chirurgicale ale sistemului gastrointestinal
3. Boli chirurgicale ale sistemului cardiovascular
4. Boli și intervenții chirurgicale oro-maxilo-faciale
5. Reabilitarea pacienților după intervenții chirurgicale septice, aseptice

Baremul activităților practice

Anamneza și evaluarea pacientului chirurgical 5/ rezident

Stabilirea programului de recuperare pentru pacientul chirurgical 5/ rezident

Intrepetarea rezultatelor paraclinice necesare pentru evaluarea pacientului chirurgical 5/ rezident

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Tumorile glandelor mamare și organelor genitale
2. Tumorile organelor interne
3. Afecțiuni hematooncologice
4. Tumorile regiunii cefalo-cervicale
5. Tumorile aparatului scheleto-musculo-articular

Baremul activităților practice

Anamneza și evaluarea pacientului oncologic 5/ rezident

Stabilirea programului de recuperare pentru pacientul oncologic 5/ rezident

Intrepetarea rezultatelor paraclinice necesare pentru evaluarea pacientului oncologic 5/ rezident

IX Stagiul de cardiologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

- 1).Aritmiile cardiace
- 2).Valvulopatiile
- 3).Cardiopatia ischemică cronică (nedureroasă/dureroasă)
- 4).Hipertensiunea arterială
- 5).Hipotensiunea arterială
- 6).Hipertensiunea pulmonară
- 7).Ateroscleroză
- 8).Cordul pulmonar cronic
- 9).Insuficiența cardiacă
- 10).Arteriopatiile periferice
- 11).Bolile venoase periferice și bolile limfatice ale membrelor
- 12).Patologia cardiovasculară a vîrstnicului
- 13).Patologia cardiovasculară în bolile țesutului conjunctiv
- 14).Patologia cardiovasculară în bolile hematologice, endocrine, de nutriție în tulburări electrolitice
- 15).Interrelații în patologia cardiovasculară și neurologică
- 16).Tratamentul chirurgical al afecțiunilor arteriale și veno-limfatice
- 17).Explorări paraclinice în afecțiunile cardiovasculare
- 18).Recuperarea pacienților cardiovasculari
- 19).Terapia specifică conservatoare cardiovasculară

2.Baremul activităților practice

- 1).Activitate directă de asistență a bolnavilor: zilnic și de 2 ori pe săptămînă în contravizite
- 2).Tehnici de EKG și fono, înregistrare și interpretare 10 cazuri
- 3).Teste de eforturi, participare și interpretare: 10 cazuri
- 4).Tehnici de reanimare cardio-respiratorie, participare

5). Tehnici imagistice cardio-vasculare, radiologice, cateterism, ecografice, doppler -10 cazuri

X Stagiul endocrinologie

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Diabet zaharat: clasificare, aspecte etiopatogenice, fiziopatologice, clinice și terapeutice, complicații acute și cronice
2. Hiperlipoproteinemia
3. Obezitate
4. Guta și alte tulburări ale metabolismului purimic
5. Porfiriile
6. Lipodistrofiile
7. Alcoolismul
8. Dietoterapia: regimuri alimentare pe grupe de afecțiuni
9. Explorări în patologia metabolică

Baremul activităților practice

1. Teste funcționale glicemice 10/rezident
2. Participarea la examinarea piciorului diabetic 10/ rezident
3. Participarea la efectuarea examenului paraclinic a glandei tiroide -10/ rezident
4. Interpretarea examenului hormonal 10/rezident
5. Calcularea indecilor masa/corp 10/rezident

XI Stagiul terapiei intensive.

Tematica cursurilor și lecțiilor practice

1. Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală: suportul vital bazal și suportul vital avansat cardiac și pediatric.
2. Urgențe respiratorii.
3. Urgențe cardio-vasculare.
4. Urgențe chirurgicale.
5. Urgențe ginecologice și obstetricale.
6. Urgențe neurologice și psihiatrice.
7. Urgențe endocrinologice și metabolice.
8. Urgențe traumatologice, examenul primar și secundar la pacientul politraumatizat, degajarea pacientului politraumatizat din automobilul avariata.
9. Urgențe pediatrice.
10. Dezastru, triajul victimelor, urgențe cauzate de accidente tehnogene

Baremul activităților practice

Resuscitarea cardiorespiratorie și cerebrală. Suportul Vital Bazal la adulți și la copii până la 8 ani. 5/rezident

2. Urgențele respiratorii. Asfixiile. 2/rezident
3. Urgențe cardiace. Durerea Precordială. Tensiunea arterială crescută. Tensiunea arterială scăzută (colaps, șoc). 2/rezident
4. Pacientul inconștient (lipotimie, sincopă, comă). 2/rezident
5. Starea de rău (senzație de discomfort, anxietate, agitație, psihoza acută). 2 /rezident

Programul de instruire în rezidențiat La specialitatea „Reabilitare medicală.Medicină Fizică ”

1.Denumirea modului: Reabilitare medicală

2.Numărul total de ore 675 inclusiv:

ore de curs **195**

ore lucrări practice **330**, (inclusiv **150** ore seminare), din care **230** ore contact direct,**100** ore lucru individual

ore pentru activitatea clinică **825**, inclusiv **120** ore gărzi, conferințe clinice

3.Autorii modului

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa

4.Cadrelor didactice care vor preda modulul

Moraru Agafia, Chihai Victoria, Tăbîrță Alisa, Vizdoagă Anatol, Ghrman Ana

5. Scopul modului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul reabilitării medicale. Însușirea volumului necesar de cunoștințe teoretice și deprinderilor practice de aplicare a metodelor în activitatea curativ-profilactică a medicilor reabilitologi. Studiarea bazelor teoretice, clinice și practice ale disciplinei clinico-terapeutice ”reabilitarea medicală” și a metodelor „**medicinii fizice**” (fizio-balneo-climato-kinetoterapeutice, terapie ocupațională, manuală, farmacoterapie etc.). pe care este fundamentată reabilitarea medicală, a aspectelor diagnosticului funcțional corelat cu diagnosticul clinic și diferențiat caracteristic bolilor acute, cronice și traumatismelor ale sistemului de organe. Însușirea materialului teoretic și a deprinderilor practice de evaluare și apreciere a statusului funcțional sau restantului funcțional caracteristic procesului patologic care vor permite viitorului medic-reabilitolog de a se orienta în situațiile medicale, cu elaborarea unui program complex de reabilitare medicală adecvat. Însușirea deprinderilor practice de prescriere și aplicare a metodelor și tehnicilor medicinei fizice – kinetoterapie, masaj, manipulări manuale, terapie ocupațională, electroterapie, fototerapie, mecanoterapie, hidro-balneoterapie etc. Însușirea indicațiilor, contraindicațiilor, însușirea deprinderilor practice selectare a obiectivelor generice și specifice de reabilitare medicală.

6. Obiectivele de formare în cadrul modului

- la nivel de cunoaștere
 - să recunoască reabilitarea medicală ca domeniu de activitate complexă medicală, educațională, socială și de altă natură a persoanelor cu dizabilități cauzate de diverse afecțiuni, stări patologice și traumatisme și locul acestei discipline în sistemul de sănătate;
 - să cunoască recomandările OMS privind organizarea procesului de reabilitare medicală conform Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (CIF-2005) ;

s-ă cunoască principiile și particularitățile clinico-terapeutice de reabilitare medicală cu metode ale medicinei fizice a pacienților cu disfuncționalități și dizabilități la diferite etape de tratament (spital,ambulatoriu,instituții medicale sau comunitare specializate, cabinete/secții/ centre de reabilitare,stațiuni balneare etc.);

-să înțeleagă metodologia și particularitățile evaluării și aprecierii rezultatelor examinărilor și testărilor pentru punerea corectă a diagnosticului,clinic,funcțional și diferențiat și a organizării procesului de reabilitare,indicațiile și modul de conduită terapeutică recuperatoare și de transfer al pacienților în servicii specializate de reabilitare;

-să cunoască metodele contemporane de evaluare clinică, instrumentală, funcțională de laborator a aparatelor și sistemelor, a dizabilității, ADL, calității vieții, a evaluării și aprecierii programelor de reabilitare;

-să cunoască metodele contemporane de tratament complex cu mijloace ale medicinei fizice de bază, speciale și ajutătoare în boli cronice, consecințe ale traumatismelor sistemului oro-maxilo-facial soldate cu diverse grade de dizabilități.;

-să cunoască metodele de profilaxie a deteriorării, dizabilități și infirmității cu mijloace ale medicinei fizice.

- la nivel de aplicare

-să efectueze colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;

-să efectueze examinarea clinică,evaluări speciale instrumentale și funcționale și aprecierea corectă a pacienților cu disfuncționalități, dizabilități și infirmități în diferite afecțiuni ale sistemului oro-maxilo-facial;

-să poată stabili diagnosticul clinico-funcțional pentru inițierea programului de reabilitare medicală;

-să aprecieze restantul funcțional,gradul de dizabilitate,pronosticul reabilitării medicale și medico-sociale;

-să aprecieze eficiența programului de reabilitare medicală clinică și funcțională

-să aprecieze importanța dizabilității în urma bolilor și traumatismelor în contextul medicinei,sănătății publice, situații socio-economice,calității vieții ;

-să abordeze creativ problemele medicinei fundamentale și ale medicinei integrative din cadrul reabilitării medicale și medicinei fizice;

-să deducă interrelații între reabilitarea medicală medicină fizică și alte discipline fundamentale și clinico-terapeutice și paramedicale;

-să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute la disciplina reabilitare medicală medicină fizică cu disciplinele fundamentale și clinico-terapeutice de profil stomatologic;

-să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;

-să fie apt de a asimila noile realizări în domeniul reabilitării medicale și medicinei fizice și a le integra cu alte discipline medicale și paramedicale.

7.Descrierea modului:

Reabilitarea medicală se concentrează nu numai pe funcționarea fizică, dar și pe capacitatea de a permite persoanelor să participe activ în cadrul societății. Aceasta reprezintă mai mult decât definiția stabilită pentru Reabilitare, care este „ un proces activ, prin intermediul căruia cei care au dizabilități ca urmare a leziunilor sau a bolilor își revine complet sau, dacă nu este posibil să-și revină complet, ajung la potențialul fizic, mintal sau social optim și sunt integrați în mediul care le este cel mai potrivit". Ambele se referă la persoanele cu boli cronice, după traume și dizabilități congenitale. Pentru a se ajunge la cele

menționate, în centrele de rehabilitare vor fi antrenate activități precum auto-îngrijirea, mersul, condusul autovehiculelor, cumpărături le, învățatul și multe altele. În Clasificarea Internațională a Funcțiilor, Dizabilităților și Sănătății (CIF) sunt enumerate toate activitățile posibile. Medicina Fizică este disciplina medicală care, pe baze științifice, se ocupă cu intervențiile al căror scop este acela de a îmbunătăți funcționarea fiziologică și mentală, prin folosirea unor mecanisme fiziologice (precum reflexele, adaptabilitatea funcțională și neuroplasticitatea) ca și prin folosirea pregătirii fizice și mentale. Toate acestea sunt posibile după ce s-a pus un diagnostic funcțional corect prin testare funcțională, ceea ce reprezintă competența specializată a RM. Medicina Fizică se face frecvent prin muncă în echipa multi-profesională, inclusiv fizioterapeuți ocupațională și alți profesioniști din domeniul sănătății, asistenți sociali, personal educativ și ingineri .

Balneologia este știința care se ocupă cu descoperirea, studiul complex și aplicarea în practica medicală a factorilor naturali terapeutici (FNT).FNT - ansamblul elementelor fizice/chimice terapeutice, sanogene naturale. Sunt considerați factori naturali terapeutici: apele minerale terapeutice, lacurile și nămolurile terapeutice, gazele terapeutice, ansamblul elementelor fizico/chimice ale climatului, inclusiv microclimatul de saline și peșteri, avizate de Ministerul Sănătății conform legislației în vigoare.

8.Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Curs Rehabilitare Medicală, Medicină Fizică, Terapie Manuală a USMF „N. Testemițanu

9.Planul tematic al modulului:

9.1. Curs:

Nr.	Tema		
		N de ore	Notă
1	Reabilitarea medicală-știință, disciplină medicală, activitate practică. Istoric. Reabilitarea medicală și Medicina fizică, Definierea concepției de reabilitare conform Modelului Reabilitării OMS-2005.	4	
2	Evaluarea pacientului. Poziția medicului reabilitolog în echipa de reabilitare. Principiile reabilitării. Indicații, contraindicații.	4	
3	Mijloacele de reabilitare fizico-funcțională: kinetoterapia, fiziobalneoterapia, terapia ocupațională, terapia manuală logopedia, psihoterapia. Principiile de asociere a mijloacelor fizice în programul de recuperare.	4	
4	Forme, tehnici și metode kinetice Mecanismele de acțiune ale kinetoterapiei. Efecte biologice și terapeutice. Metodologii de aplicare. Organizarea programelor de kinetoterapie în tratamentul integral de reabilitare.	4	
5	Forme și tehnici în kinetoterapie: tehnici active, pasive, anakinetice. Teste funcționale kinetoterapeutice în reabilitarea medicală.Indicații, contraindicații, complicații.	4	
6	Hidrokinetoterapia. Mecanismele de acțiune în hidrokinetoterapie. Principiile și condiții de aplicare. Indicații și contraindicații. Extensii uscate și subacvatice.	4	

7	Sportul curativ. Meloterapia Hipoterapia. Terapia manuală (osteopatie,chiropractică). Indicații,contraindicații,complicații.	4	
8	Fiziobalneoclimatoterapia. Istoric. Clasificarea factorilor fizici. Bazele fizice și fiziologice ale factorilor fizici naturali și preformanți. Indicații, contraindicații,complicații,precauții.	4	
9	Electroterapia. Curenți de frecvență joasă, medie și înaltă, ultrasonoterapia, magnetoterapia, laser-terapia, fototerapia, termoterapia.	4	
10	Balneoterapia - apele minerale, gaze terapeutice, peloizi. Mecanisme de acțiune, efecte biologice și terapeutice. Indicații, contraindicații. Climatologia medicală.	4	
11	Talasoterapia. Bioclimatologia. Climatopatologie urbană. Microclimate speciale – medii de faună (munte,păduri de conifere), peșteri și saline.	4	
12	Terapia cu inhalații și aerosoli. Principii de asociere și combinare a factorilor fizici. Rolul factorilor fizici în reabilitare și în profilaxia bolilor	4	
13	Masajul medical. Definiția. principalele tehnici de masaj: masajul medical clasic, masajul zonelor reflexe.	4	
14	Masajul transversal profund, masajul de drenaj veno-limfatic. Efectele locale și generale. Indicații și contraindicații.	4	
15	Principiile de asociere a metodelor fizioterapeutice și kinetice cu terapia ocupațională în programul de reabilitare.	4	
16	Reabilitarea medicală în cordul pulmonar cronic și în insuficiența cardiacă. Reabilitarea medicală în hipertensiunea pulmonară.	5	
17	Reabilitarea medicală în aritmiile cardiace, în valvulopatii. Reabilitarea medicală în cardiopatia ischemică cronică (nedureroasă/dureroasă).	5	
18	Reabilitarea medicală în hipertensiunea arterială. Reabilitarea medicală în patologia cardiovasculară a vârstnicului.	5	
19	Reabilitarea medicală în arteriopatiile periferice, ateroscleroza, bolile venoase periferice și bolile limfatice ale membrelor.	5	
20	Reabilitarea medicală în astmul bronșic, brinșite obstructive, Bronșiectazie. Reabilitarea medicală a tuberculoza pulmonare și în alergoze- penumoconioze.	5	
21	Particularitățile reabilitării medicale pulmonare la vârstnici. Terapia respiratorie.Explorări în penumofitiziologie.	5	
22	Particularitățile reabilitării medicale în bolile cerebrovasculare: ischemia cerebrală, insuficiența circulatorie cerebrală cronică, hemoragiile cerebrale, tromboembolismul cerebral. Reabilitarea medicală în hemiplegie și paraplegie.	5	
23	Reabilitarea medicală în patologia neuro-musculară : distrofiile musculare progresive, polimiozite, sindromul miastenic, diskaliemii.	5	
24	Reabilitarea medicală în polineuropatii cu diferite etiologii: infecțioase, alergice, toxice, metabolice, vasculare, paraneoplazice, prin agenți fizici. Reabilitarea medicală a neuropatiei senzitive,tumorilor cerebrale și medulare.	5	
25	Reabilitarea medicală în sindroame neurologice posttraumatice, sechelare, craniocerebrale și vertebro-medulare.	5	
26	Reabilitarea medicală în traumatismele umărului : luxații, rupturi	5	

	musculotendinoase și capsulare, fracturi, semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice ortopedico-chirurgicale. Complicațiile imediate și tardive în traumatismele umărului.		
27	Reabilitarea medicală în traumatismele cotului: luxații, fracturi tablou clinic, semnificația funcțională a diferitelor procedee ortopedico-chirurgicale, complicațiile imediate și tardive. Traumatisme la nivelul pumnului implicații terapeutice și funcționale ale tratamentului ortopedico-chirurgical.	5	
28	Reabilitarea medicală în traumatismele mâinii: entorse, luxații, fracturi, rupturi de tendoane, afectare vasculo-nervoasă, semnificația funcțională a tratamentului ortopedico-chirurgical, complicații imediate și tardive. Traumatisme ale oaselor lungi la nivelul membrilor-atitudine terapeutic-chirurgicală în funcție de topografie, de gravitatea leziunilor și evoluția funcțională.	5	
29	Reabilitarea medicală în traumatismele bazinului: disjunctii, luxații, fracturi, semnificația terapiei conservatoare ortopedice și indicațiile chirurgicale. Traumatismele șoldului: luxații, fracturi, rupturi musculo-tendino-capsulare-aspecte clinice și semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice. Osteonecroza aseptică de cap femural. Șoldul operat protezat.	5	
30	Reabilitarea medicală în traumatismele de genunchi: luxații entorse, leziuni meniscale, fracturi- semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale. Genunchiul operat și protezat.	5	
31	Reabilitarea medicală în traumatismele de gleznă: entorse, luxații, rupturi de tendon achilean, fracturi-aspecte clinice, semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale.	5	
32	Intervenții ortopedice corective pentru deviații axiale de tipul: coax vara, coax valga, genu valga, genu var, genu recurvatum, tulburări de statică plantară și deviații ale degetelor. Reabilitarea medicală în scolioze și cifoze.	4	
33	Reabilitarea medicală în hernia de disc lombară operată, în traumatismele coloanei vertebrale : fără leziuni neurologice /cu leziuni neurologice. Algoneurodistrofia cu diferite topografii.	4	
34	Sindromul de imobilizare. Reabilitarea medicală a pacientului imobilizat.	3	
35	Reabilitarea medicală în afecțiunile gastrointestinale. Ocluzia intestinală, gastrită, ulcerul gastroduodenal, dischineziile biliare.	4	
36	Reabilitarea medicală în afecțiunile endocrine și metabolice Particularitățile reabilitării la adulți, copii și vârstnici.	4	
37	Reabilitarea medicală în boli de piele.	4	
38	Reabilitarea medicală în oncologie.	4	
39	Reabilitarea medicală în obstetrică și ginecologie.	4	
40	Reabilitarea medicală în urologie.	4	
41	Reabilitarea medicală în oftalmologie.	4	
42	Reabilitarea medicală în bolile otorinolaringologice.	4	
43	Reabilitarea medicală în stomatologie și în afecțiunile oro-maxilo-faciale.	4	
44	Reabilitarea medicală în afecțiunile chirurgicale ale organelor abdominale.	4	
45	Reabilitarea medicală în boli nervoase și psihice.	4	

Total		195	
-------	--	-----	--

9.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.	Tema			
		Lp	S	Notă
1	Reabilitarea medicală în cordul pulmonar cronic și în insuficiența cardiacă. Reabilitarea medicală în hipertensiunea pulmonară.	6	5	
2	Reabilitarea medicală în aritmiile cardiace, în valvulopatii. Reabilitarea medicală în cardiopatia ischemică cronică (nedureroasă/dureroasă).	6	5	
3	Reabilitarea medicală în hipertensiunea arterială. Reabilitarea medicală în patologia cardiovasculară a vârstnicului.	6	5	
4	Reabilitarea medicală în arteriopatiile periferice, ateroscleroza, bolile venoase periferice și bolile limfatice ale membrilor.	6	5	
5	Reabilitarea medicală în astmul bronșic, bronșite obstructive, Bronșiectazie. Reabilitarea medicală a tuberculoza pulmonare și în alergoze- penumoconioze.	6	5	
6	Particularitățile reabilitării medicale pulmonare la vârstnici. Terapia respiratorie.Explorări în penumofiziologie.	6	5	
7	Particularitățile reabilitării medicale în bolile cerebrovasculare: ischemia cerebrală, insuficiența circulatorie cerebrală cronică, hemoragiile cerebrale, tromboembolismul cerebral. Reabilitarea medicală în hemiplegie și paraplegie.	6	5	
8	Reabilitarea medicală în patologia neuro-musculară : distrofii musculare progresive, polimiozite, sindromul miastenic, diskaliemii.	6	5	
9	Reabilitarea medicală în polineuropatii cu diferite etiologii: infecțioase, alergice, toxice, metabolice, vasculare, paraneoplazice, prin agenți fizici. Reabilitarea medicală a neuropatiei senzitive,tumorilor cerebrale și medulare.	6	5	
10	Reabilitarea medicală în sindroame neurologice posttraumatice, sechelare, craniocerebrale și vertebro-medulare.	6	5	
11	Reabilitarea medicală în traumatismele umărului : luxații, rupturi musculotendinoase și capsulare, fracturi, semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice ortopedico-chirurgicale.Complicațiile imediate și tardive în traumatismele umărului.	6	5	
12	Reabilitarea medicală în traumatismele cotului: luxații, fracturi tablou clinic, semnificația funcțională a diferitelor procedee ortopedico-chirurgicale, complicațiile imediate și tardive.Traumatisme la nivelul pumnului implicații terapeutice și funcționale ale tratamentului ortopedico-chirurgical.	6	5	
13	Reabilitarea medicală în traumatismele mâinii: entorse, luxații, fracturi, rupturi de tendoane, afectare vasculo-nervoasă, semnificația funcțională a tratamentului ortopedico-chirurgical, complicații imediate și tardive	6	5	
14	Traumatisme ale oaselor lungi la nivelul membrilor-atitudine	6	5	

	terapeutic-chirurgicală în funcție de topografie, de gravitatea leziunilor și evoluția funcțională.			
15	Reabilitarea medicală în traumatismele bazinului: disjuncții, luxații, fracturi, semnificația terapiei conservatoare ortopedice și indicațiile chirurgicale. Traumatismele șoldului: luxații, fracturi, rupturi musculo-tendino-capsulare-aspecte clinice și semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice. Osteonecroza aseptică de cap femural. Șoldul operat protezat.	6	5	
16	Reabilitarea medicală în traumatismele de genunchi: luxații entorse, leziuni meniscale, fracturi- semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale. Genunchiul operat și protezat.	6	5	
17	Reabilitarea medicală în traumatismele de gleznă: entorse, luxații, rupturi de tendon achilean, fracturi-aspecte clinice, semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale.	6	5	
18	Intervenții ortopedice corective pentru deviații axiale de tipul: coax vara, coax valga, genu valga, genu var, genu recurvatum, tulburări de statică plantară și deviații ale degetelor. Reabilitarea medicală în scolioze și cifoze.	6	5	
19	Reabilitarea medicală în hernia de disc lombară operată, în traumatismele coloanei vertebrale : fără leziuni neurologice /cu leziuni neurologice. Algoneurodistrofia cu diferite topografii.	6	5	
20	Sindromul de imobilizare. Reabilitarea medicală a pacientului imobilizat.	6	5	
21	Reabilitarea medicală în afecțiunile gastrointestinale. Ocluzia intestinală, gastrită, ulcerul gastroduodenal, dischineziile biliare.	6	5	
22	Reabilitarea medicală în afecțiunile endocrine și metabolice Particularitățile reabilitării la adulți, copii și vârstnici.	6	5	
23	Reabilitarea medicală în boli de piele.	6	5	
24	Reabilitarea medicală în oncologie.	6	5	
25	Reabilitarea medicală în obstetrică și ginecologie.	6	5	
26	Reabilitarea medicală în urologie.	6	5	
27	Reabilitarea medicală în oftalmologie.	6	5	
28	Reabilitarea medicală în bolile otorinolaringologice.	6	5	
29	Reabilitarea medicală în stomatologie și în afecțiunile oro-maxilo-faciale.	6	5	
30	Reabilitarea medicală în afecțiunile chirurgicale ale organelor abdominale.	6	5	
Total		180	150	330

10. Programul analitic.

**Reabilitarea medicală-știință, disciplină medicală, activitate practică. Istoric.
Reabilitarea medicală și Medicina fizică, Definirea concepției de reabilitare conform
Modelului Reabilitării OMS-2005.**

Rolul și poziția Reabilitării medicale ca știință medicală în medicina contemporană. Reabilitarea

medicală ca disciplină medicală desinestătătoare. Activitatea practică a medicului reabilitolog. Istoricul stabilirii reabilitării medicale între științele medicale. Reabilitarea medicală și Medicina fizică: definirea concepției de reabilitare conform modelul Reabilitării OMS-2005. Metodele medicinei fizice în reabilitarea medicală.

Evaluarea pacientului. Poziția medicului reabilitolog în echipa de reabilitare. Principiile reabilitării. Indicații, contraindicații.

Criteriile de evaluare a pacientului, testele și metodele de evaluare, regulile de evaluare. Exemple de evaluare a pacienților cu diferite nozologii. Componenta echipei de reabilitare, poziționarea medicului reabilitolog în printre membrii echipei de reabilitare. Principiile generale ale reabilitării medicale. Indicațiile generale și particulare pentru un tratament de reabilitare. Contraindicațiile generale și particulare pentru un tratament de reabilitare.

Mijloacele de reabilitare fizico-funcțională: kinetoterapia, fiziobalneoterapia, terapia ocupațională, terapia manuală, logopedia, psihoterapia. Principiile de asociere a mijloacelor fizice în programul de recuperare.

Clasificarea mijloacelor de reabilitare fizico-funcțională. Principalele mijloace și tehnici din kinetoterapie, fiziobalneoterapie, terapia ocupațională, terapia manuală, logopedia, psihoterapia în reabilitarea medicală. Criteriile și principiile de asociere a mijloacelor și tehnicilor din medicina fizică în programele de reabilitare.

Forme, tehnici și metode kinetice Mecanismele de acțiune ale kinetoterapiei.

Efecte biologice și terapeutice. Metodologii de aplicare. Organizarea programelor de kinetoterapie în tratamentul integral de reabilitare.

Criterii de clasificare a formelor, tehnicilor și metodelor kinetice folosite în reabilitarea pacienților. Mecanisme de acțiune fiziologice ale manipulărilor kinetoterapeutice. Efectele biologice și terapeutice ale manipulărilor kinetoterapeutice. Metodologii generale de aplicare ale tehnicilor kinetoterapeutice. Organizarea programelor de kinetoterapie, exemple de programe kinetoterapeutice pentru anumite patologii

Forme și tehnici în kinetoterapie: tehnici active, pasive, anakinetice. Teste funcționale kinetoterapeutice în reabilitarea medicală. Indicații, contraindicații, complicații.

Caracteristica formelor și tehnicilor kinetoterapeutice utilizate în programele de reabilitare. Tehnici din kinetoterapia activă, pasivă, tehnici anakinetice. Teste funcționale kinetoterapeutice în reabilitarea medicală. Indicații și contraindicații pentru aplicarea tehnicilor kinetoterapeutice. Complicațiile posibile la aplicarea unor tehnici kinetoterapeutice.

Hidrokinetoterapia. Mecanismele de acțiune în hidrokinetoterapie. Principiile și condiții de aplicare. Indicații și contraindicații. Extensii uscate și subacvatice.

Definiția hidrokinetoterapiei. Mecanismele fiziologice de acțiune componentelor principale din hidrokinetoterapie: apa și exercițiul fizic. Principiile și condiții de aplicare ale hidrokinetoterapiei. Indicații și contraindicații pentru hidrokinetoterapie. Extensii uscate și subacvatice, indicații terapeutice pentru extensii, contraindicații pentru extensii subacvatice.

Sportul curativ. Meloterapia Hipoterapia. Terapia manuală (osteopatie, chiropratică). Indicații, contraindicații, complicații.

Sportul curativ: definiția, mecanismele fiziologice de acțiune a exercițiilor fizice. Corelațiile între exercițiile fizice curative și rata metabolismului total și general. Meloterapia, definiția, mecanismele fiziologice de acțiune ale sunetelor muzicale asupra cortexului, efectul terapeutic. Hipoterapia, definiția, efectul terapeutic și de reabilitare. Terapia manuală și manevrele principale (osteopatie, chiropratică) preluate în reabilitarea medicală. Indicații, contraindicații, complicații.

Fiziobalneoclimatoterapia. Istoric. Clasificarea factorilor fizici. Bazele fizice și fiziologice ale factorilor fizici naturali și preformați.

Indicații, contraindicații, complicații, precauții.

Fiziobalneoclimatoterapia ca parte componentă a medicinei fizice. Istoricul stabilirii și formării fiziobalneoterapiei contemporane. Clasificarea factorilor fizici preluați în medicina fizică. Bazele

fizice și fiziologice ale factorilor fizici naturali și preformați. Definiția factorilor fizici naturali și preformați. Climatologia, definiția, locul în medicina fizică. Indicații și contraindicații pentru aplicarea metodelor fiziobalneoclimatoterapice. Complicații și precauții în aplicare.

Electroterapia. Curenți de frecvență joasă, medie și înaltă, ultrasonoterapia, magnetoterapia, laser-terapia, fototerapia, termoterapia.

Electroterapia, definiția, scurt istoric în descoperirea și primele aplicări ale curentului electric preformant. Bazele fiziologice generale ale electroterapiei: potențialul de membrană, de acțiune (depolarizarea, repolarizarea, restituția), stimularea și excitabilitatea, electrotonusul. Legea excitabilității polare, atingerea pragului critic al membranei celulare, acomodarea, panta impulsului de excitație, frecvența stimulilor, modificări ale excitabilității, transmiterea și conducerea excitației, transmiterea neuromusculară. Curenți de joasă, medie și înaltă, ultrasonoterapia, magnetoterapia, laser-terapia, fototerapia, termoterapia. Metodele de aplicare, aparatele și generatoarele de formare a curentului electric. Programul de aplicare a metodelor electroterapeutice în programul integral de reabilitare.

Balneoterapia - apele minerale, gaze terapeutice, peloizi. Mecanisme de acțiune, efecte biologice și terapeutice. Indicații, contraindicații. Climatologia medicală.

Balneoterapia, definiția. Istoria balneologiei. Organizarea stațiilor balneare în Republica Moldova. Principiile generale de trimitere și tratare la stațiile balneare. Descrierea stațiilor balneare. Factorii balneoterapeutici de bază, proveniența și clasificarea lor. Tehnica balneară și serviciul hidrologic la stațiile balneare. Principii generale de acțiune a terapiei balneare. Cura balneară. Balneția externă și crenoterapia, alte categorii de aplicații cu ape minerale terapeutice. Reacția balneară, triajul balnear. Originea apelor minerale: clasificarea apelor minerale în funcție de compoziția lor fizico-chimică. Zonele hidrogeologice din Moldova și distribuția apelor minerale și a nămolurilor în țara noastră. Apele minerale și utilizarea lor în tratamentul de reabilitare; gazele terapeutice, peloizi – metodele de aplicare și locul în programul de reabilitare. Mecanisme de acțiune, efecte biologice și terapeutice ale gazelor terapeutice, peloizilor și apelor minerale. Indicații, contraindicații. Climatologia medicală în Republica Moldova. Principii de funcționare a stațiilor balneare.

Talasoterapia. Bioclimatologia. Climatopatologie urbană. Microclimate speciale – medii de faună, peșteri și saline.

Talasoterapia. Talasoterapia – definiție, efecte terapeutice și mecanisme de acțiune, metodologie, indicații și contraindicații. Tehnici de hidrotermoterapie generală (băi simple, băi minerale, băi gazoase, băi hiperterme, băi de abur sau aer cald, băi de lumină generală, saună, împachetări uscate și împachetări umede complete, împachetări cu nămol): prescriere, aplicații, efecte terapeutice, indicații, contraindicații. Bioclimatologia. Climatopatologie urbană. Microclimate speciale – medii de faună (munte, păduri de conifere), peșteri și saline. Tehnici de hidrotermoterapie parțială și locală (băi parțiale calde sau reci, alternante și ascendente, afuziuni, împachetări parțiale cu nămol și parafină, băi de lumină parțială, aplicații de crioterapie): prescriere, aplicare, efecte terapeutice, metodologia de aplicare, indicații și contraindicații.

Terapia cu inhalații și aerosoli. Principii de asociere și combinare a factorilor fizici.

Rolul factorilor fizici în reabilitare și în profilaxia bolilor

Terapia cu inhalații și aerosoli. Definiția. Caracterizarea generală a aerosolilor. Acțiunea fiziologică și curativă a aerosolului. Aparatura pentru inhalare. Tipurile de inhalații (cu aburi, umede-încălzite, umede, uleioase, uscate, aeriene, ultrasonore). Reguli de inhalații, indicații, contraindicații. Haloterapia. Definiție. Acțiunea fiziologică și curativă a haloterapiei. Aparatura, tehnica de lucru și metoda de aplicare a haloterapiei. Indicații, contraindicații. Aerofitoterapia. Acțiunea biologică a uleiurilor eterice. Indicații, contraindicații.

Masajul medical. Principalele tehnici de masaj: masajul medical clasic, masajul zonelor reflexe.

Masajul medical. Definiția. principalele tehnici de masaj: masajul medical clasic, masajul zonelor reflexe. Modul de acțiune, metodologia de efectuare, efecte terapeutice, indicații și contraindicații.

Prescrierea rețetei pentru cursul de masaj (unități, zonă, timp, durată, tipul de masaj), completarea Formei nr.44

Masajul transversal profund, masajul de drenaj veno-limfatic. Efectele locale și generale.

Indicații și contraindicații.

Masajul transversal profund, masajul de drenaj veno-limfatic. Tehnicile de efectuare. Modul de acțiune, metodologia de efectuare, efecte terapeutice. Efectele locale și generale. Indicații și contraindicații.

Principiile de asociere a metodelor fizioterapeutice și kinetice cu terapia ocupațională în programul de reabilitare.

Terapia ocupațională, definiție, locul terapiei ocupaționale în programul de reabilitare. Asocierea Terapiei ocupaționale cu metodele fizioterapeutice și kinetice (active, pasive, active-pasive). Principiile de asociere ale diferitor metode fizioterapeutice, kinetoterapeutice și ale terapiei ocupaționale în programul de reabilitare medicală.

Reabilitarea medicală în cordul pulmonar cronic și în insuficiența cardiacă. Reabilitarea medicală în hipertensiunea pulmonară.

Reabilitarea medicală în cordul pulmonar cronic și în insuficiența cardiacă. Reabilitarea medicală în hipertensiunea pulmonară. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în aritmiile cardiace, în valvulopatii.

Reabilitarea medicală în cardiopatia ischemică cronică (nedureroasă/dureroasă).

Reabilitarea medicală în aritmiile cardiace, în valvulopatii. Reabilitarea medicală în cardiopatia ischemică cronică (nedureroasă/dureroasă). Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în hipertensiunea arterială. Reabilitarea medicală în patologia cardiovasculară a vârstnicului.

Reabilitarea medicală în hipertensiunea arterială. Reabilitarea medicală în patologia cardiovasculară a vârstnicului. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații. Aspecte în reabilitarea medicală a persoanelor vârstnice.

Reabilitarea medicală în arteriopatiile periferice, ateroscleroza, bolile venoase periferice și bolile limfatice ale membrelor.

Reabilitarea medicală în arteriopatiile periferice, ateroscleroza, bolile venoase periferice și bolile limfatice ale membrelor. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în astmul bronșic, bronșite obstructive,

Bronșiectazie. Reabilitarea medicală a tuberculoza pulmonare și în alergie-pneumoconioze.

Reabilitarea medicală în astmul bronșic, bronșite obstructive, Bronșiectazie. Reabilitarea medicală a tuberculoza pulmonare și în alergie-pneumoconioze. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații. Particularitățile reabilitării medicale pulmonare la vârstnici.

Terapia respiratorie. Explorări în pneumofiziologie.

Particularitățile reabilitării medicale pulmonare la vârstnici. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Terapia respiratorie. Indicații, contraindicații. Explorări în pneumofiziologie: metode și manevre.

Particularitățile reabilitării medicale în bolile cerebrovasculare: ischemia cerebrală, insuficiența

circulatorie cerebrală cronică, hemoragiile cerebrale, tromboembolismul cerebral.

Reabilitarea medicală în hemiplegie și paraplegie.

Particularitățile reabilitării medicale în bolile cerebrovasculare: ischemia cerebrală, insuficiența circulatorie cerebrală cronică, hemoragiile cerebrale, tromboembolismul cerebral. Reabilitarea medicală în hemiplegie și paraplegie. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în patologia neuro-musculară : distrofii musculare progresive, polimiozite, sindromul miastenic, diskaliemii.

Reabilitarea medicală în patologia neuro-musculară : distrofii musculare progresive, polimiozite, sindromul miastenic, diskaliemii. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în polineuropatii cu diferite etiologii: infecțioase, alergice, toxice, metabolice, vasculare, paraneoplazice, prin agenți fizici. Reabilitarea medicală a neuropatiei senzitive, tumorilor cerebrale și medulare.

Reabilitarea medicală în polineuropatii cu diferite etiologii: infecțioase, alergice, toxice, metabolice, vasculare, paraneoplazice, prin agenți fizici. Reabilitarea medicală a neuropatiei senzitive, tumorilor cerebrale și medulare. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în sindroame neurologice posttraumatice, sechelare, craniocerebrale și vertebro-medulare.

Reabilitarea medicală în sindroame neurologice posttraumatice, sechelare, craniocerebrale și vertebro-medulare. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele umărului : luxații, rupturi musculotendinoase și capsulare, fracturi, semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice ortopedico-chirurgicale. Complicațiile imediate și tardive în traumatismele umărului.

Reabilitarea medicală în traumatismele umărului : luxații, rupturi musculotendinoase și capsulare, fracturi, semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice ortopedico-chirurgicale. Complicațiile imediate și tardive în traumatismele umărului. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele cotului: luxații, fracturi tablou clinic, semnificația funcțională a diferitelor procedee ortopedico-chirurgicale, complicațiile imediate și tardive. Traumatisme la nivelul pumnului implicații terapeutice și funcționale ale tratamentului ortopedico-chirurgical.

Reabilitarea medicală în traumatismele cotului: luxații, fracturi tablou clinic, semnificația funcțională a diferitelor procedee ortopedico-chirurgicale, complicațiile imediate și tardive. Traumatisme la nivelul pumnului implicații terapeutice și funcționale ale tratamentului ortopedico-chirurgical. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele mâinii: entorse, luxații, fracturi, rupturi de tendoane, afectare vasculo-nervoasă, semnificația funcțională a tratamentului ortopedico-chirurgical, complicații imediate și tardive. Traumatisme ale oaselor lungi la nivelul membrelor-atitudine terapeutico-chirurgicală în funcție de topografie, de gravitatea leziunilor și evoluția funcțională.

Reabilitarea medicală în traumatismele mâinii: entorse, luxații, fracturi, rupturi de tendoane, afectare vasculo-nervoasă, semnificația funcțională a tratamentului ortopedico-chirurgical, complicații imediate și

tardive. Traumatisme ale oaselor lungi la nivelul membrelor- atitudine terapeutic-chirurgicală în funcție de topografie, de gravitatea leziunilor și evoluția funcțională. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele bazinului: disjuncții, luxații, fracturi, semnificația terapiei conservatoare ortopedice și indicațiile chirurgicale. Traumatismele șoldului: luxații, fracturi, rupturi musculo-tendino-capsulare- aspecte clinice și semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice. Osteonecroza aseptică de cap femural. Șoldul operat protezat.

Reabilitarea medicală în traumatismele bazinului: disjuncții, luxații, fracturi, semnificația terapiei conservatoare ortopedice și indicațiile chirurgicale. Traumatismele șoldului: luxații, fracturi, rupturi musculo-tendino-capsulare- aspecte clinice și semnificația funcțională a diverselor atitudini terapeutice. Osteonecroza aseptică de cap femural. Șoldul operat protezat. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele de genunchi: luxații entorse, leziuni meniscale, fracturi- semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale. Genunchiul operat și protezat.

Reabilitarea medicală în traumatismele de genunchi: luxații entorse, leziuni meniscale, fracturi- semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale. Genunchiul operat și protezat. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în traumatismele de gleznă: entorse, luxații, rupturi de tendon achilean, fracturi- aspecte clinice, semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale.

Reabilitarea medicală în traumatismele de gleznă: entorse, luxații, rupturi de tendon achilean, fracturi- aspecte clinice, semnificația funcțională a programelor terapeutice ortopedico-chirurgicale. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Intervenții ortopedice corective pentru deviații axiale de tipul: coax vara, coax valga, genu valga, genu var, genu recurvatum, tulburări de statică plantară și deviații ale degetelor.

Reabilitarea medicală în scolioze și cifoze.

Intervenții ortopedice corective pentru deviații axiale de tipul: coax vara, coax valga, genu valga, genu var, genu recurvatum, tulburări de statică plantară și deviații ale degetelor. Reabilitarea medicală în Scolioze și cifoze. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în hernia de disc lombară operată, în traumatismele coloanei vertebrale : fără leziuni neurologice /cu leziuni neurologice. Algoneurodistrofia cu diferite topografii.

Reabilitarea medicală în hernia de disc lombară operată, în traumatismele coloanei vertebrale : fără leziuni neurologice /cu leziuni neurologice. Algoneurodistrofia cu diferite topografii. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Sindromul de imobilizare. Reabilitarea medicală a pacientului imobilizat.

Sindromul de imobilizare. Reabilitarea medicală a pacientului imobilizat. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Fiziopatologia imobilizării. Consecințe asupra: Aparatului cardio-vascular; Aparatului respirator; Aparatului digestiv; Sistemului metabolic (osteoporoza); Aparatului uro-genital; Țesutului cutanat; Sistemului

musculo-scheletic;Sistemului neuropsihic.

Reabilitarea medicală în afecțiunile gastrointestinale. Ocluzia intestinală,gastrită, ulcerul gastroduodenal, dischineziile biliare.

Reabilitarea medicală în afecțiunile gastrointestinale. Ocluzia intestinală,gastrită, ulcerul gastroduodenal, dischineziile biliare. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în afecțiunile endocrine și metabolice Particularitățile reabilitării la adulți, copii și vârstnici.

Reabilitarea medicală în afecțiunile endocrine și metabolice Particularitățile reabilitării la adulți, copii și vârstnici. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în boli de piele.

Reabilitarea medicală în boli de piele Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații. Fizioprofilaxia în bolile dermatologice la copii și adulți.

Reabilitarea medicală în oncologie.

Reabilitarea medicală în oncologie. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Tratamentul hidro- și climatoterapeutic în profilaxia și reabilitarea statusului psihofuncțional al pacienților cu patologii și consecințe ale bolilor oncologice. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în obstetrică și ginecologie.

Reabilitarea medicală în obstetrică și ginecologie. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în urologie.

Reabilitarea medicală în urologie. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în oftalmologie.

Reabilitarea medicală în oftalmologie. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în bolille otorinolaringologice.

Reabilitarea medicală în bolille otorinolaringologice. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în stomatologie și în afecțiunile oro-maxilo-faciale.

Reabilitarea medicală în stomatologie și în afecțiunile oro-maxilo-faciale. Etiologia, etiopatogenia,

particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. durerea oro-facială, sindromul disfuncțional temporo-mandibular, patologia discului (discul articular cu condilul mandibular), patologia mușchilor masticatori, artrita, artroza, afecțiuni bucale (stomatita herpetică, gingivostomatită herpetică, herpes zoster, paradontite, gingivite etc.). Sindroame algice din teritoriul oro-maxillo-facial – durerea dento-paradontală, durerea osoasă, durerea nevralgică (nevralgia de trigemen). Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în afecțiunile chirurgicale ale organelor abdominale.

Reabilitarea medicală în afecțiunile chirurgicale ale organelor abdominale. Etiologia, etiopatogenia, particularități de manifestări clinice. Manifestările clinico-funcționale. Metodele de diagnostic și de selectare a bolnavilor după intervenții chirurgicale ale organelor abdominale – stomac, vezica biliară, intestin subțire/gros, ficat etc. pentru tratamentul complex de reabilitare medicală. Argumentarea clinico-fiziologică a metodelor de tratament. Indicații, contraindicații.

Reabilitarea medicală în boli nervoase și psihice.

Reabilitarea medicală în boli nervoase și psihice. boala cerebro-vasculară complicată cu ictus ischemic/hemo-ragic cerebral. Hemipareză spastică/flască, para/tetraplegie sau paraliză. Discopatii (osteocondroză, spondiliză, discartroză, discite etc.) complicate cu sindroame vertebrale, musculare, radiculare, vasculare, mieloptii, rahialgii. Miopatii. Polineuropatii. Boala poliomieltică. Boli degenerative ale sistemului nervos: boala Alzheimer, Parkinson, afecțiuni ereditare de neuron motor. Boli demielinizante – scleroza în plăci, parapareză spastică etc. Afecțiuni psihice – neuroze, sindroame – neuroastenic, anxios. Tulburări de somn. Epilepsie etc. Argumentarea clinico-fiziologică a aplicațiilor terapiei cu factori fizici în patologii neurologice și psihice. Indicații, contraindicații.

11.Modalitatea de evaluare

Pe parcursul modulelor pe lângă metoda clasică de apreciere a cunoștințelor studenților se folosesc testarea și rezolvarea problemelor situaționale.

Modulul se finalizează cu susținerea unui examen de promovare. Examenul de promovare este unul combinat, alcătuit din trei etape: susținerea deprinderilor practice, proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”) și proba scrisă pe bilete.

Deprinderile practice se susțin pe bilete, fiecare bilet conținând patru probe. Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste - compliment multiplu. Pentru a răspunde la teste studentul are la dispoziție în total 100 minute. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba scrisă se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 4 întrebări din diferite compartimente ale modulului. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 60 de minute (câte 15 minute la fiecare întrebare. Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor, lista deprinderilor practice și a întrebărilor incluse în biletele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Tot la ședința catedrei se aprobă și programele de bilete cu deprinderi practice și întrebări pentru proba scrisă.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,3), rezultatul atestării deprinderilor practice (0,2), test-grilă (coeficientul 0,2) proba scrisă (coeficientul 0,3), Evaluarea cunoștințelor (nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale.

12.Abilități practice

13. Abilități de examinare clinică și paraclinică a bolnavului.
14. Abilități de evaluare și apreciere clinico-funcțională a sistemului cardiorespirator, digestiv, uro-excretor, endocrin, neuro-mio-osteo-articular (copii, adulți, vârstnici).
15. Cunoștințe practice de testare și evaluare a durerii (clinic, chestionări, scale, explorări instrumentale – algeziometrie, scala VAS etc.).
16. Abilități în electrodiagnostică (electromiografie etc.).
17. Abilități practice în utilizarea tehnicii fizioterapeutice (aparater) și metodicelor de aplicare ale electroterapiei, mecanoterapiei, termoterapiei, fototerapiei, hidroterapiei, baneoterapiei, aerosoloterapiei.
18. Cunoașterea indicațiilor, contraindicațiilor, riscurilor și complicațiilor posibile în timpul tratamentului fizioterapeutic.
19. Abilități practice de prescrierea rețetelor de tratament fizio-balneoterapeutic în diverse patologii, stări și sindroame prin completarea Formei nr. 44.
20. Cunoștințe practice în selectarea, indicarea și utilizarea factorilor fizici, balnari și climatici în patologia cardio-vasculară, bronhopulmonară, hepato-gastrointestinală, neurolocomotorie, ginecologico-obstetricală etc.
21. Abilități practice în aplicarea masajului (tehnicilor de bază și derivate ale masajului) – masaj curativ, segmentar, sportiv, reflexogen, punctiform.
22. Abilități practice de aplicare a masajului cu aparate și dispozitive – vacuummasaj, vibromasaj. Completarea fișei de tratament cu masaj, Forma nr. 44.
23. Posedarea deprinderilor practice de elaborare și aplicare a programelor complexe de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic a bolnavilor cu:
 - a) afecțiuni cardiorespiratorii acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - b) afecțiuni gastrointestinale acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - c) boli infectoase acute și cronice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - d) boli endocrino-metabolice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - e) boli ale sistemului nervos central și periferic (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - f) în traumatisme și boli ortopedice (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - g) în cadiochirurgie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - h) în chirurgia abdominală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - i) în neurochirurgie (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - k) în chirurgia toracală (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fiziobalneoclimatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii;
 - l) în stomatologie și chirurgia maxillo-facială (copii, adulți, vârstnici). Particularități de tratament fizio-balneo-climatoterapeutic în perioada acută, de convalescență și de reabilitare a bolii.
12. Activitate de asistență a bolnavilor în clinica cu responsabilitate directă, zilnic.
13. Activitate de asistență în ambulator, 1 lună/an
14. Activitate de contra-vizită, 2 zile/săptămână
15. Activitate de evidență în clinici și stațiuni balneare, 2 luni
16. Prezentări de cazuri clinice, 20/rezident

- 17.Referate din literatura de specialitate, 10/rezident
- 18.Tehnici de explorare clinică funcțională și biologică a aparatului locomotor:
- e) clinice-bilanț articular și testing muscular, 10/ regiune topografică
 - f) paraclinice -EMG 40 explorări, ecografii - 40
 - g) tehnici imagistice-radiologie 100 de explorări, scintigrafice 20, RMN 50, CT 20
 - h) analize de laborator- interpretarea a 100 de buletine (test de inflamație, imunologice, metabolice)
19. Efectuarea electromiografiei avizate de îndrumătorul de specialitate
- 20.Interpretarea a 100 de buletine de EMG
- 21.Evaluarea dezvoltării copilului: dezvoltarea psihomotorie, mobilitatea, dezvoltarea senzorială și cognitivă. Testarea și evaluarea stadiilor de dezvoltare.
- 22.Aprecierea principiilor de bază în patologia geriatrică: epidemiologia, patologia, evoluția îmbătrânirii și terapia.

13. Bibliografie selectivă

1. Ancuța C. Esențialul în medicina fizică și recuperarea medicală. Iași, Ed. UMF "Gr.T.Popa", 2010
2. Kiss I. Fiziokinetoterapia și recuperarea medicală. București, „Editura medicală”, 2007
3. Robănescu N. Reeducarea neuromotorie. București, “Editura medicală”, 2001
4. Rădulescu A. Electroterapie. București, „Editura medicală”, 2004
5. Zdrenghea D., Branea I. Recuperarea bolnavilor cardiovasculari. Ed. „Clusium”, 1995
6. Sbenghe Tudor Kinetologie profilactică, terapeutică și de recuperare.-București,1987
7. Sbenghe T. Kinesiologie. Știința Mișcării, Editura Medicală, Bucuresti(2002)
8. Marcu V., Dan.M., Kinetoterapie/Physioterapy.-Oradea 2006
9. Бабаева А. Физиотерапия. Ростов-на-Дону, Издательство „Феникс”, 2008
7. Andrei Rădulescu. “ Electroterapie . București – 2002
8. Balneofizioterapie generală și concepte moderne de recuperare. Red. D-na Profesor Dr.Mioara Banciu, Timișoara, 1998
9. Iaroslav Kiss. Fiziokinetoterapia și recuperarea medicală. București, 2002
10. Hidroterapia. Nicolae David. Iași 1995
11. Т.И.Грушина. Реабилитация в онкологии: физиотерапия
12. Пономаренко Г. Н., Воробьев М. Г. „, Руководство по физиотерапии” СПб -2005
13. Частная физиотерапия. Под ред. Г.Н.Пономаренко М. 2005
14. Улащик В. С. , Лукомский И. В. „, Основы общей физиотерапии” Минск -1997
- 15.Техника и методики физиотерапевтических процедур, справочник (Под. Ред. В. М. Боголюбов) – 2003
16. Физиотерапия и курортология. Руководство в 3-х том. Изд.втор.) Под. Ред. В. М. Боголюбова , М. 2008
12. Медицинская реабилитация (Руководство в 3-х том. Изд.втор.) Под. Ред. В. М. Боголюбова , М. 2007

Bibliografie opțională

- 1.Alexander NB, Schultz AB, Warwick DN (1991) Rising from a chair: effects of age and functional ability on performance biomechanics.

2. Allen CK, Earhart CA, Blue T (1992) Occupational Therapy Treatment Goals for the Physically182 n Occupational therapy and older people
3. American Occupational Therapy Association (2002) Occupational therapy practice framework: domain and process. *American Journal of Occupational Therapy* 56(6), 609–639.
4. Bellelli G, Lucchi E, Cipriani G (2002) Executive dysfunction and depressive symptoms in cerebrovascular disease (Letter). *Journal of Neurology, Neurosurgery and Psychiatry* 73(4), 460–464.
5. Bootsma-van der Wiel A, Gussekloo J, de Craen AJM *et al.* (2001) Disability in the oldest old: can do or ‘do do’? *Journal of the American Geriatrics Society* 49(7), 909–914.
- Bowen A, Wenman R, Mickelborough J, Foster J, Hill E, Tallis R (2001) Dual task effects of talking while walking on velocity and balance following a stroke. *Age and Ageing* 30(4), 319–323.
6. Brach JS & Van Swearingen JM (2002) Physical impairment and disability: relationship to performance of activities of daily living in community dwelling older men. *Physical Therapy* 82(8), 752–761.